

RAPORT Z DRUGIEGO ETAPU KONSULTACJI Z MIESZKAŃCAMI MIASTA ŁODZI PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁODZI 2030+

6.04.2021 - 12.05.2021

AKCEPTUJE
PREZYDENT MIASTA ŁODZI
Hanna Zdanowska
Hanna Zdanowska

**MIASTO
TWORZONE
WSPÓLNIE**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	2
II. PODSUMOWANIE.....	5
III. PUBLICZNE SPOTKANIA KONSULTACYJNE	11
Spotkanie dla mieszkańców, 13.04.2021 r., godz. 17:00-19:00.....	11
Spotkanie dla mieszkańców, w tym dla partnerów społeczno-gospodarczych, 15.04.2021 r., godz. 13:00-15:00	13
IV. TELEFONICZNE DYŻURY KONSULTACYJNE	18
V. FORMULARZE KONSULTACYJNE.....	19
1. Jakie uwagi wnosi Pan/Pani do proponowanych zapisów projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+?.....	19
2. Inne propozycje i opinie dotyczące projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+	165

I. WSTĘP

Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ przeprowadziło Biuro Aktywności Miejskiej w Departamencie Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Łodzi na podstawie Zarządzenia Nr 6855/VIII/21 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ po rozpatrzeniu uwag wynikających z pierwszego etapu konsultacji oraz ogłoszenia drugiego etapu konsultacji z mieszkańcami miasta Łodzi.

Celem konsultacji było zebranie propozycji i opinii mieszkańców i mieszanek miasta Łodzi dotyczących projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+.

Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie od 6 kwietnia 2021 r. do dnia 12 maja 2021 r. w określonych w zarządzeniu formach:

- 1) **protokołowanych publicznych spotkaniach konsultacyjnych**, przeprowadzonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku, do których link dostępny był na stronie: www.lodz.pl/lodzjutra, które odbyły się w dniach:
 - 13.04.2021 r., godz. 17:00-19:00 – spotkanie dla mieszkańców,
 - 15.04.2021 r., godz. 13:00-15:00 – spotkanie dla mieszkańców, w tym dla partnerów społeczno-gospodarczych,
- 2) **telefonicznych dyżurach konsultacyjnych** z możliwością składania uwag, propozycji i opinii do protokołu pod numerem 042-638-44-53, które odbyły się w dniach:
 - 09.04.2021 r. w godz. 10:00-12:00,
 - 16.04.2021 r. w godz. 10:00-12:00,
 - 23.04.2021 r. w godz. 10:00-12:00,
 - 30.04.2021 r. w godz. 10:00-12:00,

- 07.05.2021 r. w godz. 10:00-12:00;

3) **zbieraniu propozycji i opinii na piśmie**, w tym drogą elektroniczną, wyłącznie na formularzu konsultacyjnym.

Dobór form konsultacji miał na celu zebranie propozycji i opinii od jak największej liczby mieszkańców i mieszkanki miasta Łodzi, dlatego zdecydowano się na ich zróżnicowanie.

W ramach prowadzonego procesu konsultacji społecznych zrealizowane zostały ustawowe obowiązki dotyczące konsultacji, przedłożenia i uzgodnień projektu strategii. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dn. 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju projekt Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ został przedłożony do konsultacji w dn. 12.04.2021:

- sąsiednim gminom, t.j. gminom: Nowosolna, Andrespol, Brójce, Rzgów, Ksawerów, Pabianice, M. Pabianice, M. Konstantynów, M. Aleksandrów Łódzki, Zgierz, M. Zgierz, Stryków,
- związkowi gmin: Stowarzyszeniu Łódzki Obszar Metropolitalny,
- lokalnym partnerom społecznym i gospodarczym: Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, Łódzkiej Izbie Przemysłowo – Handlowej, Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Klubowi 500, Łoży Łódzkiej BCC, Regionalnej Izby Budownictwa, Fundacji Media Klaster, Łódzkiemu Klastrowi Gamedev, LODZistics, ICT Polska Centralna Klaster, ABSL; ponadto projekt przedstawiono i zaopiniowano w ramach działalności Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- dyrektorom regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu i Warszawie.

Sporządzający projekt Strategii otrzymał opinie od gmin: Nowosolna, Andrespol i m. Zgierz. Dotyczyły one przede wszystkim realizacji działań i przedsięwzięć obejmujących zasięgiem obszar więcej niż jednej jednostki samorządu terytorialnego.

Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny poinformowało o niewnoszeniu uwag do projektu Strategii. Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego przedstawiła uwagi do projektu na wcześniejszym etapie konsultacji i po prezentacji bieżącego projektu Strategii nie wniosła dalszych uwag. Dyrektorzy regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego

Wody Polskie w Poznaniu i Warszawie przedstawili opinie podnoszące przede wszystkim kwestie ochrony obszarów zagrożonych powodzią. Pozostali partnerzy nie ustosunkowali się do projektu Strategii.

Zgodnie z Art.10f ust. 2 ustawy z dn. 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym projekt Strategii przedłożony został zarządowi województwa łódzkiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Sporządzający Strategię nie otrzymał od zarządu województwa łódzkiego opinii, co zgodnie z Art.10f ust. 3 ustawy z dn. 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oznacza, że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

Zgodnie z Art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko sporządzający projekt Strategii wystąpił z wnioskiem o odstąpienie od sporządzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do właściwych organów. Zgodnie z Art. 53. Ust. 1 ustawy Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi odmówiła odstąpienia od strategicznej sporządzania oceny oddziaływania na środowisko dla projektu i uzgodniła zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uzgodnił bez zastrzeżeń odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy z dn. 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przeprowadzana została uprzednia ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji projektu Strategii przygotowana przez podmiot zewnętrzny.

II. PODSUMOWANIE

- Łącznie w ramach II etapu konsultacji wzięło udział 90 osób i zgłoszono 224 uwagi.
- W trakcie konsultacji złożonych zostało łącznie 43 formularzy konsultacyjnych w sposób zgodny z zarządzeniem – w tym 1 formularz papierowy oraz 43 formularze elektroniczne, z czego 36 przez platformę Vox Populi, a 6 drogą mailową.
- W spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział łącznie 13 osób. W ramach nich zgłoszono 7 uwag.
- W dyżurach telefonicznych mieszkańcy nie wzięli udziału.

18% z uwag zostało uwzględnionych, 21% uwzględniono częściowo. Nie uwzględniono 16% uwag, zaś 22% przeznaczonych zostało do dalszych analiz. Pozostałą część zgłoszeń stanowiły opinie – 23%.

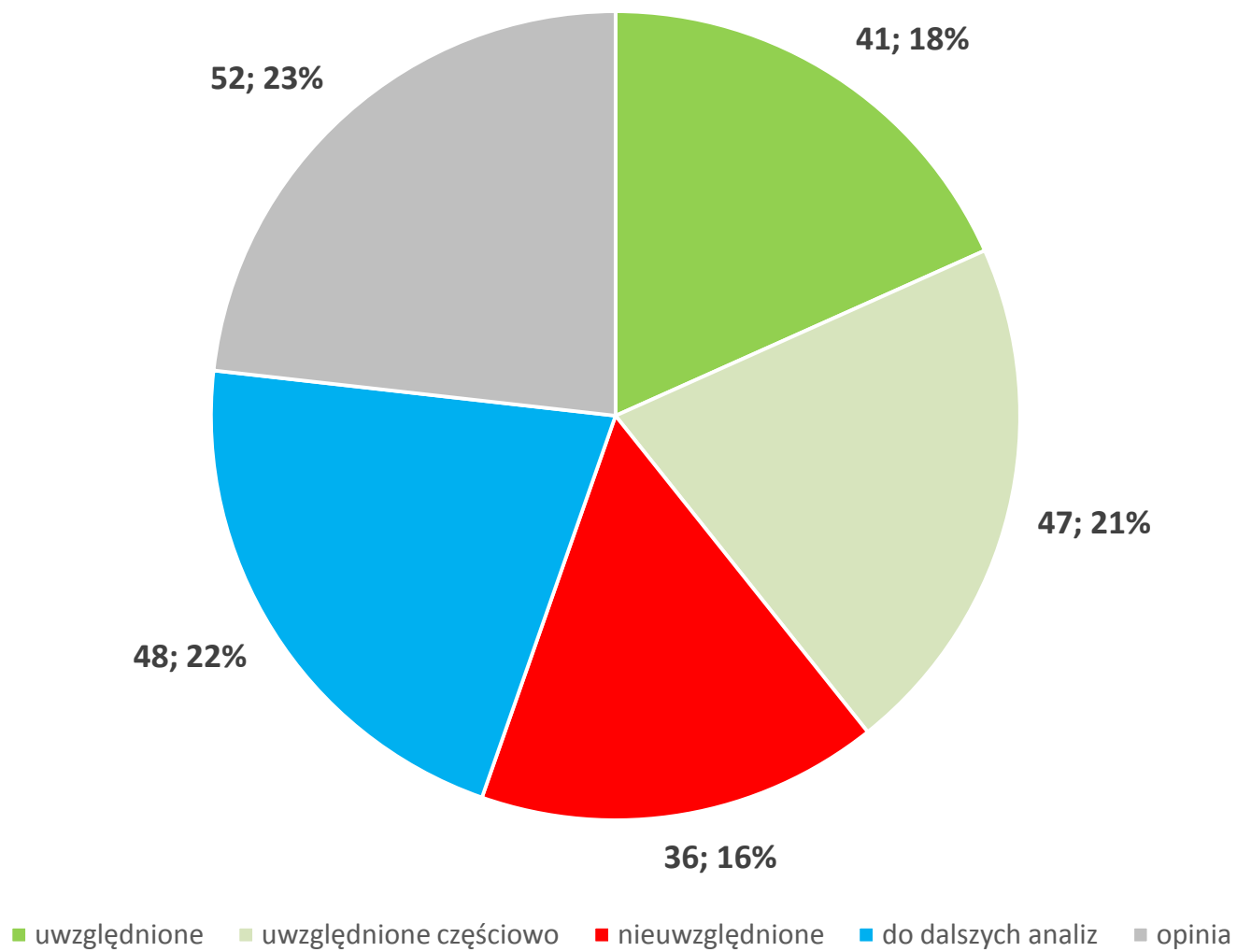
SPOSÓB ROZPATRZENIA UWAG

Wszystkie zgłoszone przez uczestników konsultacji postulaty ulegały kwalifikacji. Te spośród nich, które uznane zostały za uwagi odnoszące się do projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+, zostały rozpatrzone pod kątem możliwości ich uwzględnienia.

Ocena dokonywana była według poniższego klucza:

- **Uwaga uwzględniona** – mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii lub proponowany zapis znajdzie się w projekcie Strategii w brzmieniu wskazanym przez zgłaszającego albo oddającym sens uwagi (na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności);
- **Uwaga uwzględniona częściowo** – gdy ze względu na kilka aspektów poruszanych w zgłaszanej uwadze część proponowanych zapisów znajdzie się w projekcie Strategii, a część nie zostanie uwzględniona; albo zostanie wzięta pod uwagę na etapie przygotowywania dokumentów wykonawczych do strategii;
- **Uwaga nieuwzględniona** – proponowana zmiana jest zbyt szczegółowa w stosunku do charakteru dokumentu Strategii i przyjętej metody jego opracowania, odnosi się do decyzji podejmowanych na szczeblu krajowym lub jest niezasadna merytorycznie;
- **Uwaga wymagająca dalszych analiz** – decyzje w zakresie zgłoszonych uwag zostaną podjęte na dalszym etapie prac, po przeprowadzeniu dodatkowych analiz lub wnioski mogą mieć zastosowanie do dokumentów niższego rzędu lub działań doraźnych;
- **Uwaga o charakterze opinii** – nie ma charakteru wniosku, nie wnosi propozycji zmian do Strategii.

Sposób rozpatrzenia uwag

PODSUMOWANIE MERYTORYCZNE

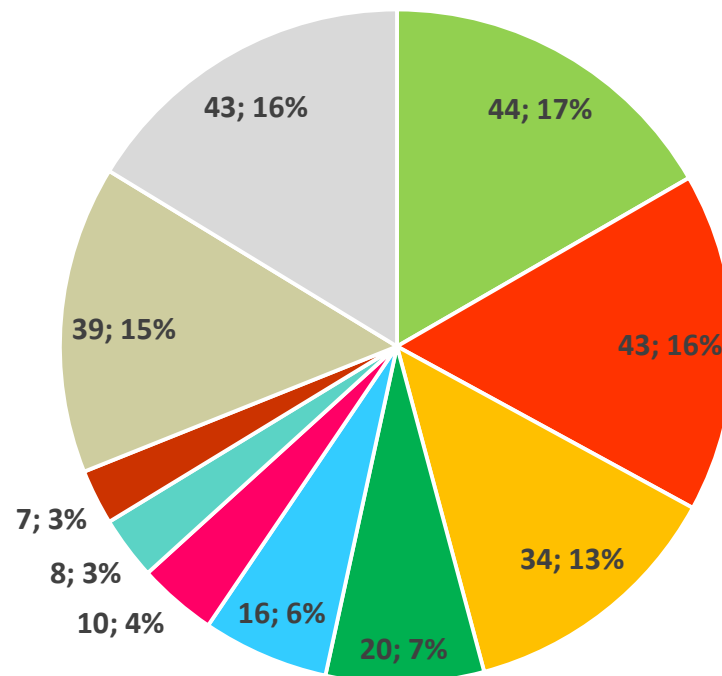
Liczba uwag wniesionych w II etapie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ była kilkukrotnie mniejsza niż na wcześniejszym etapie i to mimo włączenia w proces konsultacyjny partnerów instytucjonalnych. Sugeruje to, że projekt w swoich zapisach zbliża się do stanu oczekiwanego przez mieszkanki i mieszkańców. Uwagi zgłaszane na tym etapie konsultacji projektu częściej niż w I etapie dotyczyły korekty konkretnych zapisów, rzadziej zaś – ogólnych kierunków działań i logiki postępowania, jakie powinny być wskazane w dokumencie.

Podobnie jak na poprzednim etapie, najczęściej poruszonym tematem zgłaszanym w uwagach były kwestie związane z zielenią (17% postulatów) i transportem (16%). 13% wniosków dotyczyło zagadnień związanych z planowaniem miasta i urbanistyką, zaś z tematyką ochrony środowiska, ekologii i klimatu – 7%. Te cztery tematy dotyczące kwestii zarządzania przestrzenią miasta stanowiły łącznie ponad połowę wszystkich tematów poruszanych przez mieszkanki i mieszkańców. Dalsze powtarzające się tematy zgłaszanych uwag to kwestie społeczne, kultura i edukacja oraz rewitalizacja. Łącznie stanowiły one 16% poruszanych wątków. 16% stanowiły uwagi wyłącznie o charakterze redakcyjnym, zaś pozostałe 15% to uwagi dotyczące pozostałych tematów lub trudne do sklasyfikowania.

Serdecznie dziękuję wszystkim uczestniczkom i uczestnikom konsultacji za czas poświęcony na rzecz naszego miasta i za współtworzenie dokumentu, który kierować będzie procesem rozwoju Łodzi przez najbliższą dekadę. Za 10 lat, gdy zakończymy wdrażanie strategii, będziemy mieszkać w mieście bardziej zielonym i odpornym na kryzys klimatyczny, z czystszyim powietrzem, skuteczniejszą retencją i oszczędniej gospodarującym energią. Za 10 lat po Łodzi jeździć będziemy szybkimi, nowoczesnymi tramwajami po wyremontowanych torowiskach, do których dowiozą nas zeroemisyjne autobusy. Od kilku już lat będzie funkcjonował kolejowy tunel średnicowy, który pozwoli przejechać z jednego krańca miasta na drugi w 15 minut. Dostępna będzie sieć dróg rowerowych i pełnych aktywności przestrzeni przyjaznych pieszym. Ruch drogowy będzie bezpieczniejszy i bardziej płynny. Łódź będzie miastem optymalnie korzystającym ze swojej przestrzeni, dobrze zaplanowanym i z wyjątkowym, zrewitalizowanym śródmieściem. Śródmieściem budzącym zachwyt wśród przyjezdnych, a łodzianki i łodzian pobudzającym do kreatywnych działań i aktywności w dziedzinie kultury i sztuki. Łódź nie zapomni oczywiście o pozostałych osiedlach zapewniając

odpowiednią jakość życia i harmonijny rozwój. Łódź będzie miastem przedsiębiorczym, kreatywnym, otwartym, wykorzystującym każde źródło energii i aktywności. Wszystko to będzie możliwe, jeśli na rzecz miasta będziemy działać wspólnie, tak jak współtworzymy, my, łodzianki i łodzianie, tę strategię. Państwa zainteresowanie i zaangażowanie w powstawanie i późniejsze wdrażanie strategii to najcenniejszy element, na którym opierać się będzie jej skuteczność.

Tematyka uwag

- zielen
- transport
- urbanistyka i planowanie
- ekologia i klimat
- kwestie społeczne
- kultura
- edukacja
- rewitalizacja
- inne
- uwagi redakcyjne

III. PUBLICZNE SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Spotkanie dla mieszkańców, 13.04.2021 r., godz. 17:00-19:00

W spotkaniu wzięło udział*:

Rozpoczęcie spotkania: 12 osób

Koniec spotkania: 10 osób

* w tym 2 osoby z Biura Aktywności Miejskiej UMŁ oraz 1 osoba z Biura Strategii Miasta UMŁ

Po przedstawieniu zasad spotkania oraz spraw technicznych, Biuro Strategii Miasta rozpoczęło prezentację dotyczącą projektu Strategii uzupełnionego o uwagi zgłoszone podczas I etapu konsultacji. Po zakończeniu prezentacji Biuro Aktywności Miejskiej moderowało dyskusję, podczas której pojawiły się następujące pytania:

- Czy mogliby państwo przygotować dokument, który pokazywałby co dodano a co zmieniono w projekcie Strategii?
- Gdzie została uwzględniona i w jakim punkcie się znajduje uwaga zawarta w raporcie pod nr 250, dotycząca Muzeum Cywilizacji?
- Jak przekładają się zapisy zawarte w raporcie na te zawarte w dokumencie Strategii?
- Część środków zapisanych w programach mogłaby być przeznaczona w inny sposób. Mówiąc o rozwoju turystyki, mamy szansę na zwiększenie budżetu na promocję istniejących obiektów, czy wydajemy te pieniądze np. na budowę nowych obiektów, np. Muzeum Cywilizacji? W jaki sposób pieniądze są rozdysponowane, co ma być lokomotywą rozwoju?
- Czy będzie większe uszczegółowienie – czy będą wyznaczone konkretne wartości co chcemy osiągnąć w roku 2030, aby można było obiektywnie ocenić realizację Strategii?

Ponadto mieszkańcy wyrazili opinie:

- Ciężko czyta się projekt Strategii przez podział tekstu na dwie kolumny.
- Ciężko odnaleźć w Strategii uwagi uwzględnione.
- Komunikacja na facebookowym profilu Łodzi powinna być lepsza.
- Osoby zajmujące się Promocją sprawiają wrażenie arogantów, którzy nie rozumieją podstawowych zasad marketingu.

W trakcie dyskusji skupiono się na ogólnych kwestiach związanych projektem Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+. Wśród poruszanych tematów najczęściej wskazywane były aspekty dotyczące charakteru oraz sposobu budowy dokumentu Strategii.

Przekazano też następujące **Rekomendacje**

Lp.	Rekomendacje	Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi
1.	Dokument czyta się bardzo ciężko. Dobrze byłoby to przełożyć na język prostszy. Strategię można by też odchudzić.	Uwaga o charakterze opinii
2.	Sam pomysł konsultacji on-line jest dobry, z racji możliwości uczestnictwa i łatwości dołączenia. Jednak problemem jest mały poziom nagłośnień takich operacji wśród mieszkańców, wiele osób z gron uniwersyteckich pytałem czy słyszeli o takich wydarzeniach. Większość odpowiadała przecząco. Przez co ilość osób jest dramatycznie mała. 1100 osób i 1455 uwag na tak ważny projekt, to bardzo mało. Warto byłoby też mocniej zachęcić do konsultacji młodych użytkowników miasta, z racji, że w perspektywie 9 lat odegrają oni dużą rolę dla miasta.	Uwaga o charakterze opinii
3.	Warto, aby Strategia była w przyszłości wykorzystywana, a praca nie poszła na marne.	Uwaga o charakterze opinii

Spotkanie dla mieszkańców, w tym dla partnerów społeczno-gospodarczych, 15.04.2021 r., godz. 13:00-15:00

W spotkaniu wzięło udział*:

Rozpoczęcie spotkania: 9 osób

Koniec spotkania: 8 osób

* w tym 3 osoby z Biura Aktywności Miejskiej UMŁ oraz 2 osoby z Biura Strategii Miasta UMŁ

Po przedstawieniu zasad spotkania oraz spraw technicznych, Biuro Strategii Miasta rozpoczęło prezentację dotyczącą projektu Strategii uzupełnionego o uwagi zgłoszone podczas I etapu konsultacji. Po zakończeniu prezentacji Biuro Aktywności Miejskiej moderowało dyskusję, podczas której pojawiły się następujące pytania:

- Jakie polityki lokalne będą później formułowane? Marketing miasta?
- Czy będzie odrębnie traktowana polityka społeczna?
- Widzę IV obszar jako obszar marketingowy, nie tylko marketingu jako budowanie marki, ale jako zarządzanie procesami mającymi na celu pozyskanie nowych mieszkańców, przedsiębiorców, turystów, studentów – budowanie przewagi konkurencyjnej. Jeżeli w Strategii obszar ten został wyróżniony, to czy nie zasługuje na doprecyzowanie poprzez odrębną politykę lokalną?
- Jak dalej wygląda procedowanie dokumentu? Czy po przekazaniu Strategii Radzie Miejskiej, dokument ten może być dalej zmieniany? Czy jest on tylko do przyjęcia czy nie?

Ponadto mieszkańcy wyrazili opinie:

- Definitywnie w całej strategii jest zbyt mała zawartość dotycząca rozwoju miasta akademickiego i dbania o rozwój właśnie młodych, o których wspominałem. Spotkanie z uczniami/studentami podczas pierwszej tury pokazało to dobrze, iż sprawy młodych są lekko odsuwane na bok w perspektywie całości. Brak tu konkretnej wizji. Stąd mój głos na "3" w perspektywie wyczerpywania tematów. Zabrakło próby mocnego zaangażowania młodych w budowę tego dokumentu. Bo bardzo często to oni są surowym recenzentem.
- W strategii jak najbardziej wspomniana jest sprawa rozwoju i wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego. Jednak największa waga jak już wspominaliśmy na poprzednim spotkaniu jest przywiązana do turystyki biznesowej. Wspomniany jest również dalszy rozwój branż kreatywnych (w tym startup-ów). Jednak nie do konkretnych programów, procesów społecznych na przyszłe lata, na przykład dla młodych ludzi. Jak wiemy mamy coraz większy problem demograficzny. Mamy wspominek o rozwoju łódzkich uczelni i ich umiędzynarodowienie, jednak nic konkretnego w tym kierunku. Mam tutaj na uwadze społeczne programy w kierunku młodych i ich rozwoju. Czyli zatrzymania młodego kapitału w Łodzi, który wypracuje zysk dla miasta, co zarazem pozwoli na spełnianie reszty założeń strategii 2030+. Mój przedmówca jednak dotknął pośrednio tematu polityki społeczno-lokalnej.

W trakcie dyskusji skupiono się na ogólnych kwestiach związanych projektem Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+. Wśród poruszanych tematów najczęściej wskazywane były aspekty społeczne oraz demograficzne. Poruszono też kwestię położenia nacisku na aktywizację młodych ludzi.

Przekazano też następujące **Rekomendacje**

Lp.	Rekomendacje	Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi
1.	Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego – głównie oferta i wsparcie dla młodych użytkowników miasta.	Uwaga uwzględniona
2.	Mocno rekomenduję realizację projektu muzeum cywilizacji – jest to projekt wizjonerski. Widzę go jednak w kontekście procesów rewitalizacji, które w wymiarze fizycznym się zakończą, ale czy do centrum uda się przyciągnąć mieszkańców, to zależy, czy miasto dołoży do tych procesów wartości o wymiarze społecznym i kulturalnym.	Uwaga uwzględniona
3.	Zarządzanie marką i doświadczaniem miasta – Strategia musi być czytelna, warto przereklamować i doprecyzować o co chodzi autorom zapisu.	Uwaga częściowo uwzględniona
4.	W przyszłości możecie państwo traktować społeczność studentów jako partnerów do współpracy.	Uwaga o charakterze opinii

O którym elemencie Strategii Miasta Łodzi chciałbyś/chciałabyś porozmawiać?

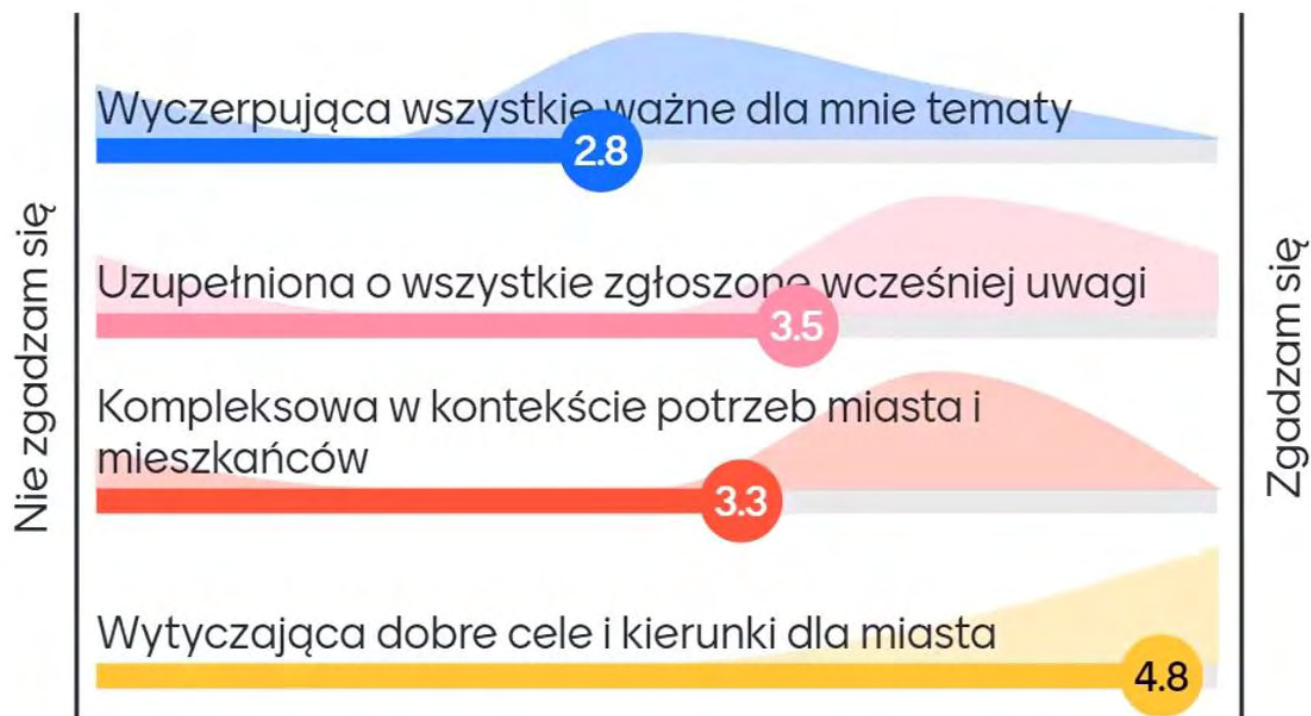
jakie polityki lokalne będą później
formułowane, marketing miasta

Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i
społecznego - głównie oferta i
wsparcie dla młodych użytkowników
miasta.

Rysunek 1. Wyniki ankiety w narzędziu Mentimeter

Uczestnicy i uczestniczki spotkania wskazali w narzędziu Mentimeter zagadnienia, które chcieli poruszyć na spotkaniu.

Nowa Strategia Miasta Łodzi jest:

Rysunek 2. Wyniki ankiety w narzędziu Mentimeter

Uczestnicy i uczestniczki spotkania ocenili poszczególne aspekty Nowej Strategii Miasta.

IV. TELEFONICZNE DYŻURY KONSULTACYJNE

Telefoniczne dyżury konsultacyjne odbyły się zgodnie z założeniami harmonogramu, tj.:

- 09.04.2021 r.
- 16.04.2021 r.
- 23.04.2021 r.
- 30.04.2021 r.
- 07.05.2021 r.

w godzinach 10:00 – 12:00.

Podczas żadnego z czterech dyżurów nie zgłoszono ani jednej uwagi, opinii jak również rekomendacji.

V. FORMULARZE KONSULTACYJNE

1. Jakie uwagi wnosi Pan/Pani do proponowanych zapisów projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+?

Lp.	Proponowane brzmienie zapisu w projekcie Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+	Propozycja zmiany proponowanego zapisu	Uzasadnienie	Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi
1.	—	Większy nacisk na zrównoważony transport, zieleni, rewitalizację śródmieścia i remonty przynajmniej frontów kamienic.	—	Uwaga uwzględniona
2.	—	Zmieniona strategia nie wskazuje priorytetowych obszarów rewitalizacji. Z punktu widzenia budowania zaufania mieszkańców, wydaje się logiczne, aby w dalszym stopniu realizowane były działania w ramach zidentyfikowanych wcześniej kwartałów (nie tylko pierwszych 8, ale przede wszystkich kolejnych). Wiele osób na podstawie tych szerszych	—	Uwaga częściowo uwzględniona

		planów poczyniło różne inwestycje lub kierowało się nimi w swoich planach życiowych. Przy ograniczonych środkach w 2 części programu nie do zaakceptowania jest ponowna koncentracja na wybitnie wąskich obszarach, zwłaszcza obserwując wysoce kontrowersyjne efekty remontu kamienic na ul. Włókienniczej za niebagatelne środki. Jeżeli fundusze są ograniczone, to należy w mojej ocenie wskazać kilka priorytetowych inwestycji w poszczególnych kwartałach, które byłyby w stanie podnieść jakość życia jak największej ilości ich mieszkańców oraz uruchomić dalsze działania. Z uwagi na fatalny stan infrastruktury w Łodzi, rolę taką mogą pełnić zasadniczo inwestycje drogowe. W kwartale 11 naturalna wydaje się kontynuacja		
--	--	--	--	--

		remontu ul. Nawrot przynajmniej do ul. Targowej, zamiana ul. Dowborczyków w woonerf, a optymalnie także wznowienie prac przy ul. Nowotargowej. W kwartale 13 remont ul. Sterlinga w okolicach pl. Dąbrowskiego i SP nr 1. W kwartale 10 i 14 remont ul. Zamenhofs, przynajmniej od ul. Gdańskiej do ul. Kościuszki oraz remont ul. Gdańskiej przynajmniej od Zamenhofs do Mickiewicza.		
3.	—	Nie chcę żadnego osiedla żadnych domów jednorodzinnych ani żadnych supermarketów w lesie Łódź Łagiewnickim ponieważ las w Łagiewnikach i a artukówku jest bardziej potrzebny las dla mnie moich zwierząt i dla przyrody potrzebne są lasy Łagiewnikach całe las Łagiewnik ma zostać cały w lesie od lasu Łagiewnik w Łodzi chcemy mieć cały cały i	—	Uwaga o charakterze opinii

		odpoczywać w lesie od wszystkiego i od wszystkich swoich problemów nie chcę żadnego osiedla ani żadnych domów jednorodzinnych ani żadnych supermarketów nie potrzebnych mam potrzebny las Łagiewniki cały do odpoczynku musi być żeby zwierzęta i ludzie i przyroda mogli odpocząć lasy Łagiewnikach są potrzebne ludziom dla zdrowia psychicznego fizycznego las muszy w lesie Łagiewnik w Łodzi muszą zostać dla naszego całego i dalszego i przyszłego pokolenia żeby mieli gdzie odpocząć od wszystkiego i od wszystkich problemów chcę żeby przyszłe pokolenie miało gdzieś odpocząć i pobiegać po lesie posłuchać ciszy śpiewu pięknego ptaków i dziki miały gdzie mieszkać w lesie Łagiewnik zwierzęta dzikie też gdzieś mieszkać i potrzebują		
--	--	--	--	--

		lasu Łagiewnik Lasy Łagiewnik w Łodzi są nam bardzo potrzebne odpocząć świeżym powietrzem tłem .		
4.	—	Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska, dążenie do neutralności klimatycznej. Proponuje dodanie zapisu: Przeciwdziałanie niszczenia istniejącej przyrody, a w szczególności istniejących obszarów zielonych oraz Dolin Rzecznych oraz dbałość o utrzymanie obiektów zieleni w obszarach obecnie urbanizowanych Przeciwdziałanie powstawanie smogu poprzez utrzymanie korytarzy napowietrzania miasta. W Łodzi wydaje się decyzje o warunkach zabudowy pozwalające zabudowywać doliny rzeczne po same brzegi, mimo, że w studium	—	Uwaga częściowo uwzględniona

		są one proponowane do obciążenia jako obszary chronionego krajobrazu. Przykładem jest Dolina Łódki czy Sokołówki. Najpierw powinno się ochronić już istniejące obszary istotne przyrodniczo, a dopiero potem zastanowić, się co budować. W nowo urbanizowanych obszarach peryferyjnych miasta nie powstają żadne parki, ani zieleńce, na developerów nie nakłada się żadnego obowiązku utrzymania powierzchni biologicznie czynnych i za jakiś czas te obszary zamienia się w betonowe pustynie, obawia się też, że korytarze napowietrzania miasta jakimi są doliny rzeczne zostaną zabudowane i w Centrum problem smogu stanie się jeszcze bardziej uciążliwy w miesiącach sezonu grzewczego. "Miasto włączające i angażujące, Miasto łączące i		
--	--	--	--	--

		spajające " w tym akapicie proponuje dodać konkretne przykłady np : Miasto musibyc rozpatrywane jako sieć współpracy opierającej się na wspólnotowej więzi z miastem, jako wspólnym dobrem wszystkich pokoleń i grup społecznych oraz lokalnych wspólnot reprezentowanych przez Rady Osiedli czy stowarzyszenia np.: Inicjatywy Społecznej "EL 00000" Zmotoryzowani Mieszkańcy Łodzi., w której powstają nowe pomysły dające możliwość wykreowania najbardziej twórczego ośrodka miejskiego w Polsce. Zmniejszanie roli Rady osiedli temu nie sprzyja. Inwestycje w granitowe chodniki w centrum kiedy na innych osiedlach pełno jest dziurawych dróg i chodników nie daje poczucia wspólnoty. Likwidowanie kolejnych miejsc		
--	--	---	--	--

		parkingowych w mieście i inwestowaniae głównie w spowalnianie ruchu i ścieżki rowerowe powodują poczucie wykluczenia u kierowców samochodów. 'Inteligentne miasta. (...) Łódź to miasto, które integruje dane z różnych obszarów i wykorzystuje je do efektywnego zarządzania oraz podnoszenia odporności na wydarzenia krytyczne." tytuł wygląda jak dodany tylko dlatego, że teraz jest mądre wszystko co ointeligentne.		
5.	—	Nie chcę żadnych nowych osiedla mieszkaniowych ani żadnych szklanych domów jednorodzinnych sklepów ani żadnych domów na terenie lasów Łagiewnik w Łodzi i artukówek w Łodzi i na terenie parków w Łodzi. Nie chcę żadnych wycinek drzew w lesie i w parkach. Chcę żeby został cały las	—	Uwaga o charakterze opinii

		łagiewnicki łódź i las artukówek w łodzi i zostały wszystkie parki tak jest teraz ma zostać bo lasy i parki mają zostać na zawsze.		
6.	—	Nie chcę żadnego osiedla ani żadnych domów jednorodzinnych i biurowców ani żadnych sklepów supermarketów na terenie lasu Łagiewnik i las Artuwek i parki na terenie łodzi . Lasy Łagiewniki i las artuwek i parki mają zostać tak jest teraz co one bardzo potrzebne żeby można było gdzieś odstresować i chodzić na długie spacerzy do lasu Łagiewnik i las artuwek i park w łodzi . Zamiast budować i stawiać kolejne supermarkety i galerie handlowe i sklepy postawić zakłady produkcji fabryk żeby ludzie mieli blisko do pracy w łodzi na terenie łodzi łódź Bałuty i śródmieście, na Umowę o pracę i stałą o umowę pracę i	—	Uwaga o charakterze opinii

		zlikwidować umowy zlecenia i umowy o dzieło umowy śmieciowe o pracę bo coraz gorzej się żyje w Łodzi a chcemy żeby się żyło lepiej w Łodzi .		
7.	—	Nie chcę żadnego osiedla ani żadnych domów jednorodzinnych i biurowców ani żadnych sklepów supermarketów na terenie lasu Łagiewnik i las Artuwek i parki na terenie Łodzi . Lasy Łagiewniki i las artuwek i parki mają zostać tak jest teraz co one bardzo potrzebne żeby można było gdzieś odstresować i chodzić na długie spacerować do lasu Łagiewnik i las artuwek i park w Łodzi . Zamiast budować i stawiać kolejne supermarkety i galerie handlowe i sklepy postawić zakłady produkcji fabryk żeby ludzie mieli blisko do pracy w Łodzi na terenie Łodzi Łódź Bałuty i śródmieście, na Umowę o	—	Uwaga o charakterze opinii

		pracę i stałą o umowę pracę i zlikwidować umowy zlecenia i umowy o dzieło umowy śmieciowe o pracę bo coraz gorzej się żyje w Łodzi a chcemy żeby się żyło lepiej w Łodzi .		
8.	—	Nie chce w lesie Łagiewnik i w lesie artuwek i parkach żadnego osiedla mieszkaniowego ani żadnych domów jednorodzinnych i ani żadnych supermarketów i galerii handlowych ani żadnych biurowców . Lasy Łagiewnik i las artuwek i parki w Łodzi mają zostać tak jak są teraz żadnych zmian, chcę oddychać świeżym powietrzem z lasu i z parku w Łodzi. Zamiast budować i stawiać kolejne supermarkety galerię handlowe i sklepy w Łodzi które są nie potrzebne ludziom postawić zakłady produkcji i fabryk żeby ludzie mieli blisko do pracy w Łodzi	—	Uwaga o charakterze opinii

		na terenie Łodzi Bałut to jest bardziej zakłady i fabryk potrzebne ludziom. Zatrudniać ludzi o umowę o pracę. Zlikwidować umowy na zlecenia i umowy o dzieło i o umowy o dzieło i umowy śmieciowe .		
9.	—	Odnośnie zieleni - miasto powinno zadbać o ocalenie istniejących terenów zielonych, tych zdziczałych również. Wzorem Wrocławia przeznaczyć jak najwięcej terenów na zieleń w mieście, a nie wydawać pozwolenia na budowę budynków (deweloperom czy osobom prywatnym). Przykładem tereny przy ul. PIENISTEJ, ul. KUSOCINSKIEGO, ul. DENNEJ. To są tereny, które powinny być przez miasto przeznaczone na parki. Drzewa odpowiadają za zmniejszenie emisji CO2, roślinność zmniejsza temperaturę	—	Uwaga częściowo uwzględniona

		miasta i wpływa na utrzymanie wody w regionie. Betonowe osiedla w tych miejscach to błąd.		
10.	—	Tereny zielone pozostawić zielonymi - ul. Pienista, Kusocińskiego, Denna. Przeznaczyć je (podobnie jak Wrocław) pod parki, lasy lub rezerваты miejskie.	—	Uwaga częściowo uwzględniona
11.	—	Większe zaangażowanie miasta w rozwiązanie problemów komunikacyjnych. Od wielu lat, w różnych opracowaniach planistycznych są plany dokończenia obwodnicy wewnętrznej i zewnętrznej miasta. Należy dokończyć budowę ulicy Karskiego/Żeligowskiego oraz budowę trasy Konstytucyjna aby odciążyć ulice śródmiejskie z transportu. Otworzy to także duże możliwości zagospodarowanie terenów w pobliżu planowanych	—	Uwaga częściowo uwzględniona

		ulic- często tereny te są wykluczone, z bardzo złym dostępem do nich i nieatrakcyjne. Brak realizacji tych inwestycji powoduje powstawanie „dziur” w zabudowie śródmiejskiej- w przypadku Karskiego, oraz degradację oraz niewydolny system komunikacyjny, gdzie i samochodu, tramwaje i autobusy blokują się na wzajem i powodują nieatrakcyjność transportu publicznego		
12.	—	Łódź jest miastem ogromnych nierówności społecznych, a jednak działania społeczne w tej strategii są minimalne i mocno opierają się o działalność podmiotów 3go sektora.	—	Uwaga o charakterze opinii
13.	—	Miasto jest bez przerwy zakorkowane. Strategia powinna uwzględnić ruch samochodowy i jego upłynnienie. Budowę skrzyżowań bezkolizyjnych. Ograniczenie ilości przejazdów dla	—	Uwaga częściowo uwzględniona

		pieszych kolidujących z ruchem kołowym. Udostępnienie większej ilości miejsc parkingowych w centrum. Ograniczenie infrastruktury rowerowej która nie jest alternatywą dla komunikacji miejskiej czy ruchu kołowego a jedynie sezonowym sposobem na przemieszczanie się dla małego odsetka mieszkańców Łodzi.		
14.	—	Serio???? Strategia rozwoju??? To nie dorzeczne przy obecnych pomysłach odklejonych od rzeczywistości... A może rzeczywiście zrobić coś dla miasta, dla ludzi????? Tak na przykład. Chcecie zrobić osiedle przy ul Wycieczkowej i pozbawić pięknego naturalnego terenu zatrzymującego wodę.. Produkującego tlen... I wyłapującego zanieczyszczenia, posiadający unikalny drzewostan, a w strategii macie napisane że	—	Uwaga o charakterze opinii

		miasto odporne na zmiany klimatu!!! Kto u was tym się zajmuje? Znajomy? Rodzina? Czy osoba totalnie bez kompetencji??? Może ma wykształcenie w tym kierunku ale jeżeli tak jest powinien że ta osoba lub te osoby powinny złożyć dyplom i zrezygnować. Zwykły człowiek jak ja wie widać dużo więcej I 100 X bardziej się zna niż te osoby. Betonujecie miasto zero przewiewu wszystko stoi... Deweloperom dajecie ostatnie skrawki dzikiej i pięknej Łodzi żeby wybudowali gówna bloki czy tak ma wyglądać to miasto?? Kiedy się obudzicie? Jak wyschnie wszystko? Las Łagiewnicki przestanie istnieć? Jak ludzie zaczną uciekać tej pustyni bez ładu i składu?? Jak nie macie pomysłu jak nie możecie podejmować dobrych dla miasta decyzji zapraszam będę		
--	--	---	--	--

		konsultantem obywatelskim któremu nie zależy na tym czy tamtych tylko myśli jak zwykły człowiek i potrafi się postawić na jego miejscu. (Śmiało mogę zostawić nr tel *****) A nie urzędnicy odklejeni od rzeczywistości. Bezpieczne miasto? Też nie macie pojęcia o bezpieczeństwie... O transporcie... O jakości dróg nie powiem już bo to lepiej wygląda w zabitej wiosce... Brak słów mimo że jestem łodzianinem od pokoleń to miasto umiera!! Robicie ruchy pozorowane wywalacie kasę tam gdzie nie trzeba... Zapraszam do konsultacji ale nie to że będę wam radził pokazywał błędy itp to trzeba spotkania i rozmowa a nie konsultacji społecznych które totalnie nic nie dają. Sądzę że ten tekst zostanie bez echa jak		
--	--	---	--	--

		wszystko w tym mieście. Pozdrawiam		
15.	—	Większa precyzja zapisów, mniej ogólnikowe zapisy.	—	Uwaga częściowo uwzględniona
16.	—	Nie ma dla mnie dużego sensu uznanie części miasta w okolicach ulicy Milionowej, Senatorskiej jako obszar przekształcenia historycznej struktury przestrzennej. Na ulicy Włókienniczej przeprowadzane są prace rewitalizacyjne. Kamienice są przebudowywane i zmieniane, jednak tkanka ulic zostaje praktycznie nienaruszona. Tak samo powinna wyglądać rewitalizacja tamtych terenów. Znajdują się tam kamienice, które może nie są perełkami sztuki, ale są historią Łodzi i tworzą spójną strukturę czego brakuje w wielu miejscach nawet w centrum miasta	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		gdzie dziury między kamienicami wypełniają modernistyczne budynki. W tych okolicach znajduje się też były zakład Uniontex - miejsce ważne pod wieloma względami i warte zainteresowania. Wzdłuż ulic jest dużo drzew i w niedalekiej odległości znajdują się dwa parki. Okolice są dobrze skomunikowane z centrum, zakładami pracy, ale brakuje tam obecności miasta. Wnioskowałbym o podwyższenie rangi tej okolicy przez Miejską Pracownię Urbanistyczną i chciałbym zwrócić uwagę Urzędu Miasta na ten obszar Łodzi, który ma dużo potencjał.		
17.	—	Postawić na Bałutach w Łodzi zakład pracy produkcyjny fabryka da możliwość rozwoju zarobienia kasy stałej pracy o umowę o pracę i zlikwidować umowy śmieciowe i umowy zlecenia i umowy o dzieło	—	Uwaga o charakterze opinii

		bo jest bardziej potrzebne ludziom blisko miejsca pracy .		
18.	—	Tereny zielone są na wagę złota dla mieszkańców Miasta, więc prosimy o pozostawienie jak największe Liczby terenów zielonych gdzie natura może zostać nienaruszona przez człowieka.	—	Uwaga uwzględniona
19.	—	Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń / Miasto inteligentnej infrastruktury / Miasto odporne na zmiany klimatu Proszę o stanowisko jak w zapisach SRMŁ 2030+, przedstawionych powyżej ma się odsprzedawanie działek na terenie całej Łodzi dla budowy pasażów handlowych lub dyskontów jeden przy drugim lub w okolicach dobrze prosperujących ognisk handlowych? Psuje to zarówno środowisko (asfaltowe parkingi zamiast terenów	—	Uwaga o charakterze opinii

		zielonych), inteligentną infrastrukturę oraz z pewnością nie jest to efektywnie kształtująca przestrzeń. Dodatkowo w żaden sposób nie wiąże się ze zrównoważonym rozwojem, a wręcz przeciwnie.		
20.		Rysunki w udostępnionej strategii: Podział funkcjonalny sieci ulicznej rys 17 i PRIORYTETOWE INWESTYCJE W ZAKRESIE TRANSPORTU W PERSPEKTYWIE ROKU 2050 rys 21 są nieczytelne. Pomiędzy nimi, a planami związanymi z łódzkim expo jest niespójność "nowokonstytucyjna" w strategii planowana jest jako jedna z ulic o największej przepustowości. Master plan expo określa ją jako ulicę o szerokości 2x1. Budowa wspomnianej ulicy nie dość, że przebiega przez tereny zielone (od		Uwaga częściowo uwzględniona

		Pomorskiej do Milionowej) to nie rozwiązuje największego problemu transportowego wschodniej części miasta. Braku wiaduktu/tulelu (możliwości przejazdu) przez tory kolejowe na odcinku Niciarniana-Transmisyjna. Proponowana zmiana - nacisk na komunikację N-S we wschodniej części miasta powinien być przeniesiony na projektowane przedłużenie ul Puszkińska do projektowanej obwodnicy Nowosolnej.		
21.	—	Za mało szczegółów odnośnie sportu profesjonalnego jak i Sportu dzieci i młodzieży.	—	Uwaga o charakterze opinii
22.	—	Postawić w Łodzi na Bałutach zakłady produkcyjne fabryki które dadzą ludziom stałą zarobkową pracę na umowę o pracę blisko do pracy na Bałutach i zlikwidować umowy śmieciowe i umowy zlecenia i umowy o dzieło .	—	Uwaga o charakterze opinii

23.	—	Proponuję zachowanie rezerwy pod torowisko tramwajowe na Rogach wzdłuż ul. Kryształowej i Łupkowej, na Złotnie wzdłuż dawnej linii tramwaju "17" oraz na Olechowie w przedłużeniu ul. Przybyszewskiego-do ew realizacji po 2035r.	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz
24.	—	Zamiast stawiać te nie potrzebne sklepy w Łodzi na Bałutach, postawić zakłady fabryki produkcyjne na Bałutach żeby ludzie mieli blisko do pracy o umowę o pracę stałą zarobkową i zlikwidować umowy zlecenia i umowy o dzieło.	—	Uwaga o charakterze opinii
25.	—	Nie betonujemy wszystkich zielonych miejsc.	—	Uwaga uwzględniona
26.	—	Za mało zieleni	—	Uwaga o charakterze opinii

27.	[str. 27, 28] tytuł: Turystyka biznesowa	Turystyka	Łódź powinna stawiać na rozwój wszelkich form turystyki, a nie tylko biznesowej, silnie koniunkturalnej	Uwaga uwzględniona
28.	[str. 28] Ograniczenie zjawiska sezonowości w tym promocja turystyki weekendowej opierającej się na walorach kulturowych m.in. poprzez organizację festiwali, imprez plenerowych czy koncertów	Ograniczenie zjawiska sezonowości w tym promocja turystyki weekendowej tematycznej (m.in. industrialnej) opierającej się na walorach kulturowych m.in. poprzez organizację festiwali, imprez plenerowych czy koncertów oraz przeciwdziałanie „disneylandyzacji” zabytków postindustrialnych.	Wyróżnikiem Łodzi jest wciąż spora liczba ciekawych obiektów postindustrialnych, które powinny stać się marką Łodzi i podstawą turystyki kwalifikowanej (industrialnej). W tym celu należy dążyć do zachowania ich autentyzmu.	Uwaga uwzględniona
29.	[str. 28] Realizacja działań na rzecz zachowania dziedzictwa materialnego Łodzi w tym prowadzenie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych w szczególności w obrębie	Realizacja działań na rzecz zachowania dziedzictwa materialnego Łodzi w tym prowadzenie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych w szczególności w obrębie Pomników Historii. Dostosowywanie obiektów zabytkowych do aktualnych potrzeb	Większość problemów związanych z zachowaniem i właściwą adaptacją obiektów zabytkowych dotyczy nieruchomości prywatnych; nadzór konserwatorski jest nieefektywny (nie zapobiega niszczeniu zabytków), a	Uwaga częściowo uwzględniona

	Pomników Historii. Dostosowywanie obiektów zabytkowych do aktualnych potrzeb i standardów funkcjonalnych, ekonomicznych, technologicznych i bezpieczeństwa użytkowania	i standardów funkcjonalnych, ekonomicznych, technologicznych i bezpieczeństwa użytkowania. Efektywny nadzór nad utrzymaniem i adaptacją zabytków nie stanowiących własności komunalnej i wsparcie inwestorów prywatnych.	jednocześnie mało pomocniczy.	
30.	[str. 33] Zarządzanie doświadczeniem miasta	Dodać pozycję: Budowa systemu wsparcia właścicieli zabytków w ich profesjonalnym utrzymaniu i udostępnianiu turystycznym; dbałość o wysoki poziom edukacyjny przestrzeni historycznych	Łódź powinna zachwycać nie tylko czystością i zielenią, ale i swoim unikatowym dziedzictwem.	Uwaga częściowo uwzględniona
31.	[str. 34] Dążenie do przekształcania gruntów rolnych oraz nieużytków w tereny leśne i zieleni	Dążenie do przekształcania części gruntów rolnych oraz nieużytków w tereny leśne i zieleni	Grunty rolne (orze i łąki) są również elementem tożsamości kulturowej miasta w jego peryferyjnej części i nie powinno się dążyć do ich likwidacji, zwłaszcza że	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			zalesianie terenów rolnych prowadzi do zaniku różnorodności siedlisk.	
32.	[str. 36] wskaźniki: 1. Poprawa jakości zdrowia i średniej długości trwania życia kobiet. 2. Poprawa jakości zdrowia i średniej długości trwania życia mężczyzn ... 7. Liczba odnotowanych przestępstw ... 10. Liczba jednostek taboru elektrycznego 11. Długość wyremontowanych torowisk Dodać: 2a średni czas oczekiwania na wizytę u specjalisty, 2b średnia odległość od placówki świątecznej/nocnej pomocy lekarskiej ... 7a	Wskaźniki 1 i 2 są niemierzalne: co to znaczy „wzrost” wskaźnika „poprawa jakości zdrowia”? Jak to zmierzyć? Istotnym wyznacznikiem bezpieczeństwa jest (obok przestępczości pospolitej) również bezpieczeństwo komunikacyjne. Długość torów i liczba wagonów nie jest jedynym wyznacznikiem jakości komunikacji, bo tramwaje mogą stać niesprawne w zajezdni, a na torach pojawiać się zbyt rzadko, a wskaźniki 10 i 11 będą dobre.	—	Uwaga częściowo uwzględniona

	Liczba wypadków komunikacyjnych ... 11a średnia prędkość komunikacyjna (handlowa) komunikacji miejskiej, 11b średni czas oczekiwania na pojazd kom. publicznej, 11c średnia odległość między przystankami w węźle przesiadkowym, 11d procentowa regularność kursów ... 13 a % retencji wód opadowych			
33.A	[str. 37] wskaźniki: 26. Powierzchnia terenów zieleni ... 31. Liczba procesów konsultacyjnych z mieszkańcami	Dodać: 26a średnia odległość od miejsc zamieszkania do terenu zielonego o pow. > 0,1 ha 26b % nasadzonych drzew, które przeżyły > 5 lat ... 31a Liczba konsultacji pozytywnie ocenionych przez uczestników Ważna jest nie tylko ogólna powierzchnia TZ, ale i ich równomierne rozmieszczenie i	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		liczebność. Nasadzenia kompensacyjne (zwłaszcza dokonywane przez inwestorów innych niż Miasto) nie są monitorowane. Konsultacje społeczne powinny satysfakcjonować uczestników – konieczne badania ankietowe po ich zakończeniu.		
34.	[str. 53] ...poprzez przebudowę układu torowisk tramwajowych w tym budowę brakujących odcinków...	...poprzez przebudowę układu torowisk tramwajowych w tym budowę brakujących odcinków oraz bieżące ich utrzymanie na wysokim standardzie technicznym...	Problemem komunikacji szynowej w Łodzi jest brak należytego utrzymania infrastruktury tramwajowej (torów i sieci) – metoda „od naprawy głównej do naprawy głównej” nie służy utrzymaniu atrakcyjności transportu publicznego; bieżąca konserwacja torów i sieci trakcyjnej jest równie ważna jak wielkie projekty za unijne pieniądze	Uwaga uwzględniona

35.	[str. 55] ...w rejonie przystanków: Łódź Żabieniec, Łódź Zarzew, Łódź Warszawska vel. Łódź Marysin Rogi, Łódź Dąbrowa, Łódź Janów, Łódź Pabianicka, Łódź Stoki.	w rejonie przystanków: Łódź Żabieniec, Łódź Zarzew, Łódź Warszawska vel. Łódź Marysin Rogi, Łódź Dąbrowa, Łódź Janów, Łódź Pabianicka, Łódź Stoki, Łódź Radogoszcz Zachód.	W wykazie węzłów przesiadkowych kolej/MPK brak niefunkcjonalnego węzła w rejonie przystanku Łódź Radogoszcz Zachód; planowana pętla przy przystanku Łódź Marysin nie zapewnia krótkich dróg dojścia(o ile powstanie; jednocześnie likwidacja pętli Doły z przebudową na ślepe zakończenie toru (w wypadku niepowodzenia przetargu na pętlę Marysin) pogorszy elastyczność sieci tramwajowej (brak możliwości awaryjnego zawracania składów jednokierunkowych.	Uwaga częściowo uwzględniona
36.	[str. 59] Prace restauratorskie i konserwatorskie przy zabytkach niezbędne do nadania lub zachowania	Prace restauratorskie i konserwatorskie przy zabytkach niezbędne do nadania lub zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych, wspierające	Brak systemu wsparcia dla prywatnych właścicieli obiektów zabytkowych (np. finansowanie przez miasto odnawiania przynajmniej	Uwaga uwzględniona

	pełnionych przez nie funkcji kulturalnych, wspierające rozwój instytucji kultury.	rozwój instytucji kultury. Wsparcie takich prac realizowanych przez podmioty prywatne.	elewacji, ulgi w podatku od nieruchomości); brak efektywnego nadzoru konserwatorskiego nad robotami przy zabytkach; jeśli nadzór ten gdzieś zafunkcjonuje, opiera się na nakazach i egzekucji, a nie na pomocy inwestorowi	
37.	[str. 59] Wiązka 9 „Opis planowanych działań”	Stworzenie centralnej, internetowej, aktualnej bazy informacji o bieżących i planowanych wydarzeniach kulturalnych w mieście.	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz
38.	[str. 62] Wiązka 13 „Opis planowanych działań”	Dopisać Monitorowanie stanu zieleni, w tym trwałości nasadzeń kompensacyjnych.	Nasadzenia kompensacyjne są dokonywane często w miejscach przypadkowych, nie rokujących na przeżycie nasadzeń, nikt tego nie monitoruje i nie egzekwuje trwałości nasadzeń od inwestorów prywatnych.	Uwaga uwzględniona

39.	[str. 70], rys. 18 Brak łącznicy Łódź Radogoszcz Wsch. – Łódź Żabieniec omijającej Zgierz	Łącznica ta jest istotniejsza dla miasta niż możliwość ominięcia Widzewa	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz
40.	—	[str. 53] W zakresie przedsięwzięcia nr 1 dodanie działania polegającego na zwiększeniu kursowania linii komunikacji zbiorowej (autobusy, tramwaje) w strefie wielkomiejskiej do 3 min. w szczycie porannym i popołudniowym (brak rozkładu jazdy na przystanku - wskazana tylko częstotliwość, tak jak w metrze w Warszawie). Zastosowanie priorytetu przejazdu na światłach w strefie wielkomiejskiej dla komunikacji zbiorowej. Uzasadnienie: zwiększenie atrakcyjności	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		transportu zbiorowego.		
41.	—	[str. 53] W zakresie przedsięwzięcia nr 1 dodanie działania polegającego na wprowadzeniu na obszary peryferyjne miasta "autobusu na telefon" - taka usług działa już z powodzeniem w Szczecinie i jej wprowadzenie rozważane jest również w innych miastach - Kraków, Warszawa. Link do usługi w Szczecinie: https://www.zditm.szczecin.pl/pl/pasazer/rozklady-jazdy,transport-na-zadanie Uzasadnienie: Poprawa dostępności komunikacji dla mieszkańców rejonów peryferyjnych.	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz
42.	—	[str. 54] W zakresie przedsięwzięcia nr 1 dodanie informacji, że wszystkie zaplanowane drogi będą bezkolizyjne. Uzasadnienie: Tylko	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		bezkolizyjność zapewni szybki dojazd do autostrad i dróg ekspresowych.		
43.	—	[str. 62] Dodanie przedsięwzięcia nr 14: Kompleksowa poprawa infrastruktury drogowej w Łodzi - wyasfaltowanie ulic o nawierzchni gruntowej lub brukowej; identyfikacja najbardziej dziurawych dróg i nierównych chodników i od nich rozpoczęcie remontów. Oprócz tego wymóg budowy ścieżek rowerowych wszędzie tam, gdzie będzie budowany chodnik (jeśli chodnik i ścieżka rowerowa się nie mieszczą - wtedy budowa ciągu rowerowo-pieszego). Uzasadnienie: Infrastruktura drogowa w Łodzi jest w wielu miejscach w stanie zagrażającym bezpieczeństwu. Wymagana jest natychmiastowa poprawa.	—	Uwaga nieuwzględniona

44.	[str. 24] tab. 3, obszar tematyczny „Miasto sprawnej administracji”	Uzupełnienie kolumny „podstawowe informacje” o dodatkowy wiersz: „Dbałość o stan miejskiego majątku i jakość przestrzeni publicznych poprzez regularne kontrole stanu technicznego i bieżące usuwanie drobnych uszkodzeń oraz egzekwowanie obowiązującego prawa.”	Wiele niedawno wyremontowanych przestrzeni publicznych lub obiektów w krótkim czasie wymaga poważnych napraw, ponieważ zaniedbywane jest wykrywanie i usuwanie drobnych usterek. Np. uszkodzenie barierok wokół zieleńców szybko powoduje zniszczenie całego zieleńca przez parkujące samochody, pęknięcia nawierzchni powodują zniszczenie konstrukcji drogi itd. W celu powstrzymania niszczenia zieleni i chodników przez kierowców parkujących samochody w niedozwolonych miejscach konieczne jest bezwzględne egzekwowanie prawa przez Straż Miejską.	Uwaga nieuwzględniona
-----	---	---	--	------------------------------

45.	[str. 26] tab. 10, cel strategiczny I	Uzupełnienie wskaźników realizacji i oczekiwanego trendu o: - udział komunikacji miejskiej w liczbie podróży (wzrost), - średnia prędkość handlowa komunikacji miejskiej (wzrost) - średni czas oczekiwania na pojazd komunikacji miejskiej (spadek).	Na str. 22 wskazano, że w ramach celu strategicznego I – Łódź silna i odporna znajduje się obszar tematyczny „Miasto odporne na zmiany klimatu”, w ramach którego przewidziano „rozwój i modernizację transportu zbiorowego pod kątem efektywności na poziomie infrastruktury, taboru, prędkości, jakości i sieci połączeń. Wzrost atrakcyjności środków komunikacji publicznej względem prywatnego transportu samochodowego”. Tymczasem nie wprowadzono wskaźników pozwalających zmierzyć osiągnięcie tego celu.	Uwaga nieuwzględniona
-----	---------------------------------------	---	---	------------------------------

46.	[str. 26] tab. 10, cel strategiczny I	Uzupełnienie wskaźników realizacji i oczekiwanego trendu o: „liczba działek wyłączonych z produkcji rolnej pod zabudowę lub liczba wydanych pozwoleń na budowę/zaakceptowanych zgłoszeń budowy na terenach nieprzewidzianych do urbanizacji (spadek do 0)”	Na str. 25 zaakcentowano „Przeciwdziałanie dezurbanizacji. Domknięcie procesu reurbanizacji centrum i strefy wielkomiejskiej przy jednoczesnym dyscyplinowaniu planowania w strefie zewnętrznej i przeciwdziałaniu zabudowie terenów otwartych”, jednak nie zaproponowano wskaźnika służącego określeniu stopnia zrealizowania tego celu.	Uwaga nieuwzględniona
47.	[str. 37] tab. 10, wskaźnik 38 „Liczba gospodarstw domowych podłączonych do c.o.”	„Udział [%] gospodarstw domowych podłączonych do c.o.”	Na wartość wskaźnika powinna wpływać także budowa nowych budynków wielorodzinnych niepodłączonych do c.o. (zwykle na peryferiach miasta, poza zasięgiem sieci ciepłowniczej), co jest zjawiskiem niepożądanym.	Uwaga nieuwzględniona

48.	[str. 22] pliku (str. 24 według numeracji stron w dokumencie)	Usunięcie całej strony	Cała strona zawierająca część tabeli 3 została umieszczona w dokumencie dwukrotnie.	Uwaga uwzględniona
49.	[str. 23] „Wsparcie szkół i uczelni w tym artystycznych, jako potencjału rozwojowego miasta. Wsparcie szkół i uczelni w tym artystycznych, jako potencjału rozwojowego miasta.”	„Wsparcie szkół i uczelni w tym artystycznych, jako potencjału rozwojowego miasta.”	Treść w 5 i 6 wierszu została zdublowana. Należy usunąć zbędny wiersz.	Uwaga uwzględniona
50.	[str. 23] „Edukacja antydyskryminacyjna, antyprzemocowa, promowanie wzorców demokratycznych, rozwijanie kompetencji społecznych i empatii. (...) Edukacja antydyskryminacyjna, antyprzemocowa, promowanie wzorców	„Edukacja antydyskryminacyjna, antyprzemocowa, promowanie wzorców demokratycznych, rozwijanie kompetencji społecznych i empatii.”	Treść w 13 i 15 wierszu została zdublowana. Należy usunąć zbędny wiersz.	Uwaga uwzględniona

	demokratycznych, rozwijanie kompetencji społecznych i empatii.”			
51.	[str. 33] „Tworzenie warunków do rozwoju organizacji pozarządowych oraz zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji usług społecznych w mieście w myśl zasady pomocniczości. Tworzenie warunków do rozwoju organizacji pozarządowych oraz zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji usług społecznych w mieście w myśl zasady	„Tworzenie warunków do rozwoju organizacji pozarządowych oraz zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji usług społecznych w mieście w myśl zasady pomocniczości.”	Treść w 13, 14 i 17 wierszu została powtórzona. Należy usunąć dwa zbędne wiersze.	Uwaga uwzględniona

	pomocniczości. (...) Tworzenie warunków do rozwoju organizacji pozarządowych oraz zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w realizacji usług społecznych w mieście w myśl zasady pomocniczości.”			
52.	[str. 40] ryc. 4, [str. 43] ryc. 6, [str. 44] ryc. 7, [str. 46] ryc.8, [str. 66] ryc. 15, [str. 69] ryc. 17, [str. 70] ryc. 18, [str. 71] ryc. 19, [str. 73] ryc. 21	Zwiększenie rozdzielczości rycin.	Ryciny są nieczytelne. Brak możliwości odczytania objaśnień w legendzie uniemożliwia przeanalizowanie ich treści.	Uwaga częściowo uwzględniona
53.	[str. 72] tab. 12	Objaśnienie symboli lub przedstawienie na mapie zasięgu wszystkich jednostek funkcjonalno-przestrzennych.	Tylko część oznaczeń występuje na ryc. 16. Nie wiadomo, jakie obszary miasta kryją się pod pozostałymi oznaczeniami i w związku z tym, jakie standardy	Uwaga częściowo uwzględniona

			ich dotyczą.	
54.	[str. 74] ryc. 22	Dodanie legendy do mapy.	Brak legendy powoduje, że nie wiadomo czym różnią się tereny otoczone czarnym konturem od terenów w fioletowym kole.	Uwaga uwzględniona
55.	—	[str. 56] Sygnalizacja świetlna powinna mieć sekundniki, aby kierowcy wiedzieli kiedy ruszą na zielonym. Miasto powinno wprowadzić lepszą jakość sprzątania.	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz
56.	[str. 53] 1. Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi.	Propozycja dodania zapisu: analiza przesłanek budowy metra w długim horyzoncie czasowym.	Cel: wyniesienie transportu zbiorowego na nowy poziom konkurencyjności, pokonanie większości problemów komunikacyjnych łodzian. Problem: punktem wyjścia do rozważań na temat budowy metra może być szeroki wachlarz problemów	Uwaga nieuwzględniona

			komunikacyjnych Łodzi, które zostały przedstawione m.in. w tym opracowaniu. Rozwiązanie: rozważenie w długim horyzoncie czasowym budowy metra zgodnie z poniższymi założeniami: 1. Stacje początkowe sieci metra powinny być zlokalizowane poza miastem w okolicach dróg szybkiego ruchu otaczających Łódź. Przy każdej stacji końcowej powinien znaleźć się parking dla samochodów co zachęciłoby do korzystania z transportu publicznego osoby przyjeżdżające do Łodzi. 2. Linia metra powinna mieć przebieg w kształcie sinusoidy z rozwidleniami poza Śródmieściem. 3. Jedna	
--	--	--	--	--

			ze stacji metra powinna być zlokalizowana w bliskim sąsiedztwie dworca Łódź Fabryczna i dogodnie z nim skomunikowana ciągiem pieszym. 4. Na trasie metra powinny być zbudowane liczne centra przesiadkowe na pozostałe środki transportu zbiorowego.	
57.	[str. 53] 1. Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi	Propozycja dodania zapisu: szeroko rozpięta i gęsta siatka połączeń MPK do Śródmieścia oparta na autobusach bezemisyjnych.	Cel: wzrost konkurencyjności transportu zbiorowego. Problem: wybór samochodu jako środka lokomocji jest często podyktowany ubogą siatką połączeń oferowaną przez transport zbiorowy. Rozwiązanie: szeroka i gęsta siatka połączeń realizowana przez autobusy bezemisyjne (z napędem elektrycznym lub wodorowym), która przyciągnie na pokłady MPK	Uwaga częściowo uwzględniona

			nowe segmenty podróży. Założenia: 1. Wprowadzenie licznych nowych linii autobusowych w nowych relacjach i na nowych ulicach. 2. Dostosowanie wielkości podaży usług transportowych na danej linii do popytu efektywnego na podróż na tej linii (potrzebny będzie tabor o różnej pojemności – od autobusów małych po pojemne pojazdy przegubowe – alokowany zgodnie ze zmieniającymi się wielkościami popytu na usługi przewozowe w ciągu dnia lub tygodnia). 3. Linie te byłyby poprowadzone takimi trasami, aby oferować dogodne przesiadki z innymi środkami transportu zbiorowego. 4. Wybrane odcinki ulic w	
--	--	--	--	--

			Śródmieściu byłyby dostępne tylko dla pojazdów bezemisyjnych – rowerów, samochodów z napędem elektrycznym oraz właśnie dla autobusów bezemisyjnych. 5. Powstałyby przesmyki dla komunikacji zbiorowej, które skróciłyby podróże MPK między dzielnicami.	
58.	[str. 53] 1. Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi	Propozycja dodania zapisu: Budowa przesmyków komunikacyjnych dla transportu zbiorowego, rowerowego i pieszego.	Cel: poprawa konkurencyjności transportu zbiorowego i rowerowego. Problem: na wielu odcinkach ulic transport zbiorowy i rowerowy mają miejsce na tych samych jezdniach co transport indywidualny samochodowy. W rezultacie, autobusy i tramwaje stoją w korkach a rowerzyści są zmuszani przeciskać się między samochodami.	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			Rozwiązanie: budowa przesmyków komunikacyjnych dla transportu zbiorowego i rowerowego. Pod pojęciem „przesmyk” można rozumieć różne formy infrastrukturalne: • łącznice między dwoma ulicami, • bezkolizyjne skrzyżowanie z linią kolejową, • inne udogodnienia skracające drogę przejazdu między dwoma przystankami komunikacji publicznej. Celem tych udogodnień byłoby skrócenie czasu jazdy autobusami lub rowerami, co poprawiłoby konkurencyjność tych środków mobilności względem transportu samochodowego.	
--	--	--	---	--

59.	[str. 53] 1. Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi	Propozycja dodania zapisu: przystanki dla autobusów MPK także na ulicach prywatnych lub należących do instytucji publicznych	Cel: poprawa konkurencyjności transportu zbiorowego. Problem: przystanki autobusowe są zlokalizowane na ulicach, często w znacznej odległości od dużych zakładów pracy, kompleksów biurowych, kampusów uczelnianych czy centrów handlowych. Rozwiązanie: nawiązanie współpracy z właścicielami lub operatorami dróg prywatnych lub dróg należących do instytucji publicznych (np. szpitale, uczelnie wyższe) w celu umieszczenia tam, blisko wejść do obiektów będących dużym skupiskiem ludzi, przystanków autobusowych MPK. Celem byłaby dostępność komunikacji	Uwaga wymagająca dalszych analiz
-----	--	--	--	---

			miejskiej tuż przy wyjściach z budynków, w których przebywa duża liczba osób. Miałoby to na celu promocję mobilności opartej na komunikacji miejskiej oraz skrócenie czasu podróży. Choć przystanki byłyby zlokalizowane na drogach będących poza zarządem Miasta Łódź, to jednak prawo do korzystania z nich przysługiwałoby każdemu chętnemu (teren byłby otwarty dla przechodniów).	
60.	[str. 53] 1. Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łódź.	Propozycja dodania zapisu: budowa sieci całorocznych autostrad rowerowych.	Cel: podniesienie konkurencyjności transportu rowerowego. Problem: choć liczba użytkowników pojazdów transportu indywidualnego rośnie, to jednak nadal występują dwie bariery dla	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			jego dalszej popularyzacji: brak ścieżek rowerowych w niektórych dzielnicach Łodzi oraz uwarunkowania atmosferyczne dla klimatu umiarkowanego (deszcz, śnieg, niska temperatura od listopada do marca). Rozwiązanie: Budowa sieci całorocznych autostrad rowerowych o następujących parametrach: 1. Pełna izolacja od ruchu pieszego i samochodowego. 2. Bezkolizyjne łączniki z innymi autostradami i drogami rowerowymi. 3. Ogrzewanie jezdni na najbardziej uczęszczanych odcinkach. 4. Ochrona przed deszczem na najbardziej uczęszczanych odcinkach. Spełnienie powyższych warunków	
--	--	--	---	--

			oznaczałoby poprowadzenie niektórych odcinków autostrad rowerowych na estakadach lub w tunelach.	
61.	[str. 53] 1. Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi.	Propozycja dodania zapisu: tramwaj najszybszym środkiem transportu w komunikacji między dzielnicami.	Cel: poprawa konkurencyjności transportu szynowego w komunikacji między dzielnicami. Problem: podróż tramwajem, mierzona od momentu opuszczenia punktu rozpoczęcia podróży (np. domu) do punktu zakończenia podróży (np. biura), w wielu przypadkach jest wymiennie dłuższa niż podróż samochodem. Rozwiązanie: komunikacja miejska powinna być organizowana w taki sposób, aby najszybszym środkiem transportu między dzielnicami był tramwaj. Oznacza to	Uwaga nieuwzględniona

			pierwszeństwo dla tramwajów rozumiane jako: 1. Wydzielanie torowiska z jezdni. 2. Budowa licznych bezkolizyjnych skrzyżowań dla transportu szynowego. 3. Umieszczenie odcinków sieci tramwajowej pod ziemią.	
62.	[str. 55] 3. Poprawa integracji transportu kolejowego z miejskim transportem zbiorowym na terenie MŁ stanowiącego węzeł sieci bazowej TEN-T.	Propozycja dodania zapisu: sieć centrów przesiadkowych.	Cel: podniesienie konkurencyjności transportu publicznego. Problem: w wielu przypadkach przesiadki między środkami transportu zbiorowego bywają nadto fatygujące. Rozwiązanie: budowa centrów przesiadkowych wedle klucza: 1. Budowa dużych, dwupoziomowych węzłów przesiadkowych wokół najważniejszych stacji kolejowych (Łódź Widzew, Łódź Kaliska, Łódź Chojny) 2.	Uwaga częściowo uwzględniona

			Budowa mniejszych węzłów przesiadkowych wokół najważniejszych obecnych i planowanych przystanków kolejowych (Łódź Żabieniec, Łódź Arturówek, Łódź Warszawska, Łódź Marysin, Łódź Stoki, Łódź Niciarniania, Łódź Dąbrowa, Łódź Pabianicka, Łódź Polesie, Łódź Śródmieście, Łódź Koziny, Łódź Retkinia). 3. Budowa węzłów przesiadkowych o różnej wielkości w innych miejscach Łodzi – szczegółowe lokalizacje powinny zostać wskazane po pracach studialnych.	
63.	[str. 57] 7. Modernizacja istniejącej infrastruktury sieciowej w placówkach oświatowych	Propozycja dodania zapisu: wydzielanie osobnych szkół podstawowych dla klas I-III	Cel: podniesienie jakości edukacji wczesnoszkolnej . Problem: dzieci uczące się w klasach I-III przebywają w tym	Uwaga nieuwzględniona

			samym budynku co dzieci starsze, co nie zawsze dobrze wpływa na ich rozwój. Rozwiązanie: skopiowanie modelu funkcjonowania SP2, tj. budowa szkół podstawowych wyłącznie dla klas I-III, zaprojektowanych od podstaw dla dzieci w wieku 7-10 lat.	
64.	[str. 58] 8. Wsparcie zarządzania miastem z wykorzystaniem rozwiązań cyfrowych.	Propozycja dodania zapisu: budowa automatycznego systemu nadzoru nad ruchem drogowym.	Problem: liczne wykroczenia popełniane przez kierowców samochodów, które wpływają z kolei na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Przykładem jest np. nagminne i wymierne przekraczanie dozwolonej prędkości jazdy lub przejazd na czerwonym świetle. Rozwiązanie: budowa kompleksowego, automatycznego systemu nadzoru nad ruchem	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			drogowym, opartym na zaawansowanym systemie informatycznym. System ten w sposób automatyczny identyfikowałby wykroczenia popełniane przez uczestników ruchu drogowego, a następnie – identyfikowałby właścicieli pojazdów, którymi popełniono wykroczenie, oraz naliczał wysokość mandatów karnych.	
65.	[str. 68] Nowa jakość życia w mieście	Propozycja dodania zapisu: najpóźniej od 2030 r. wjazd do Strefy Wielkomiejskiej będzie dostępny wyłącznie dla samochodów osobowych z napędem wodorowym, elektrycznym lub pełnym hybrydowym.	Problem: wysokie skażenie Strefy Wielkomiejskiej hałasem i spalinami emitowanymi przez samochody osobowe. Rozwiązanie: stopniowe wprowadzanie ograniczeń poruszania się po Strefie Wielkomiejskiej samochodów osobowych z napędem spalinowym.	Uwaga nieuwzględniona

66.	[str. 31] Wsparcie inicjatyw poprawiających atrakcyjność i dostęp do kultury oraz chęć uczestnictwa mieszkańców i mieszkanek w kulturze. Promocja projektów mających na celu zwiększenie poziomu partycypacji w kulturze oraz wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych. Rozwój czytelnictwa poprzez szeroką działalność sieci placówek bibliotecznych.	Wsparcie inicjatyw poprawiających atrakcyjność i dostęp do kultury oraz chęć uczestnictwa mieszkańców i mieszkanek w kulturze. Promocja projektów mających na celu zwiększenie poziomu partycypacji w kulturze oraz wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych. Rozwój czytelnictwa poprzez szeroką działalność sieci placówek bibliotecznych, Domu Literatury w Łodzi – flagowej instytucji ,o ogólnopolskiej i międzynarodowej rozpoznawalności czasopism i portali kulturalnych, wydarzeń kulturalnych jak festiwale, konkursy, warsztaty, spotkania, akcje edukacji czytelniczej w szkołach. Wzmocnienie i uatrakcyjnienie Nagrody Literackiej Miasta Łodzi im. Julianna Tuwima	Czytelnictwo jest w niniejszym dokumencie identyfikowany tylko z siecią biblioteczną, co świadczy o wąskiej znajomości funkcjonowania w Łodzi tego podsektora kultury i jego potencjału. Biblioteka Miejska w Łodzi nie może równać się z Domem Literatury w Łodzi pod względem rozpoznawalności marki, dokonań, statusu, chociażby w ogólnopolskich środowiskach literackich, zarówno mainstreamowych jak i niszowych.	Uwaga częściowo uwzględniona
-----	--	---	--	--

67.	[str. 30] Budowanie prestiżu miasta i jakości życia przez kulturę oraz zbudowanie rozpoznawalnej marki łódzkiej kultury poprzez integrację środowiska kulturalnego miasta. Szeroka realizacja inicjatyw z obszaru place-makingu zwiększających kreatywną współpracę w ramach społeczności, tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy i wypoczynku oraz tzw. trzecich miejsc.	Budowanie prestiżu miasta i jakości życia przez kulturę z powiązaniu z wartościami demokratycznymi i obywatelskimi oraz zbudowanie rozpoznawalnej marki łódzkiej kultury poprzez integrację środowiska kulturalnego miasta. Szeroka realizacja inicjatyw z obszaru place-makingu zwiększających kreatywną współpracę w ramach społeczności, tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy i wypoczynku oraz tzw. trzecich miejsc.	Za mały nacisk kładzie się na powiązanie kultury z otwartym społeczeństwem demokratycznym i obywatelskim.	Uwaga uwzględniona
68.	[str. 32] Rozwój instytucji kultury w tym instytucji współprowadzonych przez miasto, jako ważnego elementu potencjału rozwojowego	Rozwój instytucji kultury w tym instytucji współprowadzonych przez miasto, jako ważnego elementu potencjału rozwojowego miasta, szczególnie w dziedzinie edukacji obywatelskiej	Łódzcy decydenci nie dostrzegają potencjału otwartej kultury, jej form instytucjonalnych i pozarządowych w dziedzinie edukacji obywatelskiej.	Uwaga uwzględniona

	miasta		Wartości demokratyczne najlepiej upowszechnia się przez kulturę. To mało dostrzegany aspekt w tym projekcie strategii.	
69.	[str. 33] Budowa Muzeum Cywilizacji InLodz 21 prowadząca do powstania unikatowych obiektów architektury współczesnej i przestrzeni publicznych. Stworzenie miejsc wspierających budowę tożsamości Łodzi i wyznaczenie nowego poziomu realizacji idei kulturowych w Łodzi.	Budowa Muzeum Nowoczesności InLodz 21 prowadząca do powstania unikatowych obiektów architektury współczesnej i przestrzeni publicznych. Stworzenie miejsc wspierających budowę tożsamości Łodzi, w tym Muzeum Juliana Tuwima, i wyznaczenie nowego poziomu realizacji idei kulturowych w Łodzi.	Cywilizacja może być egipska, minojska, zachodnioeuropejska. Proponuję, by skupić się na pojęciu nowoczesności, które określa zjawiska z końca XVIII wieku, łącznie z rewolucją przemysłową, do dzisiaj (tzw, postnowoczesność, późna nowoczesność etc.). To pojęcie lepiej wpisuje się w specyfikę Łodzi jako nowoczesnego i dzisiaj postindustrialnego miasta. Marka Tuwima jest nieodłączna od wizerunku miasta, poeta jest spersonifikowanym symbolem	Uwaga częściowo uwzględniona

			Łodzi. Oprócz pomnika Ławeczki Tuwima, pomnika przez Imką, kilku figur stojących i Gabinetu Tuwima w MMŁ, nie ma w Łodzi obiektu który w sposób należyty reprezentowałby tę osobową markę miasta i poprzez los poety opowiadał o dziejach Łodzi (choćby w „Kwiatach polskich”). Takie muzeum, jako jeden z obiektów Muzeum Nowoczesności InLodz 21 mógłby być filią Domu Literatury, tworzyć odrębną specyfikę od sieci bibliotecznej, służyć promocji czytelnictwa i tworzyć razem z działalnością Domu Literatury jako inkubatora talentów, hubu wydawniczego i operatora marki Tuwim zarządzającego	
--	--	--	---	--

			wizerunkiem poety, nagrodą i przestrzenią muzealna. Zatem Dom Literatury mógłby z tym obiektem tworzyć jedną instytucję, rozbudowaną dzięki działalności Muzeum Nowoczesności InLodz 21. Powstanie takiego muzeum może być także osobnym projektem.	
70.	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Uważam, że zapisy strategii sformułowane są czytelnie nawet dla niefachowca. Odniesienie do wcześniej opracowanych dokumentów pozwala dostrzec „ciągłość koncepcji” organizowania życia w naszym mieście. Także w aspekcie powiązania go z całym regionem. W punkcie 2 załącznika przedstawiam w dużym	Uwaga o charakterze opinii

			skrótce propozycje działań w obszarze edukacji.	
71.	[str. 4–5] Za najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych, należy uznać konieczność:	Za najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych , należy uznać konieczność:	Nie jest jasne jakie inne miejskie obszary funkcjonalne – poza ŁOM – autorzy mają na myśli.	Uwaga uwzględniona
72.	[str. 4–11]	We wnioskach z diagnozy należy uwzględnić i rozwinąć problematykę: a) chaosu przestrzennego; b) tendencji	Rzetelna diagnoza jest warunkiem właściwego wyznaczenia celów i kierunków działań oraz optymalnego wykorzystania	Uwaga częściowo uwzględniona

		demograficznych, w szczególności co do liczby mieszkańców Łodzi, długości życia i stanu zdrowia mieszkańców (na tle innych miast wojewódzkich); c) wizerunku i postrzegania atrakcyjności Łodzi wśród łodzian i pozostałych mieszkańców Polski; d) wskaźników zadłużenia miasta i wielkości budżetu Łodzi na tle największych miast wojewódzkich; e) osób zagrożonych wykluczeniem, patologiami społecznymi i ubóstwem lub już pozostających w tych grupach; f) poziomu innowacyjności gospodarki miasta; g) przewagi w strukturze	potencjału rozwojowego. Braki części diagnostycznej w ww. zakresie są tym bardziej widoczne, że część z tematów wymienionych w sąsiedniej kolumnie pojawia się później w tabeli nr 10 na str. 36/37, w postaci wskaźników realizacji celów strategicznych. We wnioskach z diagnozy, o których mowa w art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, fakty i dane statystyczne (podane przynajmniej w formie syntetycznej, najważniejszych danych) nie mogą być zastąpione przez zapisy o charakterze kierunkowym (np. str. 5) i wizerunkowo-promocyjnym. W dokumencie	
--	--	--	--	--

		gospodarczej miasta tradycyjnych usług i przemysłu, mniej opartych na wiedzy, o niskim poziomie innowacyjności, konkurencyjności i dochodowości; h) małej atrakcyjności Łodzi dla dużych inwestorów zewnętrznych, zwłaszcza reprezentujących działy gospodarki oparte na wiedzy, co skutkuje odpływem z miasta funkcji zarządczo-kontrolnych; i) poziomu rozwoju funkcji metropolitalnych, czego wyrazem jest m.in. zasięg oddziaływania większości łódzkich szkół wyższych, nie obejmujący nawet obszaru całego województwa oraz	przekazanym do konsultacji społecznych, w części diagnostycznej, dominują zapisy o charakterze kierunkowym, nie diagnostycznym. Taki materiał może uchybiać wymogom stawianym przed strategią rozwoju gminy, określonym w art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Z przepisu jasno wynika bowiem, że „wnioski z diagnozy, o której mowa w art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2019 r. poz.1295 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 1378), przygotowanej na potrzeby tej strategii”, to coś innego,	
--	--	--	--	--

		stosunkowo słabo – w porównaniu do innych dużych miast w kraju – sektor przemysłów kreatywnych i kultury; j) poziomu zarobków oraz możliwości rozwoju zawodowego i osobistego ludzi młodych – w porównaniu do innych dużych miast Polski, co wynika m.in. z podażowej struktury rynku pracy, a przyczynia się do procesów depopulacji; k) jakości powietrza; l) infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, służącej indywidualnej aktywności fizycznej, np. długości dróg dla rowerów w mieście w przeliczeniu na mieszkańca, na tle innych	niż „cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym”, czy „kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych”.	
--	--	--	--	--

		miast wojewódzkich; m) wnioski z oceny realizacji poprzedniej Strategii miasta Łodzi.		
73.	[str. 5] 4. rozwoju i wsparcia kapitału ludzkiego oraz społecznego a także wzrostu innowacyjności,	4. rozwoju i wsparcia kapitału ludzkiego oraz społecznego, 5. wzrostu innowacyjności,	Kapitał ludzki i społeczny to kategorie społeczne, a innowacyjność dotyczy raczej sfery gospodarczej. Jeżeli innowacyjność rozumieć jako cechę społeczeństwa, to była by ona częścią kapitału ludzkiego. Tak rozumiana innowacyjność jest jednak cechą indywidualną, właściwą nielicznym osobom. Tematyce innowacyjności poświęcono w Strategii zbyt mało miejsca.	Uwaga nieuwzględniona

74.	[str. 5.] 5. zwiększenia efektywności zarządzania Miastem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między sąsiednimi samorządami terytorialnymi i między sektorami.	Korekta zapisów strategii	Niejasne jest pomiędzy jakimi sektorami ma nastąpić współpraca.	Uwaga o charakterze opinii
75.	[str. 6] Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska, dążenie do neutralności klimatycznej „Rosnącego znaczenia, nie tylko w Łodzi, nabiera stan środowiska (jakość powietrza, rozwój i ochrona terenów	korekta zapisów strategii	Nie jest jasne, jak do poruszanej w tym punkcie problematyki ma się dobrostan zwierząt i o jakich zwierzętach mowa: jeżeli chodzi o zwierzęta domowe to ich dobrostan jest obowiązkiem właścicieli i jest regulowany odpowiednimi przepisami prawa, jeżeli natomiast chodzi o dzikie zwierzęta, coraz częściej	Uwaga częściowo uwzględniona

	zieleni, hałas, gospodarka odpadami, gospodarka wodna <i>oraz dobrostan zwierząt</i>) i konieczność długofalowej adaptacji Miasta do zmian klimatu.”		przybywające do miasta, to raczej należy „zachęcać” je do pozostawania w swych dotychczasowych siedliskach, gdyż albo kształtujemy dobrostan dzikich zwierząt albo dobrostan ludzi, a na jednym i tym samym terenie te cele są w konflikcie.	
76.	[str. 7] Dotychczas przyjęta i sukcesywnie realizowana idea rewitalizacji centrum Łodzi dąży do wykorzystania posiadanych zasobów dziedzictwa materialnego, wiąże się z potrzebą wzmocnienia systemu przestrzeni wspólnych, a także zapewnienia	korekta zapisów strategii	Ekonomiczny i gospodarczy oznacza w tym zdaniu to samo.	Uwaga uwzględniona

	podstaw ekonomicznego i gospodarczego jej funkcjonowania.			
77.	[str. 9] Efektywna i wysokiej jakości edukacja jest najlepszą inwestycją w potencjał społeczny, kreatywność i wysokiej wartości miejsca pracy dające poczucie bezpieczeństwa.	korekta zapisów strategii	Edukacja nie jest inwestycją w miejsca pracy, w te bowiem inwestują przedsiębiorcy, a inwestując w edukację inwestujemy w ludzi, czyli przyczyniamy się do akumulacji kapitału ludzkiego.	Uwaga nieuwzględniona
78.	[str. 10] W Łodzi potrzebne są także zmiany przekrojowe i trwałe w sposobie prowadzenia działalności.	korekta zapisów strategii	Niejasne jest o jaką działalność chodzi autorom i na czym ma polegać przekrojowość tych działań.	Uwaga o charakterze opinii
79.	[str. 12] Zasady horyzontalne strategii; Zrównoważony rozwój.	Proponuje się skrócić i uporządkować tekst.	Proponuje się skrócić i uporządkować tekst, ponieważ – przy słusznych skądinąd ideach – został	Uwaga o charakterze opinii

			zagubiony sens zawarty w nazwie omawianej zasady. W tekście brakuje konkretnych zapisów odnoszących się bezpośrednio do realizacji tytułowej zasady.	
80.	[str. 18] Tabela nr 1, kolumna 5 Cel strategiczny 2 – Obywatelskie społeczeństwo równych szans i operacyjnym	Cel strategiczny 2 – Obywatelskie społeczeństwo równych szans i operacyjnym (należy skreślić „i operacyjnym”)	—	Uwaga uwzględniona
81.	[str. 18] Tabela nr. 1, kolumna 5 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP i sektora rolnego;	1.3. Wsparcie rozwoju MŚP i sektora rolnego; (należy skreślić „i sektora rolnego”)	Cel 1.3 Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (dalej SRWŁ 2030) brzmi „Wsparcie rozwoju MŚP”.	Uwaga uwzględniona
82.	[str. 18 i 19] Tabela nr 1 Kolumny 4 i 5	Sugeruje się aktualizację rozdziału „Spójność z dokumentami strategicznymi” o zapisy wynikające ze SRWŁ	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 została przyjęta przez Sejmik Województwa	Uwaga uwzględniona

		2030 i usunięcie odniesień do SRWŁ 2020.	Łódzkiego w dniu 6 maja 2021r.	
83.	[str. 20 – 34]	Korekta zapisów Strategii.	Nakładanie się na siebie działań między celami strategicznymi utrudnia percepcję dokumentu. Wrażenie to potęgują powtórzenia występujące między obszarami tematycznymi tych samych celów strategicznych, a nawet w obrębie pojedynczych obszarów tematycznych (np. na str. 33 w obrębie obszaru tematycznego „Miasto aktywności obywatelskiej” jedno z działań powtarza się trzykrotnie).	Uwaga częściowo uwzględniona
84.	[str. 24] obszar tematyczny „Miasto wychodzące naprzeciw	uzupełnienie zapisów: Wdrażanie i rozwój profilaktyki zdrowotnej adresowanej do	Zła kondycja zdrowotna łódzian wymaga zastosowania rozwiązań	Uwaga uwzględniona

	zmianom demograficznym” Wdrażanie i rozwój profilaktyki zdrowotnej adresowanej do różnych grup mieszkańców pod względem wieku, zagrożeń dla zdrowia i istniejących chorób.	różnych grup mieszkańców pod względem wieku, zagrożeń dla zdrowia i istniejących chorób, <u>w tym promocja aktywności ruchowej m.in. poprzez tworzenie sieci atrakcyjnie zaaranżowanych terenów zielonych.</u>	w zakresie poprawy zdrowotności mieszkańców miasta, dla których tereny zieleni stanowią często jedyną przestrzeń dla rekreacji i wypoczynku.	
85.	[str. 25] obszar tematyczny „Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń”	Dodanie działania w obszarze tematycznym Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń: - Inwentaryzacja terenów zieleni urządzonej oraz zieleni nieurządzonej, planowanych do włączenia do systemu terenów zielonych, w szczególności do Zielonej Sieci.	Inwentaryzacja terenów mających utworzyć system połączonych terenów zielonych (Zielonej Sieci) jest elementem właściwego planowania i zagospodarowania przestrzeni miasta. „Monetyzacja” posiadanych zasobów majątkowych, czy też „komercjalizacja zasobów miasta”, wskazane na str. 64 projektu Strategii,	Uwaga częściowo uwzględniona

			jako sposób na finansowanie działań miasta, nie powinny obejmować elementów Zielonej Sieci.	
86.	[str. 25] Obszar tematyczny „Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń”	Dodanie działania w obszarze tematycznym Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń: - zachowanie, ochrona i znaczne powiększenie powierzchni terenów zieleni urządzonej, jak również lasów miejskich, błoni oraz terenów zielonych nieurządzonych (a zatem niskokosztowych), włączonych w system Zielonej Sieci.	Postawienie większego akcentu na kształtowanie zieleni stanowi priorytet w związku z koniecznością adaptacji miasta do zmian klimatu. Pozwala to również na zachowanie spójności z polityką samorządu województwa, w której istotne jest kształtowanie przestrzeni w taki sposób, aby województwo stało się Zielonym Ogrodem Polski.	Uwaga częściowo uwzględniona
87.	[str. 29] Nazwa obszaru tematycznego: „Rozwój Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego”	powinno być: Metropolitalnego.	W kilku miejscach w tekście należy sprawdzić poprawność zapisu Metropolitalny, gdyż zdarzało się użycie	Uwaga uwzględniona

			„Metropolitarny”.	
88.	[str. 33]	W podstawowych informacjach w obszarze tematycznym Miasto zeroemisyjne i czyste zabrakło informacji dotyczących ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych.	—	Uwaga wymagająca dalszych analiz
89.	[str. 36-37] Tab. nr 10. Oczekiwane rezultaty realizacji celów strategicznych	W tabelach podano zbyt małą liczbę wskaźników dotyczących ochrony środowiska. Brakuje wskaźników monitorujących jakość powietrza. Sugeruje się zmianę wskaźnika powierzchni terenów zieleni na udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem.	Tematyka poruszana w Strategii wymaga doprecyzowania zestawu wskaźników osiągnięcia celów strategicznych.	Uwaga nieuwzględniona
90.	[str. 37]	Korekta zapisów Strategii w zakresie przyporządkowania wskaźnika realizacji nr 38: „liczba gospodarstw domowych podłączonych do CO”.	Przyporządkowanie niektórych działań do poszczególnych celów strategicznych budzi wątpliwości (str. 20 – 34	Uwaga nieuwzględniona

			projektu Strategii). Np. wskaźnik realizacji nr. 38: „liczba gospodarstw domowych podłączonych do CO” przyporządkowano do celu strategicznego „IV Łódź zachwycająca” w sytuacji, kiedy trudno odnaleźć w celu IV rezultat, do którego odnosi się ten wskaźnik (bardziej pasują rezultaty 1., 2. lub 13.).	
91.	[str. 39] utrzymanie terenów wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej w granicach Strefy Wielkomiejskiej wraz z dopełnianiem istniejących układów urbanistycznych i uzupełnieniem	utrzymanie terenów wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej w granicach Strefy Wielkomiejskiej wraz z dopełnianiem istniejących układów urbanistycznych poprzez uzupełnienie struktury zabudowy lub zastosowanie innych form zagospodarowania dopełniających istniejącą strukturę przestrzenną – np.	Uzupełnienie nawiązuje do zapisu, który obecnie jest w „Podsumowaniu”, na str. 76.	Uwaga częściowo uwzględniona

	struktury zabudowy na terenach nieużytkowanych	tworzenie parków lub innych przestrzeni publicznych.		
92.	[str. 44] rys 7.	Rys. 7 wymaga korekty w oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Liczba i zasięg przestrzenny Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w ostatecznej wersji SRWŁ 2030 uległy zmianie, co wymagać będzie zmiany rys. nr 7 i ewentualnie zmian w tekście opiniowanego dokumentu.	Uwaga uwzględniona
93.	[str. 44-47] Obszary strategicznej interwencji	Aktualizacja zapisów w oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Dokument SRWŁ 2030 został zmieniony w wyniku konsultacji społecznych i przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego w dniu 6 maja 2021.	Uwaga uwzględniona
94.	[str. 51] Rozdział „Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych”	Temat „wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych” wymaga pogłębionej analizy i rozwinięcia.	Rozdział „Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych” jest po prostu zbiorem definicji dokumentów	Uwaga o charakterze opinii

			wykonawczych, takich jak: polityki sektorowe, projekty, inicjatywy rozwojowe oraz programy operacyjne, a następnie jest jedno zdanie wytycznych. Taka zawartość może nie spełniać wymogów stawianych przez ustawodawcę przed strategią rozwoju gminy, określonych w art. 10e ust. 3 pkt. 8 ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie określenia wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych.	
95.	[str. 53, 55] Lista planowanych przedsięwzięć o charakterze strategicznym	Na bazie przedsięwzięć nr 1 (Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi) i nr 3 (Poprawa integracji transportu kolejowego z miejskim	Istotna część działań zawartych w ramach przedsięwzięć 1 i 3 jest tożsama, w tym m.in.: modernizacja infrastruktury tramwajowej i autobusowej	Uwaga częściowo uwzględniona

		transportem zbiorowym na terenie miasta Łodzi stanowiącego węzeł sieci bazowej TEN-T), proponuje się utworzenie jednego przedsięwzięcia dotyczącego zrównoważonego systemu transportu zbiorowego.	(pętle, przystanki), budowa parkingów P&R, realizacja infrastruktury drogowej oraz budowa i modernizacja infrastruktury służącej niezmotoryzowanym (drogi dla rowerów, ciągi piesze). Utworzenie kompleksowego przedsięwzięcia umożliwi wyznaczenie właściwych działań służących przekształceniu systemu transportu zbiorowego w Łodzi w kierunku niskoemisyjnym oraz bardziej zintegrowanym. Działania infrastrukturalne oraz taborowe, należy uzupełnić odpowiednimi działaniami organizacyjnymi, w tym m.in. tworzenie zintegrowanych ofert	
--	--	--	---	--

			obejmujących parkowanie w obiektach P&R oraz przejazd publicznym transportem zbiorowym, możliwość zamawiania dodatkowych przewozów kolejowych o charakterze miejskim i aglomeracyjnym. Dodatkowo, warto wskazać konkretne inwestycje służące osiągnięciu spodziewanych efektów (analogicznie do przedsięwzięcia nr 2).	
96.	[str. 54] Lista planowanych przedsięwzięć o charakterze strategicznym	Proponuje się dokonanie następujących korekt w przedsięwzięciu nr 2: 2. Budowa węzłów dojazdowych do dróg ekspresowych i autostrad wraz z układem dróg rozprowadzających ruch po terenie Łodzi	1. Aktualna nazwa przedsięwzięcia oraz opis planowanych działań w obecnym kształcie jest niezrozumiały i zawiera błędy pojęciowe. 2. Stosowane nazwy węzłów są niezgodne z nazewnictwem przyjętym	Uwaga nieuwzględniona

		2. Budowa dróg dojazdowych do węzłów na autostradach i drogach ekspresowych wraz z układem dróg rozprowadzających ruch na terenie Łodzi Przedsięwzięcie ma poprawić spójność komunikacyjną miasta i regionu integrację sieci dróg ekspresowych i autostrad o znaczeniu regionalnym z układem drogowym transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) i rozwijać potencjał transportowy Łodzi poprzez połączenie sieci drogowej TEN-T z lotniskiem sieci bazowej i układem węzła miejskiego. Przedsięwzięcie ma poprawić spójność komunikacyjną miasta i regionu, integrację sieci dróg ekspresowych i autostrad, w tym	przez GDDKiA. 3. Realizacja Trasy Wojska Polskiego wskazana w obowiązującym SUIKZP m. Łodzi stanowi istotny element dla rozprowadzenia ruchu drogowego z realizowanego w „Łódź Teofilów” 4. Rozszerzenie zapisu spodziewanych efektów o sieć bazową pozwoli ująć wszystkie zaplanowane działania.	
--	--	---	--	--

		transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) z regionalnym układem drogowym i rozwijać potencjał transportowy Łodzi poprzez połączenie sieci drogowej TEN-T z lotniskiem sieci bazowej i układem węzła miejskiego. Planowane są następujące działania: – budowa węzła "Zgierz — Łódź Północ-Aleksandrów Ł." wraz z łącznicą na teren m. Łodzi – al. Włókniarzy, warunkującego pełnienie przez S14 roli obwodnicy Zgierza, – budowa węzła „Łódź Teofilów” z podłączeniem do układu komunikacyjnego m. Łodzi (ul. Szczecińska oraz Trasa Wojska Polskiego od ul. Szczecińskiej do Al.		
--	--	---	--	--

		Włókniarzy), – przebudowa ulicy Maratońskiej w Łodzi do węzła Łódź Retkinia rozbudowa ul. Strykowskiej w Łodzi od ul. Wycieczkowej do węzła Stryków, – przedłużenie Al. Włókniarzy od DK1, na północny zachód do węzła „Aleksandrów Ł.” (S-14) – podłączenie do węzła autostradowego "Brzeziny" na autostradzie A1 i zwiększenie dostępności transportowej regionu, usprawnienie ruchu na drodze krajowej 72 oraz wyprowadzenie ruchu krajowego z centrum Nowosolnej – odciążenie od nadmiernego ruchu kołowego (obwodnica Nowosolnej). Spodziewane efekty:		
--	--	---	--	--

		– dalszy rozwój Łodzi jako węzła sieci bazowej TEN-T poprzez budowę i rozbudowę dróg pozwalających na wzmocnienie włączania się w sieć bazową i kompleksową TEN-T;		
97.	[str. 62] Inwestycje w infrastrukturę lasów, parków, terenów zieleni. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej, w tym tworzenie lub modernizacja miejsc rekreacji, wypoczynku i innych aktywności. Inwestycje oparte na przyrodzie, w których wprowadzono rozwiązania dot. roślinności towarzyszącej (zielen	Inwestycje w infrastrukturę lasów, parków, terenów zieleni. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej, w tym tworzenie lub modernizacja miejsc rekreacji, wypoczynku i innych aktywności, <u>w tym m.in. ogrody rekreacyjno-sportowe, ogrody edukacyjne (np. ogrody botaniczne, tematyczne, historyczne, popularno-naukowe, sensoryczne).</u> Inwestycje oparte na przyrodzie, w których wprowadzono rozwiązania dot. roślinności	Uzupełnienie zapisów.	Uwaga częściowo uwzględniona

	przyuliczna, zielone parkingi, przystanki, ściany, dachy, ogrody deszczowe, parki kieszonkowe, woonerfy, kwietne łąki).	towarzyszącej (zieleń przyuliczna, zielone parkingi, przystanki, ściany, dachy, ogrody deszczowe, parki kieszonkowe, <u>zielone podwórka i przedogródki</u>, <u>ogrody społeczne</u>, woonerfy, kwietne łąki). <u>Tworzenie Zielonej Sieci, czyli systemu atrakcyjnych tras pieszych i rowerowych prowadzących przez tereny zielone (w tym ogrody o różnorodnych funkcjach, parki, doliny rzeczne, lasy miejskie i błonia), opartego na idei parków linearnych.</u>		
98.	[str. 63] rysunek 12 i 13	Korekta rys. 13 rysunek 12 i 13 mają taki sam kolorowy pasek. Czy rysunek 13 w białej ramce nie powinien określać „narzędzi	—	Uwaga uwzględniona

		realizacji strategii”?		
99.	[str. 65 – 74] Załącznik 1 oczekiwane rezultaty w wymiarze przestrzennym	Korekta struktury Strategii. Oczekiwane rezultaty w wymiarze przestrzennym powinny być włączone do Strategii rozwoju gminy.	Zgodnie z art. 10e ust. 3 pkt. 3 ustawy o samorządzie gminnym, oczekiwane rezultaty w wymiarze przestrzennym, są elementem strategii rozwoju gminy.	Uwaga o charakterze opinii
100.	[str. 68] - podnoszenie standardu zamieszkania – kreowanie nowych wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym z udziałem zieleni urządzonej; w ramach niezagospodarowanych działek	- podnoszenie standardu zamieszkania – kreowanie nowych wysokiej jakości przestrzeni publicznych, w tym z udziałem zieleni urządzonej; w ramach niezagospodarowanych działek wewnątrzkwartałowych kształtowanie przestrzeni publicznych w formie parków, <u>w tym linearnych, zielonych pasaży</u> i skwerów o powierzchni minimum 0,1 ha	Uzupełnienie zapisów o parki linearne i zielone pasaże.	Uwaga uwzględniona

	wewnątrzkwartalowych kształtowanie przestrzeni publicznych w formie parków i skwerów o powierzchni minimum 0,1 ha			
101.	[str. 72]	Korekta zapisów strategii	Opis najpierw krótko traktuje o potrzebie korzystania z OZE dla budowy miasta zeroemisyjnego i daje odwołanie do rysunku nr 20, a pomiędzy opisem a rysunkiem znajduje się tabelka z oznaczeniami, które nie mają wyjaśnienia lub chociaż odniesienia do wyjaśnienia w innym miejscu. Sam rysunek nr 20 również niezrozumiały – jest to mapa Łodzi z terenami zielonymi, ale brak wyjaśnienia jak z tą mapą	Uwaga częściowo uwzględniona

			powiązana jest tabelka obok.	
102.	[str. 74] Rys. 22	Korekta rysunku Rezerwy dla rozwoju różnego typu zabudowy przemysłowej, magazynowej i logistycznej powinny być lokowane – przy uwzględnieniu aspektów ochrony cennych elementów krajobrazowych i przyrodniczych – również wzdłuż A-1 i S-14. Powinno się również uzupełnić rysunek o legendę opisującą, co oznaczają kontury, a co wskazują fioletowe koła. Dodatkowo, w kontekście wskazania w tekście jako istotnego czynnika „dostępu do obsługi szlakami kolei lub drogami krajowymi” powinno się na mapie zaakcentować kluczowe elementy transportowe	Rezerwy dla rozwoju różnego typu zabudowy przemysłowej, magazynowej i logistycznej powinny być lokowane – przy uwzględnieniu aspektów ochrony cennych elementów krajobrazowych i przyrodniczych – również wzdłuż A-1 i S-14 m.in. po to, by tereny te stanowiły strefę buforową dla hałasu komunikacyjnego oraz ze względów wizerunkowych – by kreować obraz Województwa Łódzkiego jako ważnego ośrodka przemysłowego i logistycznego.	Uwaga nieuwzględniona

		istotne dla obsługi tych terenów.		
103.	[str. 75 – 76] „Podsumowanie”	Korekta struktury dokumentu	Niejasna jest rola „Podsumowania” – czy jest to podsumowanie Strategii – jak by wynikało z jego treści – czy może podsumowanie załącznika – jak by wynikało z ulokowania podsumowania po załączniku.	Uwaga o charakterze opinii
104.	OBSZARY TEMATYCZNE REALIZUJĄCE CEL II – ŁÓDŹ EKONOMICZNEGO I SPOŁECZNEGO ROZWOJU. Przedsiębiorcza Łódź Zbiór projektów i działań, które mają pomagać przedsiębiorcom	Działania adaptacyjne związane z popularyzacją pracy zdalnej dodać i hybrydowej. Ścisła współpraca jednostek miejskich z lokalnym samorządem gospodarczym przy projektowaniu i opiniowaniu projektów i działań wspierających rozwój gospodarczy Łodzi. (można to	Można to zapisać również w tabeli numer 5 - jako dodatkową informację szczegółową. Rozszerzenie zapisu o pracę hybrydową wydaje się konieczne - to praca w trybie mieszanym jest oceniana przez specjalistów jako najefektywniejsza i nie dająca skutków ubocznych w postaci	Uwaga częściowo uwzględniona

	funkcjonować w Łodzi ze szczególnym uwzględnieniem współpracy w celu tworzenia silnej gospodarki opartej na wiedzy i lokalnych zasobach. Działania z zakresu wsparcia lokalnego rynku pracy, w tym w kontekście osób trwale bezrobotnych i dopiero co wchodzących na rynek pracy. Działania adaptacyjne związane z popularyzacją pracy zdalnej	wpisać w tabeli numer 5 - jako dodatkową informację szczegółową)	zanikania relacji społecznych, które odnotowano przy przejściu na pracę zdalną. Budowanie lokalnej społeczności i jej związku z miejscem jest ważne dla rozwoju miasta. Ponadto zbyt silne promowanie pracy całkowicie zdalnej może powodować migrację łódzkich pracowników poza granice Łodzi. Dopisanie ścisłej współpracy z samorządem gospodarczym wydaje się całkowicie naturalne - jeśli mają być wdrażane projekty wspierające rozwój przedsiębiorczości i nowoczesnej gospodarki, nie można ich projektować bez konsultacji i inspiracji idących wprost od	
--	---	--	---	--

			przedsiębiorców.	
105.	Turystyka biznesowa Bogata, pakietowa oferta dla turystyki biznesowej w celu uczynienia z Łodzi miasta znajdującego się w polskiej czołówce pod względem atrakcyjności organizacji wydarzeń, kongresów, szkoleń i spotkań dla przedsiębiorców z kraju i zagranicy.	Turystyka biznesowa Bogata, pakietowa oferta dla turystyki biznesowej w celu uczynienia z Łodzi miasta znajdującego się w polskiej czołówce pod względem atrakcyjności organizacji wydarzeń, kongresów, szkoleń i spotkań dla przedsiębiorców z kraju i zagranicy. Dodać Budowa nowoczesnego centrum kongresowego w ścisłym centrum miasta z wykorzystaniem instrumentów PPP.	Budowa obiektu Centrum Kongresowego w NCŁ to postulat powtarzający się wielokrotnie w ciągu ostatniego czasu - zgłoszony też podczas pierwszej prezentacji projektu strategii w EC1. Podnoszą go zarówno organizacje przedsiębiorców, jak i branża turystyczna. Turystyka biznesowa jest jedyną gałęzią turystyczną, w której możemy z powodzeniem konkurować z innymi dużymi miastami w Polsce. Mając odpowiednią bazę, która pozwoli na organizowanie dużych wydarzeń biznesowych	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			ulokowanych w centrum miasta jesteśmy w stanie konkurować również na skalę europejską i ściągać do Łodzi dużą liczbę uczestników kongresów, sympozjów, zjazdów i innego rodzaju spotkań, napędzając w ten sposób lokalną gospodarkę, a pośrednio również budżet miasta. Zmiany, jakie zachodzą w przemyśle spotkań otwierają ogromne możliwości, na które jednak reagować trzeba szybko - obecnie brakuje miast, które są w stanie ulokować duże wydarzenia kongresowe bezpośrednio w swoich centrach, a nie na obrzeżach w martwych na co dzień obiektach targowo-	
--	--	--	--	--

			konferencyjnych. Bliskość centrum staje się wabikiem i trendem, który dziś można jeszcze wykorzystać.	
106.	Wpisać ten punkt można w Tabeli numer 5 - podstawowe informacje. Tam jest wpis, który należy uzupełnić : intensyfikacja wykorzystania miejskich obiektów zaplecza konferencyjno-kongresowego	intensyfikacja wykorzystania miejskich obiektów zaplecza konferencyjno- kongresowego dodać - oraz budowa nowoczesnego centrum kongresowego w ścisłym centrum miasta z wykorzystaniem instrumentów PPP.	—	Uwaga nieuwzględniona
107.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „... w szczególności wymiana nieefektywnych źródeł ciepła pieców opartych o paliwa stałe na źródła odnawialne lub przyłączenie do sieci c.o. lub albo gazowej.”	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „... w szczególności wymiana nieefektywnych źródeł ciepła pieców opartych o paliwa stałe na źródła odnawialne lub przyłączenie do sieci c.o. lub gazowej.”	Błąd stylistyczny.	Uwaga uwzględniona

108.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „Ciepło/ zimno powinno być wytwarzane w oparciu o źródła niskoemisyjne, kogeneracyjne lub odnawialne.”	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „Ciepło/ zimno i/lub energia elektryczna powinny być wytwarzane w oparciu o źródła bezemisyjne, odnawialne, niskoemisyjne lub kogeneracyjne, z priorytetowym traktowaniem tych pierwszych.	Wdrażając działania mające na celu zmniejszenie emisji pyłów zawieszonych, tlenków siarki, tlenków azotu i WWA musimy mieć również na względzie politykę klimatyczną, a więc redukcje emisji dwutlenku węgla. Priorytetowymi źródłami ciepła powinny być źródła bezemisyjne (pompy ciepła, energia elektryczna zasilana OZE), w późniejszej kolejności sieć ciepłownicza (która do 2030 zostanie zdekarbonizowana), a w ostateczności kotły gazowe.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
109.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „Celem przedsięwzięcia jest wsparcie procesu zielonej transformacji, poprzez zapewnienie	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości powietrza, poprzez zapewnienie finansowania dla działań wpływających na zmniejszenie emisyjności w	Formuła „proces zielonej transformacji” jest mało precyzyjny. Wdrażając zaproponowane działania mamy na celu ochronę jakości powietrza, a tym	Uwaga nieuwzględniona

	finansowania dla działań wpływających zmniejszenie emisyjności w budynkach użyteczności publicznej w Łodzi.”	budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnych w Łodzi.”	samym zdrowia i życia mieszkańców Łodzi, co powinno być nazwane wprost. Wspomniane działania dotyczą również budynków mieszkalnych ze szczególnym uwzględnieniem zasobu komunalnego.”	
110.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „Program obejmuje modernizację energetyczną budynków (wraz z instalacją urządzeń OZE) użyteczności publicznej, takich jak: Domy Pomocy Społecznej, żłobki i placówki edukacyjne oraz budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ „Program obejmuje modernizację energetyczną budynków (wraz z instalacją urządzeń OZE) użyteczności publicznej, takich jak: Domy Pomocy Społecznej, żłobki i placówki edukacyjne oraz budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne celem poprawy ich charakterystyki energetycznej. Dodatkowo utrzymanie/rozbudowa istniejących lub utworzenie nowych programów	W działaniach zupełnie pominięto system zachęt dla wymiany nieefektywnych źródeł ogrzewania, który jest narzędziem motywującym oraz wspierającym osoby najuboższe w podjęciu decyzji o kosztownych inwestycjach.	Uwaga nieuwzględniona

	obiektów na energooszczędne celem poprawy ich charakterystyki energetycznej.”	dotacyjnych do wymiany źródła ogrzewania dla zabudowy wielo- i jednorodzinnej należących do spółdzielni mieszkaniowych jak i osób prywatnych.”		
111.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ (dodatkowo) Utworzenie Lokalnego Programu Ośłonowego skierowanego na pomoc osobom najuboższym w zakresie inwestycji oraz dopłat do kosztów w różnicy ogrzewania po zainstalowaniu wydajnego i niskoemisyjnego źródła ogrzewania”	Projekt nie zawiera mechanizmu ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego na terenie Łodzi. Działania te powinny być koordynowane przez Miejski Zakład Opieki Społecznej, który ma najlepszy wgląd w potrzeby najuboższych mieszkańców.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
112.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ (dodatkowo) Prowadzenie regularnej edukacji mieszkańców na temat zanieczyszczeń powietrza oraz ich niekorzystnego wpływu na zdrowie. Zadanie to realizowane będzie za	Program Ochrony Powietrza dla strefy łódzkiej wymaga realizacji min. 2 wydarzeń edukacyjnych w ciągu roku.	Uwaga uwzględniona

		pomocą warsztatów/kampanii społecznych/ wydarzeń kulturalnych w liczbie min. 2 każdego roku.		
113.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ (dodatkowo) Wsparcie kadrowe, finansowe, sprzętowe i szkoleniowe służb kontrolujących paleniska domowe, zakłady i przedsiębiorstwa w celu weryfikacji spełniania zapisów tzw. uchwały antysmogowej dla województwa łódzkiego.	Jednym z najważniejszych narzędzi ochrony powietrza jest aspekt kontrolny. Jedynie dobrze wyposażone jednostki Straży Miejskiej są w stanie przeprowadzać skuteczne kontrole palenisk i karać mieszkańców spalających niedozwolone paliwa, odpady lub niestosujących się do obowiązku wymiany bezklasowych kotłów i pieców.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
114.	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ Ograniczanie emisji z sektora transportowego poprzez utworzenie strefy „czystego transportu” ograniczającej prędkość poruszania się pojazdów do 20-30 km/h oraz	Transport spalinowy jest drugim po sektorze komunalno-bytowym źródłem zanieczyszczeń w Łodzi. Tworzenie „stref czystego transportu” stało	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		ograniczenie wjazdu samochodom niespełniającym norm emisyjności EURO 6.	się w Polsce obowiązkowe (obejmuje na chwilę obecną Warszawę, Kraków, Wrocław i Katowice). Łódź nie może stać z boku i przyglądać się działaniom innych miast, jeśli chce nazywać się „liderem zielonej rewolucji”. Miasto powinno przygotowywać się do tworzenia stref czystego transportu, promować elektromobilność i ograniczać ruch najstarszych pojazdów w centrum.”	
115.	SPODZIEWANE EFEKTY • poprawa stanu powietrza • wsparcie walki ze zjawiskiem smogu w mieście;	SPODZIEWANE EFEKTY • obniżenie stężeń substancji niebezpiecznych do poziomów dopuszczalnych i bezpiecznych dla ludzkiego zdrowia tj. średnioroczne stężenie pyłów zawieszonych PM_{2,5} poniżej 25 µg/m³,	Zastosowane zwroty są bardzo ogólne i stanowią powtórzenie. Walka ze smogiem jest tym samym co poprawa stanu jakości powietrza. Spodziewane efekty powinny zawierać	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		średnioroczne stężenie pyłów zawieszonych PM10 poniżej 40 µg/m³, średnioroczne stężenie benzo(a)pirenu poniżej 1 ng/m³	konkretne cele, które będą mogły służyć do oceny postępu prac oraz efektów wdrażanych działań. Bez szczegółowych założeń niemożliwa będzie ewaluacja realizowanych projektów. Jakość powietrza nieznacznie poprawia się z roku na rok na zasadach rynkowych bez wdrażania przełomowych inwestycji oraz dzięki coraz cieplejszym zimom, więc takie określenie efektu nic nie daje.	
116.	PARTNERZY „DPS-y, żłobki, placówki oświatowe, szpitale, POZ, operatorzy sieci, dostawcy energii, wspólnoty, podmioty prywatne.”	PARTNERZY „Zarząd Lokali Miejskich, DPS-y, żłobki, placówki oświatowe, szpitale, POZ, operatorzy sieci, dostawcy energii, wspólnoty, podmioty prywatne.”	Ponad połowa (ok. 20 000) lokali komunalnych jest ogrzewanych za pomocą niesprawnych i wysokoemisyjnych urządzeń grzewczych na paliwa stałe i to one są	Uwaga częściowo uwzględniona

			największym źródłem emisji w Łodzi ze wszystkich budynków należących do Miasta, dlatego głównym partnerem tego działania powinien być Zarząd Lokali Miejskich, który zarządza wspomnianymi mieszkaniami/budynkami”	
117.	WARTOŚĆ SZACUNKOWA 264 mln zł	WARTOŚĆ SZACUNKOWA 500 mln zł	Projekt nie zawiera wielu najistotniejszych działań dla ochrony powietrza tj. programy dotacyjne, programy osłonowe, doposażenie Eko Patrolu Straży Miejskiej czy tworzenie stref czystego powietrza. Szacunkowe wydatki na ochronę powietrza są daleko niewystarczające, chociażby z uwagi na fakt, że „polityka antysmogowa” Krakowa	Uwaga nieuwzględniona

			kosztowała rocznie około 100 mln zł. Łódź dąży do poprawy jakości powietrza oraz do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Projekt zakłada rozbudowę dróg (a tym samym zwiększenie ruchu samochodowego) na kwotę 1 315 mln zł, a na ochronę powietrza i klimatu, które są sztandarowymi celami Miasta, zakłada się przeznaczyć zaledwie 264 mln zł. Tak ambitnych celów, wymiany 60 000 niesprawnych urządzeń grzewczych oraz termomodernizacji dziesiątek budynków użyteczności publicznej nie da się osiągnąć za pomocą tak niedoszacowanych	
--	--	--	--	--

			środków finansowych.	
118.	[str. 1] Strategie na całym świecie zwykle są pisane przez urzędników i... dla urzędników. Dokument „Miasto Tworzone Wspólnie” jest inny.	Usunięcie zapisu	Dalsza treść dokumentu w żaden sposób nie uzasadnia takiego zapisu. Brak nowych form partycypacji obywatelskiej i propozycji wzmocnienia obecnych, brak zapowiadanego współzarządzania miasta przez mieszkańców. W samej strategii liczne decyzje inwestycyjne bez konsultacji z mieszkańcami.	Uwaga o charakterze opinii
119.	[str. 4-5] Za najważniejsze wnioski płynące z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, z uwzględnieniem	Dopisanie kolejnych dwóch „konieczności” - dla obszarów edukacji i zdrowia	Pominięte obszary to kluczowe elementy zadań miasta i jego ogromne pozycje budżetowe. Jest natomiast jako 5 <u>wzmocnienie procesów zarządzania</u> , czyli administracji. A całość jak zapisano po diagnozie społecznej i środowiskowej.	Uwaga o charakterze opinii

	obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych, należy uznać konieczność: i wymieniono 5 konieczności			
120.	[str. 7] Miasto dokonało wyboru kierunku rozwoju nastawionego na podnoszenie standardu zamieszkania w centrum miasta. Decyzja skupienia większości wysiłków w obszarze centralnym miasta (z równoczesnym ograniczeniem inwestowania na jego peryferiach) wiąże się z korzystaniem z narzędzi zarządzania przestrzenią,	Korekta przedstawionej tezy oraz zapisu poprzez dopisanie następującej treści: „Miasto w adekwatnym stopniu skieruje środki inwestycyjne oraz przeznaczone na bieżące utrzymanie na tereny zurbanizowane poza ścisłym centrum (w tym osiedla mieszkaniowe powstałe w okresie PRL). Decyzja w sprawie wyboru celów i środków przeznaczonych na zadania lokalne w poszczególnych obszarach podejmowana będzie	W dokumencie nie wykazano iż przyjęty kierunek rozwoju zyskał akceptację społeczną. Skupienie inwestycji tylko na ścisłym centrum miasta nie przyczyni się do poprawy warunków życia wielu łodzian. Za mało miejsca w strategii poświęca się obszarom osiedli mieszkaniowych poza Śródmieściem. Brak jest w strategii jakichkolwiek odniesień do Rad Osiedli i kontynuacji Planu Dla Osiedli.	Uwaga nieuwzględniona

	jakim są dokumenty planistyczne, ukierunkowujące działania miasta i inwestorów w sposób racjonalny i wyważony, uwzględniając przy tym w drodze dialogu interesy wszystkich stron.	z wiodącym głosem lokalnej społeczności wyrażonym w konsultacjach i poprzez przedstawicieli w Radach Osiedli.		
121.	[str. 9] [str. 31] (...) Wdrożenie elementów gospodarki cyrkularnej i ekonomii współdzielenia czy zachowaniu w swoim rozwoju harmonii z Warszawą (duopolis) (...) Dwa pierwsze zapisy w obszarze tematycznym <i>Miasto za korzystną cenę</i>	Doprecyzowanie lub wykreślenie zapisów. Strategia podkreśla znaczenie tych kwestii w rozwoju Łodzi, a brak jest konkretnych wskazań jakie szanse dla miasta widzi w powyższych zjawiskach.	Zarówno model duopolis, jak i gospodarka cyrkularna i ekonomia współdzielenia nie mają jednoznacznie pozytywnego wpływu na rozwój miast. Łódź jest słabszym partnerem dla Warszawy i nie powinna wrócić do roli dostawcy siły roboczej i taniej sypialni czy miasta satelickiego stolicy. Niektóre wskazane modele ekonomiczne mieszczące się	Uwaga częściowo uwzględniona

			w powołanych typach gospodarki współczesnej mają znacząco negatywny wpływ na rozwój miast, często ich rozwój nie wiąże się ze wzrostem wpływów do kasy miasta, a czasem generuje istotne problemy społeczne (najem krótkotrwały, przewóz osób) Zamieszczenie tych zapisów wymaga zatem większej precyzji od autora oraz określenia, jakie szanse wiąże z obydwojema tematami.	
122.	[str. 11] Łódź bez mieszkank i mieszkańców zaangażowanych we współtworzenie miasta nie ma prawa się udać.	Dodanie zapisu: Mieszkańcy i mieszkanki w drodze szerokiego procesu konsultacji współdecydować będą o najważniejszych celach i związanych z nimi wydatkach	Zapowiadana zmiana procesu decyzyjnego i wzmocnienie udziału społeczeństwa nie znajduje odzwierciedlenia w przedłożonym dokumencie, brak jest nowych form partycypacji, brak zapowiedzi	Uwaga częściowo uwzględniona

	Jednym z najważniejszych zadań miasta będzie więc zachęcanie łodzianek i łodzian do inicjowania zmian oraz uczestniczenia w ich wprowadzaniu.	miasta, a także o realizacji najważniejszych inwestycji.	wzmocnienia istniejących.	
123.	[str. 14] W części <i>Miasto włączające i angażujące</i>	Dodanie zapisu: Miasto włączy mieszkańców do współdecydowania o proporcjach wydatków na podstawowe kierunki polityki miejskiej w corocznych autentycznych konsultacjach budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej. Mieszkańcy będą współdecydowali o realizacji najważniejszych i największych inwestycji, w szczególności mających	Podobnie jak w uwadze 6 – należy wprowadzić rozwiązania faktycznie wzmacniające udział społeczny w zarządzaniu.	Uwaga częściowo uwzględniona

		przeznaczenie sportowe, kulturalne, rozrywkowe czy mające stanowić atrakcję turystyczną, a także o kolejności realizacji najistotniejszych inwestycji drogowych. Miasto rozwinie obecne i wdroży nowe formy partycypacji (panel obywatelski, budżet partycypacyjny, planowanie przestrzenne partycypacyjne). Wzmocnione zostanie rola Rad Osiedli, które będą współdecydowały o inwestycjach na swoim terenie.		
124.	[str. 18] W rozdziale <i>Spójność z dokumentami strategicznymi</i>	Dodanie zapisu (wraz ze wskazaniem obszarów): 1. Pakt Amsterdamski 2. Nowa Karta Lipska 3. Założenia dla uaktualnienia Krajowej Polityki Miejskiej	Projekt Strategii odnosi się wyłącznie do podstawowych dokumentów regionalnych i krajowych, nie odwołując się do ważnych dokumentów kształtujących europejskie i krajowe standardy	Uwaga nieuwzględniona

			zarządzania miastami. Jednocześnie dokument zawiera szereg zapisów spójnych z wyznaczanymi przez nie kierunkami. Proponujemy dodanie trzech najważniejszych polityk mówiących o współczesnych miastach: Paktu Amsterdamskiego, Nowej Karty Lipskiej i Założeń dla Nowej Krajowej Polityki Miejskiej (KPM z 2015 r. jest w nowelizacji).	
125.	[str. 21] Obszar tematyczny <i>Miasto Jakościowej Edukacji</i> Miasto poprzez system własnych placówek oświatowych dąży do zapewnienia równych	KOREKTA ZAPISU: Miasto poprzez system własnych placówek oświatowych dąży do zapewnienia równych szans rozwoju i edukacji dla wszystkich mieszkańców i mieszkank oraz do ciągłego wzrostu poziomu wykształcenia i kompetencji	W obszarze tematycznym „Miasto jakościowej edukacji” Zabrakło jakiegokolwiek odniesienia do jakości samego procesu kształcenia.	Uwaga uwzględniona

	szans rozwoju i edukacji dla wszystkich mieszkańców i mieszkank.	zawodowych.		
126.	[str. 22] Obszar tematyczny <i>Bezpieczne Miasto</i>	Redakcja i uzupełnienie zapisu (zmiany wytłuszczono): Poprawa efektywności działania służb miejskich, współpraca ze służbami państwowymi w tym Policją i Strażą Pożarną oraz administracjami specjalnymi. Poprawa jakości i zakresu działania systemu monitoringu wizyjnego w tym poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze szczególnym uwzględnieniem użytkowników niechronionych. Opracowanie standardów	1. Strategia z niezrozumiałych powodów nie wymienia w dziale poświęconym bezpieczeństwu konieczności współpracy ze służbami i administracją państwa, wskazując przy tym na współpracę z sektorem prywatnym. 2. Należy wprowadzić rozwiązania infrastrukturalne i projektowanie ukierunkowane na wzmocnienie bezpieczeństwa	Uwaga częściowo uwzględniona

	projektowania dróg z uwzględnieniem bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów. Stosowanie naturalnych ograniczeń prędkości, poprawa widoczności przejść dla pieszych. Poprawa poczucia bezpieczeństwa publicznego. Wdrożenie standardów Design Out Crime w projektowaniu przestrzeni publicznych. Poprawa dostępności do ochrony zdrowia. Adaptująca się do sytuacji pomoc społeczna. Współpraca z sektorem prywatnym oraz uczelniami w zakresie zarządzania kryzysowego. Zapewnienie ciągłości obsługi	użytkowników przestrzeni publicznych, zarówno w rozumieniu zapobiegania przestępczości kryminalnej, jak i drogowej.	
--	---	--	--

		mieszkańców Miasta w sytuacjach kryzysowych. Rozbudowa i modernizacja oświetlenia przestrzeni publicznych pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa.		
127.	[str. 22] Obszar tematyczny <i>Miasto odporne na zmiany klimatu</i>	Dodanie zapisu: Pilna eliminacja pieców węglowych i ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery w zasobie mieszkaniowym komunalnym i indywidualnym. Uwzględnienie ubóstwa energetycznego mieszkańców w prowadzonej polityce zeroemisyjnej poprzez system dopłat i wsparcie finansowe wymiany źródeł ogrzewania.	Doprecyzowanie zapisów konieczne z uwagi na deklarowaną proekologiczną politykę miasta oraz pilną konieczność poprawy jakości powietrza w Łodzi oraz spowalniania zmian klimatu. Wskazanie realnej perspektywy wymiany pieców węglowych.	Uwaga częściowo uwzględniona

128.	[str. 22] Obszar tematyczny <i>Bezpieczne miasto</i>	Dodanie zapisu: Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej	Utworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej to spełnienie wymogów art. 47 ustawy o pomocy społecznej, dotyczącej prowadzenia przez powiat jako zadania własnego w pełnym zakresie jego ustawowych zadań. <i>Art. 47. 1. Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu</i>	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			<i>zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.</i> <i>2. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.</i> <i>3. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.</i> Łódź co prawda posiada prywatnego partnera realizującego część powyższych zadań, spółkę	
--	--	--	--	--

			Grupa Arcan, ale realizuje ona wyłącznie pomoc telefoniczną w zakresie pomocy psychologicznej czy socjalnej w określonym katalogu przypadków (http://www.interwencjakryzysowa.pl/osrodki-interwencji-kryzysowej/4180). Nie prowadzi jednak działalności polegającej na udzielaniu schronienia osobom znajdującym się nagle w złej sytuacji. Podobnie Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie na Franciszkańskiej realizuje zadania gminy z zupełnie innej ustawy, które nie obejmują takich przypadków, jak nagłe zdarzenia życiowe (http://pomoc.lodzkie.eu/page/	
--	--	--	---	--

			index.php?str=202&offset=10&id=254). O tym, że władze Łodzi jednak dostrzegają brak takiej jednostki pomimo deklarowanego braku wiedzy, świadczy fragment opisu przedmiotu zamówienia z niedawnego przetargu, na który przeznaczono 209 tys. zł na >>Usługę polegającą na opracowaniu modelu zasiedlania kamienic wyremontowanych w ramach programu „Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi”<< (https://bit.ly/2JklUKy): <i>d) Ośrodek Interwencji Kryzysowej – ul. Kilińskiego 36 (...) Ośrodek, który powstanie przy ul. Kilińskiego 36 będzie wspierał ofiary</i>	
--	--	--	---	--

			przemocy, pogorzelców i osoby po próbach samobójczych. Osoby będą miały możliwość uzyskania specjalistycznego wsparcia w postaci m.in. pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego. Ośrodek będzie udzielał również schronienia na czas uzależniony od indywidualnej sytuacji socjalnej, mieszkaniowej i psychicznej mieszkańca.	
129.	[str. 22] Obszar tematyczny <i>Bezpieczne miasto</i>	Dodanie zapisu: Stworzenie systemu skutecznej pomocy lokatorom oraz zapobiegania powstawaniu zadłużeń w zasobie komunalnym. Stworzenie stałego zespołu latarników społecznych w	W zakresie tego obszaru tematycznego strategia powinna zabezpieczać również bezpieczeństwo mieszkaniowe, działania prewencyjne zapobiegające eksmisjom i powstawaniu późniejszych głębokich	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		obszarach zdegradowanych, również tam, gdzie nie toczą się procesy remontowe.	problemów mieszkańców, które w późniejszym etapie trudno rozwiązać i które rodzą znaczne koszty dla miasta. Dobrą praktyką była wypracowana w pilotażu rewitalizacji instytucja latarników społecznych – osób kompleksowo pracujących z trudnymi sytuacjami.	
130.	[str.22] Obszar tematyczny <i>Bezpieczne miasto</i>	Dodanie zapisu: Ustanowienie Łódzkiego standardu wychodzenia z bezdomności	Łódź jest miastem, które pomimo dużych nakładów i wysiłków organizacji pozarządowych, nie radzi sobie z problemem bezdomności. Potrzebna jest standaryzacja działań w tym obszarze, a także zaplanowanie puli lokali służących końcowej reintegracji osób gotowych się usamodzielić.	Uwaga wymagająca dalszych analiz

131.	[str. 23] Obszar tematyczny <i>Miasto jakościowej edukacji</i>	Dodanie zapisu: Nauka młodzieży w kierunku kontynuacji tradycji rzemieślniczych	Zapis komplementarny do proponowanego w rozdziale „Przedsiębiorcza Łódź”, który dotyczy roli rzemiosła i pielęgnowania tradycji zawodów ginących. Rzemiosło łódzkie jest ważną częścią gospodarczego krwioobiegu Łodzi, jej tożsamości i charakteru. Szkolenie młodzieży jest najważniejszym elementem ochrony i kontynuacji fachu rzemieślniczego.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
132.	[str. 23] Obszar tematyczny: <i>Miasto jakościowej edukacji</i> Zapis 2 i 3 Silne uczelnie wyższe: pracownicy i jakość badań.	Zmiana zapisu: Współpraca z uczelniami wyższymi w celu wzmocnienia jakości kształcenia oraz wprowadzenia kierunków kształcących specjalistów deficytowych na łódzkim rynku pracy. Współpraca we wdrożeniu	Obecne zapisy obejmują ogólnie wzrost poziomu pracy uczelni wyższych, które są samodzielne, a miasto nie ma i nie powinno mieć bezpośredniego wpływu na poziom kształcenia czy jakość badań. Zapisy te jako nierealizowalne, a przy tym	Uwaga częściowo uwzględniona

	Silne uczelnie wyższe: studenci i jakość kształcenia	badan i wynalazków pracowników łódzkich uczelni w usługach publicznych i komunalnych. Pomoc we wdrożeniach w łódzkich przedsiębiorstwach.	nieco niegrzeczne wobec autonomicznych uczelni, wymagają korekty.	
133.	[str. 23] Obszar tematyczny <i>Miasto jakościowej edukacji</i> Silne szkoły średnie, podstawowe i przedszkola: nowoczesne metody edukacji.	Zmiana zapisu: Zróźnicowanie oferty edukacyjnej szkół publicznych i zwiększenia możliwości wyboru dla rodziców (szkoła budząca się, demokratyczna, szkoły sportowe, integracyjne). Dodanie kolejnego zapisu Silne szkoły średnie, podstawowe i przedszkola. Poszerzenie bazy lokalowej łódzkich szkół poprzez utworzenie nowych. Eliminacja dwuzmianowości, zmniejszenie	Przy malejącej liczbie dzieci należy potraktować ich edukację jako inwestycję w przyszłość miasta. Tylko dzięki wysokiej jakości edukacji i związanym z tym relatywnie wysokim dochodom przyszłych pracujących starzejące się miasto jest w stanie zapewnić utrzymanie wpływów na poziomie umożliwiającym utrzymanie wysokiego poziomu życia.	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		liczebności klas.		
134.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto sprawnej administracji</i>	Doprecyzowanie zapisów w kontekście działań bieżących. Dodanie zapisu: Digitalizacja wewnętrznego obiegu dokumentów w urzędzie	Przedstawione zapisy są sprzeczne z zamiarem budowy nowego urzędu miasta. Nasuwa się pytanie o celowość takiej inwestycji, skoro stawiamy na cyfryzację. Cyfryzacja powinna dotyczyć także wewnętrznego obiegu dokumentów, a mając na uwadze, że argument o konieczności przewożenia dokumentów jest jednym z głównych dla budowy nowego urzędu – sprawa ta, choć oczywista, ma znaczenie strategiczne.	Uwaga uwzględniona

135.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto sprawnej administracji</i>	Dodanie zapisu: Poprawa kultury organizacyjnej urzędu	W deklarowanej przez p. Prezydent zmianie jakościowej w zarządzaniu miastem ważną rolę będą grać urzędnicy i urzędniczeki. Zmiana paradygmatu z relacji petent – decydent na relację pomysłodawca zmian w mieście – osoba wspierająca, wymagać będzie zmiany kultury organizacyjnej UMŁ, przełamania silosów między jednostkami czy wydziałami i pracy z udziałem socjologów, facylitatorów i psychologów organizacji.	Uwaga uwzględniona
136.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto wychodzące naprzeciw zmianom demograficznym</i> Zmiana dotyczy ustępu 4	Zmiana zapisu: Ograniczanie wyludniania się miasta i uzyskanie dodatniego bilansu migracyjnego poprzez ożywienie rynku mieszkaniowego (m.in. wsparcie inwestycji	Wzmocnienie oferty mieszkaniowej wymaga innowacyjnych i nowoczesnych sposobów inwestowania w mieszkalnictwo, ale także tanich mieszkań komunalnych	Uwaga częściowo uwzględniona

	obszaru zaczynającego się od słów „Ograniczanie wyludniania...”	mieszkaniowych w strefach zurbanizowanych, odpowiedzialne otwieranie nowych obszarów dla zabudowy jednorodzinnej, rewitalizacja, remonty mieszkań z zasobu własnego, wsparcie TBS/SIM, budownictwa komunalnego, wsparcie kooperatyw mieszkaniowych i oddolnego budownictwa mieszkaniowego, realizacja zadań mieszkaniowych gminy w programach partnerstwa publiczno-prywatnego i efektywne wykorzystanie programów rządowych) Dodanie zapisów - rozwój sieci mediów komunalnych, w tym ciepła	i zwiększania oferty mieszkań przeznaczonych na długotrwały najem. Rozwój sieci wodociągowej jest niezbędny dla wyposażenia wszystkich mieszkań w kanalizację czy bieżącą wodę, zwłaszcza w zasobie miejskim. Miasto w związku ze starzeniem się społeczeństwa musi także pozyskiwać specjalistów z dziedzin związanych z opieką nad osobami starszymi – lekarzy i lekarki deficytowych specjalności, pielęgniarzy i pielęgniarki, opiekunki, rehabilitantów. Może to robić oferując promocyjnie mieszkania, programy stypendialne, wspierając	
--	--	--	--	--

		systemowego i kanalizacji w celu podwyższenia jakości życia w mieście, - pozyskiwanie przedstawicieli zawodów deficytowych (przede wszystkim medycznych), szczególnie potrzebnych w związku ze starzeniem się społeczeństwa, - wsparcie wydłużenia aktywności zawodowej seniorów.	określone kierunki na uczelniach.	
137.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto wychodzące</i> naprzeciw zmianom demograficznym	Dodanie zapisu: Deinstytucjonalizacja usług społecznych. Zapewnienie mieszkań chronionych, wspieranych lub treningowych dla każdej osoby z niepełnosprawnością i wychodzącej z bezdomności.	Reforma usług społecznych w kierunku deinstytucjonalizacji jest oficjalnym trendem obecnym od wielu lat w politykach krajowych. Jest to rozwiązanie korzystniejsze społecznie i tańsze, bo wspierające samodzielność indywidualną osób o różnych	Uwaga częściowo uwzględniona

		Zapewnienie jako standardu mieszkania socjalnego w ciągu roku dla dzieci wychodzących z pieczy zastępczej, docelowo likwidacja pieczy instytucjonalnej do roku 2030 i przeniesienie jej w całości do form rodzinnych (prócz pomocy interwencyjnej).	potrzebach. Obecnie zdarza się w Łodzi, że osoby z niepełnosprawnościami trafiają do DPS-ów, ponieważ nie ma dla nich odpowiednich mieszkań, a przepełnione schroniska utrwalają zjawisko bezdomności. Zapis zawiera również ambitny, ale możliwy do realizacji cel całkowitego wyjścia z pieczy zastępczej realizowanej w formach instytucjonalnych do form rodzinnych.	
138.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto wychodzące</i> naprzeciw zmianom demograficznym	Dodanie zapisu: 1. Budowa 5 tysięcy nowych energooszczędnych mieszkań w zasobie komunalnym, TBS/ SIM do 2030 r. przystosowanych dla seniorów,	Poprawa sytuacji mieszkaniowej jest podstawowym narzędziem przeciwdziałania zmianom demograficznym. 44% młodych Polaków mieszka obecnie z rodzicami, często z tego powodu nie mogąc założyć własnej rodziny. W	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		2. Inwentaryzacja zasobu komunalnego co 2 lata, 3. Remonty zasobu komunalnego - 2 tys. mieszkań rocznie, w tym 1 tys. mieszkań socjalnych, 4. Likwidacja problemu wykluczenia higienicznego do 2030 r. – uzupełnienie wszystkich lokali w zasobie komunalnym w podłączenie do wody i toalety, 5. Powstanie Społecznych Agencji Najmu jako uzupełnienia systemu wspierania mieszkalnictwa w Łodzi.	2019 r. 38% z nas mieszkało na zbyt małej powierzchni. Łódź dodatkowo boryka się z problemem „wieżniów 4 piętra”, głównie samotnych seniorek, ale też innych osób niesamodzielnych, zajmujących duże powierzchniowo mieszkania położone na wysokich kondygnacjach. Rodzi to szereg problemów, w tym większy popyt na usługi społeczne i niedostosowanie metrażu do potrzeb. Proponowane zapisy mówią o powiększeniu zasobu lokalowego Miasta o najpotrzebniejsze obecnie mieszkania dla seniorów, które mogą powstać dzięki nowym instrumentom ustawowym nawet z 80%-	
--	--	---	--	--

			owym dofinansowaniem. Podobnie ważnym problemem są pustostany, którymi nie gospodaruje się właściwie z powodu braków w systemie inwentaryzacji, którego cyfryzację co prawda się przewiduje, lecz nie określa się konkretnego terminu dla jej wykonania. Dwa następne zapisy – remonty i montaż toalet – są konieczne dla nazywania Łodzi miastem XXI, nie XIX wieku, tu również dzięki nowym rozwiązaniom wkład miasta można zminimalizować do 20%. Społeczne Agencje Najmu pozwolą na skrócenie kolejek mieszkaniowych i uruchomienie dodatkowego zasobu.	
--	--	--	--	--

139.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto wychodzące naprzeciw zmianom demograficznym</i>	Dodanie zapisu: Wsparcie wspólnot mieszkaniowych - program miejski służący wzmocnieniu wiedzy i pomocy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na remonty i termomodernizację.	Program niskonakładowy, wzmacniający potencjał wspólnot mieszkaniowych do wykonywania remontów, a ich mieszkańców – do partycypacji w odnowie miasta. Obecnie często na drodze do zdobycia funduszy leżą nie tyle przeszkody formalne, ale brak wystarczającej wiedzy o źródłach i sposobach zdobycia dofinansowania.	Uwaga uwzględniona
140.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto sprawnej administracji</i>	Dodanie zapisu: Poprawa kultury organizacyjnej urzędu	W deklarowanej przez p. Prezydent zmianie jakościowej w zarządzaniu miastem ważną rolę będą grać urzędnicy i urzędniczeki. Zmiana paradygmatu z relacji petent – decydent na relację pomysłodawca zmian w mieście – osoba wspierająca, wymagać będzie zmiany	Uwaga uwzględniona

			kultury organizacyjnej UMŁ, przełamania silosów między jednostkami czy wydziałami i pracy z udziałem socjologów, facylitatorów i psychologów organizacji.	
141.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto sprawnej administracji</i>	Dodanie zapisu: Ujednolicenie systemów informatycznych UMŁ	Jedną z barier jakościowych w administracji publicznej jest niekompatybilność systemów używanych w jej różnych częściach. W zmianie jakościowej funkcjonowania UMŁ i jego jednostek podległych powinno towarzyszyć jak największe ujednolicenie i poprawa ergonomii systemów teleinformatycznych.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
142.	[str. 24] Obszar tematyczny <i>Miasto sprawnej administracji</i>	Dodanie zapisu: Łódzka Tarcza Antykorupcyjna - jawność informacji publicznej, rejestr umów i zleceń	Przez ostatnią dekadę znacznie podniósł się stopień wymagań społecznych co do transparentności zarządzania dobrem i majątkiem	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		bezprzetargowych, kodeks etyczny zatrudniania w spółkach komunalnych.	publicznym. Naprzeciw tym potrzebom powinien wychodzić jasny komunikat władz Miasta o podwyższeniu standardów w tym zakresie. Proponowana Łódzka Tarcza Antykorupcyjna jest zbiorem wytycznych dotyczących jawności i przejrzystości zawieranych umów, zleceń bezprzetargowych czy zasad zatrudniania w spółkach miejskich.	
143.	[str. 25] planowanie uniwersalne	Zmiana na: projektowanie uniwersalne	Błędne użycie pojęcia, w literaturze i prawie używa się sformułowania „projektowanie uniwersalne”.	Uwaga uwzględniona
144.	[str. 25] Obszar tematyczny <i>Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń</i>	Dodanie zapisu: Krocząca poprawa przestrzeni publicznych również poza strefą wielkomiejską na łódzkich osiedlach	Osiedla są „wielkim nieobecny” projektu łódzkiej strategii. Dziwi to tym bardziej, że <i>Plan dla Osiedli</i> był sztandarowym zbiorem obietnic wyborczych na tę	Uwaga częściowo uwzględniona

			kadencję, a potrzeby w tym zakresie są widoczne gołym okiem. Z tego powodu proponuje się dodanie zapisu rozszerzającego działania na rzecz polepszenia jakości przestrzeni publicznych również na łódzkie osiedla.	
145.	[str. 25] Obszar tematyczny Łódź efektywnie kształtująca przestrzeń	Dodanie zapisu: Ustanowienie standardu 10 minut odległości pieszej do najbliższego parku oraz 15 minut pieszo do ryneczku ze świeżą żywnością dla każdego mieszkańca strefy zwartej zabudowy miejskiej (centrum i osiedla).	Dostęp do taniej i świeżej żywności oraz do obszarów zieleni to dwa z głównych czynników, które mają wpływ na jakość życia w mieście i decyzje o osiedleniu się w danej okolicy. Miasta europejskie od lat wyznaczają standardy w zakresie dostępności targowisk i parków, co służy budowie centrów lokalnych, stref wypoczynku i aktywności, a także wspólnym spotkaniom w bliskim sąsiedztwie. Barcelona	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			wyznaczyła sobie cel maksymalnie 10 minutowego dystansu pieszego do najbliższego targu: <u>Załącznik 3-Model-6 Handel- uliczny-i-targowiskowy.pdf (centrumwiedzy.org)</u> – Str. 4.	
146.	[str. 25] Obszar tematyczny <i>Miasto inteligentnej infrastruktury</i>	Dodanie zapisu: Aplikacja miejska z funkcjonalnością zgłaszania usterek, zagrożeń zieleni czy pustostanów.	Aplikacja miejska to podstawowe narzędzie pomagające w realizacji idei <i>good governance</i> , na której w widoczny sposób oparto projekt całego dokumentu. Idea tworzenia i zarządzania miastem przy współudziale mieszkańców tworzy nowe możliwości, oszczędza też czas i fundusze, ponieważ bezpośrednio czerpie z potencjału i wiedzy swoich użytkowników.	Uwaga częściowo uwzględniona

147.	[str. 25] Obszar tematyczny <i>Miasto inteligentnej infrastruktury</i>	Dodanie zapisu: Monitoring procesu rewitalizacji poprzez sporządzanie co 4 lata rozkładu przestrzennego problemów i zjawisk w obszarze rewitalizacji.	Kontynuacja projektu rozpoczętego w 2016 roku w celu diagnozy różnych zjawisk i problemów w formie przestrzennej. Dostępny powszechnie system stworzony siłami wewnętrznymi UMŁ i Łódzkiego Ośrodka Geodezji w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ukazujący na warstwach zanonimizowane problemy społeczne czy przestrzenne, wyniki edukacyjne, bezpieczeństwo i wiele innych zjawisk został doceniony przez naukowców, społeczników czy specjalistów rozwoju lokalnego. https://rewitalizacja.uml.lodz.pl/monitoring-zmian/mapy-interaktywne-i-dane/rozkład-	Uwaga wymagająca dalszych analiz
------	--	--	--	--

			przestrzenny-zjawisk/przed- wyznaczeniem-obszaru- rewitalizacji/	
148.	[str. 25] Obszar tematyczny <i>Miasto inteligentnej infrastruktury</i>	Dodanie zapisu: Monitoring i ewaluacja Strategii w formie raportu przedstawianego Radzie Miejskiej corocznie z odzwierciedleniem realnych zjawisk na podstawie big data (np. danych telefonii komórkowej)	Projekt Strategii nie zawiera systemu monitoringu i ewaluacji – rozdziału zwyczajowo wymaganego do prawidłowego zarządzania jej wdrażaniem. Rozdział ten powinien powstać jako osobny, natomiast co rok powinien (jak w przypadku poprzedniej strategii) powstawać raport o stanie miasta, uzupełniony o aktualną diagnozę stanu faktycznego z wykorzystaniem big data i technik ilościowych.	Uwaga nieuwzględniona
149.	[str. 28] Obszar tematyczny <i>Rozwój branż kreatywnych</i>	Dodanie zapisu: Silne instytucje kultury i sektor pozarządowy z tej dziedziny jako fundament rozwoju przemysłu	Twórcy Strategii pomijają potencjał łódzkiej kultury we wspieraniu rozwoju ekonomicznego miasta	Uwaga częściowo uwzględniona

		kreatywnego.		
150.	[str. 28] Obszar tematyczny <i>Przedsiębiorcza Łódź</i>	Dodanie zapisu: Wsparcie łódzkiego rzemiosła i ochrona zawodów ginących, współpraca UMŁ z Izbą Rzemieślniczą w Łodzi	Rzemiosło łódzkie jest ważną częścią gospodarczego krwioobiegu Łodzi, jej tożsamości i charakteru. Ochrona i kontynuacja tradycji łódzkiego rzemiosła wpisana jest w Gminny Program Rewitalizacji Miasta Łodzi 2026+ jako Cel operacyjny 3.3. <u>Uchwała 301 2020 sama (lodz.pl)</u>	Uwaga wymagająca dalszych analiz
151.	[str. 29] Obszar Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2.0	Dodanie zapisu: - zintegrowanie działań planistycznych gmin zrzeszonych w ŁOM	Zapobieganie rozlewaniu się miasta nie będzie skuteczne, o ile nie będzie skorelowane z planowaniem przestrzennym w gminach ościennych.	Uwaga nieuwzględniona

152.	[str. 29] Obszar tematyczny <i>Nowe Centrum Łodzi 2.0</i>	Dodanie zapisu: Sporządzenie społecznego masterplanu i kompleksowa rewitalizacja obszaru zdegradowanego wokół dworca Łódź Fabryczna i EC-1 ograniczonego ulicami Kilińskiego – Narutowicza – al. Rodziny Scheiblerów – Tuwima w celu wprowadzenia funkcji społecznych, handlowych i usługowych oraz nasadzenia zieleni.	Prace remontowe i budowlane, które wykonano w ostatnich latach we wskazanym obszarze, zamiast działania rewitalizacyjnego spowodowały utratę licznych funkcji i w konsekwencji wtórną degradację tej części Nowego Centrum Łodzi pomimo gruntownych przekształceń przestrzennych. Obszar ten jest omijany przez mieszkańców Łodzi, jedynymi użytkownikami są pasażerowie, nieliczni odwiedzający EC-1 i pracownicy okolicznych biur, którzy muszą korzystać z nieprzyjaznej, pozbawionej zieleni przestrzeni, bo nie mają wyboru. Rozwiązaniem jest partycypacyjne sporządzenie nowego	Uwaga wymagająca dalszych analiz
------	---	--	---	--

			społecznego masterplanu tej okolicy, wraz z mieszkańcami i użytkownikami, oraz wdrożenie niskobudżetowych interwencji przywracających jakiegokolwiek społeczne czy gospodarcze funkcje obszaru – nasadzenia zieleni w miejsce betonowych czy granitowych „patelni”, rozważenie wprowadzenia obwoźnego handlu czy gastronomii lub też wykorzystanie pustych powierzchni na funkcje społeczne, jak tymczasowe boiska, place zabaw czy miejsca wypoczynku. Plany umiejscowienia tu nowej siedziby UMŁ tym bardziej powinny przyspieszyć prace nad jakimkolwiek ożywieniem	
--	--	--	--	--

			tego terenu, gdyż tysiące urzędników zgromadzone w jednym budynku nie będzie w stanie po wyjściu z pracy lub w porze lunchu zaspokoić swoich podstawowych potrzeb – spożycia posiłku czy wypoczynku.	
153.	[str. 29] Obszar tematyczny <i>Nowe Centrum Łodzi 2.0</i>	Dodanie zapisu: Podjęcie starań o sprowadzenie do Łodzi instytucji centralnych	Bliskość i dostępność transportowa Warszawy powinna być wykorzystana przez władze Łodzi do podjęcia starań w kierunku pozyskania siedzib instytucji centralnych lub ich oddziałów. Obecna negatywna koniunktura polityczna być może ulegnie zmianie w 2023 roku – wtedy będzie to jeden z celów strategicznych, który może być realizowany szczególnie w obszarze Nowego Centrum Łodzi.	Uwaga nieuwzględniona

154.	[str. 32] Obszar tematyczny <i>Miasto ogród</i>	Wykreślenie zapisu	Wobec braku wsparcia ze strony rządu, a co za tym idzie braku szansy na inwestycje centralne związane z organizacją wystawy nie ma sensu organizowanie drogiego wydarzenia, będącego do tego imprezą o trzeciorzędnym znaczeniu. Do tego wobec pandemii sukces frekwencyjny wystawy jest bardzo wątpliwy.	Uwaga nieuwzględniona
155.	[str. 33] Obszar tematyczny <i>Miasto aktywności obywatelskiej</i>	Dodanie zapisu: Wzmocnienie relacji sąsiedzkich i poczucia tożsamości na łódzkich osiedlach poprzez silniejsze wykorzystanie mechanizmu inicjatywy lokalnej, mikrograntów oraz lokalnych animatorów i instytucji kultury.	Działania oddolne, tworzenie lokalnych więzi i sieci wzajemnych usług – nie muszą być zapośredniczone przez organizacje pozarządowe. Mieszkańcy Łodzi już teraz samodzielnie tworzą mikrospołeczności i ożywiają swoje otoczenie czy podwórko wspólnymi siłami.	Uwaga częściowo uwzględniona

			Pomocni są w tym animatorzy lub lokalne instytucje kultury. Dobrym przykładem jest tu Poznań, który od lat realizuje program animacji osiedlowych, a niewielkie fundusze wydane na ten cel są jednym z najbardziej efektywnych mechanizmów wzmacniania kapitału społecznego.	
156.	[str. 34] Obszar tematyczny <i>Błękitno-Zielona Sieć</i>	Dodanie zapisu: Przystąpienie Łodzi do sieci Climate Alliance	Sieć Climate Alliance stanowi ponad 1800 miast, gmin i powiatów, a także prowincji, organizacji pozarządowych i innych organizacji z całej Europy – według liczby członków jest to największa na świecie sieć miast podejmująca lokalne działania w sprawie globalnych zmian klimatu. https://www.climatealliance.or	Uwaga wymagająca dalszych analiz

			g/	
157.	[str. 34] Obszar tematyczny <i>Miasto ogród</i>	Usunięcie zapisów dotyczących wystawy EXPO. Przeniesienie pozostałych zapisów do Obszaru Tematyczny Błękitno Zielona Sieć.	j.w. uwaga do Str. 32	Uwaga nieuwzględniona
158.	[str. 33] Obszar tematyczny <i>Zarządzanie doświadczeniem miasta</i>	Usunięcie zapisu: Budowa Muzeum Cywilizacji InLodz21. Proponujemy rozważenie zastąpienia tego pomysłu pracami nad Muzeum Nowoczesności - czyli tego fragmentu historii cywilizacji, który związany jest ściśle z powstaniem Łodzi. Proponujemy - skoro musi powstać kamienica projektu Libeskinda - w oparciu o nią i dokonania	Muzeum to w proponowanej w ujawnionych dokumentach formie będzie niezwykle drogie w utrzymaniu i wymaga gigantycznych środków inwestycyjnych na jego wybudowanie. Program merytoryczny dubluje zadania już istniejących lub powstających miejskich instytucji kultury. Muzeum Kinematografii, NCKF, Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnych, Muzeum Tradycji Niepodległościowych,	Uwaga nieuwzględniona

		rewitalizacyjne miasta na ulicy Włókienniczej utworzyć tam Muzeum Architektury – Skansen Postmodernizmu. Proponujemy rozważenie powołania w oparciu o Muzeum Miasta Łodzi i Centrum Dialogu Muzeum Bałut (na wzór Muzeum Pragi w Warszawie). A zamiast Kamienicy Rzek proponujemy przywrócić kawałek którejś rzeki w obszarze wielkomiejskim. Osiągnięcie cel strategicznego – zachwyty – będzie pełniejsze.	Muzeum Włókiennictwa i Muzeum Miasta Łodzi mogą zrealizować każdy z elementów wymienionych jako „kamienice” (moda, film, rewolucja itd.) Rozmach inwestycyjny projektu w zestawieniu z programem merytorycznym poraża. Instytucja powstaje (wbrew nazwie obszaru strategii) bez oparcia w instytucjach posiadających doświadczenie w organizacji instytucji muzealnej. Główna jego część - Muzeum Cywilizacji jest w dużej mierze oderwana od doświadczenia miasta.	
159.	[str. 32–34] Cel strategiczny <i>Łódź zachwycająca</i>	Dodanie zapisu: Aktualizacja i wdrożenie do realizacji uchwały krajobrazowej i rozwój parku kulturowego w celu	Jeśli Łódź ma być zachwycająca, konieczne jest wdrożenie radykalnych zmian w stosunku do zaśmiecania	Uwaga wymagająca dalszych analiz

		radikalnego ograniczenia ilości reklam w przestrzeni publicznej miasta. Przygotowanie, aktualizacja i wdrożenie stosowania wzorników szyldów i mebli miejskich dla całej strefy wielkomiejskiej Ograniczanie grodzenia przestrzeni miasta przez wspólnoty mieszkaniowe i deweloperów. Proponujemy utworzenie nowego obszaru tematycznego lub umieszczenie zapisów w jednym z dotychczasowych.	przestrzeni publicznej reklamami. Kontynuować należy działania zmierzające do propagowania wysokich standardów dla mebli miejskich i ogrodzeń. Należy przeciwdziałać dalszemu grodzeniu miasta.	
160.	[str. 36] Wskaźniki Realizacji Oczekiwany Trend	Bardziej szczegółowe zapisy	Brak konkretnych wartości oczekiwanych efektów. Trendy wynikają już z zakładanych rezultatów. Wiadomo czego chcemy, aby	Uwaga o charakterze opinii

			wskaźniki wzrosły, a co jest wymagane, żeby spadły. Przy takich wskaźnikach wzrost o 1 albo nawet o 0,1 to już będzie sukces.	
161.	[str. 38] „dogęszczenie”	Zamiana zapisu na „optymalizacja”	Patrz uwaga do str. 25	Uwaga nieuwzględniona
162.	[str. 38] Docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna Łodzi jest wypadkową trzech głównych aspektów:	Korekta zapisu poprzez uzupełnienie o elementy zieleni miejskiej.	W trzech głównych aspektach nie ma nic o zieleni (na kolejnej stronie tylko 1 zdanie), a jest 2 x o procesach budowlanych.	Uwaga nieuwzględniona
163.	[str. 39] Po punkcie: „ochrona niezabudowanych terenów otwartych, aktywnych	Dodanie zapis: - ochrona obszarów porośniętych drzewami/ zwartymi grupami drzew, w szczególności na terenach stanowiących	Konieczne przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i ich skutkom dla miasta, w tym przeciwdziałanie powstawaniu wysp ciepła, lepsza retencja	Uwaga wymagająca dalszych analiz

	przyrodniczo, w tym gruntów rolnych i lasów oraz dolin rzecznych, poprzez ukierunkowanie procesów urbanizacji na racjonalnie wyznaczone obszary rezerw terenowych”	własność miasta, odstąpienie od sprzedaży takich terenów.	wody.	
164.	[str. 42] Nieuchronność procesów demograficznych stwarza konieczność ukierunkowania polityki miejskiej na lepszą organizację przestrzeni i pełne wykorzystanie obecnych zasobów Łodzi dla optymalizacji warunków życia, szczególnie z wykorzystaniem	Korekta tezy i zapisu	Procesy demograficzne w jeszcze większym stopniu zaistnieją poza Strefą Wielkomiejską – brak jakiegokolwiek oferty w tym zakresie dla mieszkańców pozostałych dzielnic w terenach już zurbanizowanych.	Uwaga o charakterze opinii

	potencjałów Strefy Wielkomiejskiej			
165.	[str. 45] Zdjęcie na stronie	Usunięcie zdjęcia, które pokazuje jak miasto nie powinno wyglądać.	Pokazany na zdjęciu fragment miasta pokazuje negatywny przykład zagospodarowania przestrzeni śródmiejskiej.	Uwaga o charakterze opinii
166.	[str. 47] W ramach ZIT wspierane będą m.in. projekty z zakresu:	Powiększenie katalogu wspieranych projektów.	Bardzo skąpy zakres tematyczny i trudny do zrozumienia związek ZIT ze szkolnictwem zawodowym.	Uwaga o charakterze opinii
167.	[str. 49] „Taką funkcję mogą pełnić również ciała typu think tank stanowiące partnerów o charakterze analityczno-doradczym” Oraz rys. nr 10 – funkcje think tanków	Postuluje się doprecyzowanie zapisu.	Zapis nie jest w żaden sposób skonkretyzowany i wygląda na przypadkowo wklejony czy wyrwany z kontekstu. Wyjątkową funkcję think tanków (jakich?) w procesie realizacji strategii może sugerować towarzysząca rycina, z której jednak również nie dowiadujemy się niczego konkretnego prócz oczywistej i	Uwaga o charakterze opinii

			powszechnej wiedzy. Fragment ten obniża wartość merytoryczną projektu strategii.	
168.	[str. 50] Monitoring Strategii będzie miał wymiar roczny, a mierniki będą aktualizowane w trybie bieżącym.	Korekta i uzupełnienie.	W dokumencie nie zaprezentowano mierników, a jedynie ogólne wskaźniki oparte na trendach	Uwaga nieuwzględniona
169.	[str. 53] Program rozbudowy systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego w Łodzi Opis Planowanych Działań Spodziewane efekty	Dodanie zapisu: - utrzymanie dotychczasowych i odtworzenie możliwości użytkowania odcinków wyłączonych z użytkowania z uwagi na ich stan techniczny w okresie ostatnich 10 lat,- zwiększenie długości czynnych torowisk tramwajowych w Łodzi	Wdrożone programy inwestycyjne są spóźnione, a kolejne torowiska są wyłączane z eksploatacji. Z uwagi na wyłączenie licznych linii brakuje dróg alternatywnych, przez co kolejne dzielnice tracą w ogóle możliwość użytkowania tramwaju.	Uwaga częściowo uwzględniona

170.	[str. 54] Budowa węzłów dojazdowych do dróg ekspresowych i autostrad wraz z układem dróg rozprowadzających ruch po terenie Łodzi Opis planowanych działań	Dodanie zapisu: - udrożnienie połączeń drogowych poprzez tory kolejowe linii Łódź -Warszawa w dzielnicy Widzew, - realizacja połączenia północ – południe we wschodniej części miasta. I dalej w części planowane są następujące działania dodanie zapisów: - realizacja dodatkowego połączenia drogowego dzielnicy Widzew z północną częścią miasta - Realizacja bezkolizyjnych przejazdów przez tory kolejowe przy ul. Malowniczej i Transmisyjna/Hetmańskiej	Obecnie przejazd północ - południe we wschodniej części miasta jest całkowicie zakorkowany i niedrożny, co oprócz utrudnień w codziennym funkcjonowanie tysięcy łodzian, ma znaczący wpływ negatywny na środowisko naturalne.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
------	---	---	--	--

171.	[str. 56] 100 mln zł w 5-tej wiązce projektów	Zwiększenie kwoty	Niska wartość w stosunku do innych projektów, a waga problemu bardzo duża. Łódzkie wg ABN jest zagrożone stepowaniem - a tutaj tylko 10 mln rocznie.	Uwaga nieuwzględniona
172.	[str. 59] „Prace restauratorskie i konserwatorskie przy zabytkach niezbędne do nadania lub zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych, wspierające rozwój instytucji kultury.”	Zmiana zapisu: Inwestycje niezbędne do wzmocnienia pełnionych przez obiekty instytucji funkcji kulturalnych.	Podstawą zwiększenia oferty kulturalnej są w projekcie prace konserwatorskie i restauratorskie. Działania społeczne, edukacyjne czy wzmocnienie finansowania działalności będą prowadzone, ale jakby przy okazji. Konieczne inwestycje w instytucjach kultury powinny być prowadzone z uwzględnieniem celów tych instytucji, nadrzędne nie może być remontowanie zabytków. Tam, gdzie się to łączy to świetnie, jednak nie może to	Uwaga nieuwzględniona

			być podstawowe kryterium wydatków, a efekt ochrony zabytków powstać może przy okazji przemysłanej polityki inwestycyjnej. Dodatkowo lokowanie środków inwestycyjnych kultury w zabytkach w kontekście wzmocnienia czytelnictwa, spowoduje dalsze przenoszenie się filii bibliotek do centrum miasta kosztem dzielnic peryferyjnych. Strategia petryfikuje dotychczasowy zły system lokowania środków na kulturę poprzez wydatki inwestycyjne na remonty i nową infrastrukturę, a następnie niedofinansowanie działalności merytorycznej i pracy ludzi. Strategia powinna wskazywać stały wzrost	
--	--	--	--	--

			środków na bieżącą działalność merytoryczną łódzkiej kultury, konieczny dla pełnego wykorzystania jej bazy materialnej.	
173.	[str. 60] Zapewnienie wysokiej jakości edukacji; wsparcie w obszarze imigracji zarobkowej do Łodzi; 52 mln zł.	Zmiana kwoty	Na 16 dużych działach (w tym wysoka jakość edukacji i imigracja zarobkowa) przeznaczono tylko ok. 5 mln rocznie.	Uwaga nieuwzględniona
174.	[str. 62] Poprawa jakości zieleni w mieście	Coroczna poprawa ilości i jakości zieleni w mieście	Zwiększenie ilości zieleni powinno być także celem tego programu.	Uwaga uwzględniona
175.	[str. 63] Rozdział <i>Ramy Finansowe</i>	Dodanie zapisu: Obligacje komunalne	W ramach finansowych nie ujęto w ogóle obligacji komunalnych jako środka realizacji strategii.	Uwaga wymagająca dalszych analiz

2. Inne propozycje i opinie dotyczące projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+

Lp.	Treść uwagi	Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi
1.	Zamiast budować i stawiać te nie potrzebne supermarketów można było postawić zakłady fabryk produkcji różnych rzeczy blisko domu żeby ludzie mieli pracę stałą o umowę pracę teraz to się liczy . Jeśli chodzi o lasy Łagiewnik to są nam bardzo potrzebne ludziom mogli posłuchać w lesie śpiew ptaków i inne odgłosy dzikich zwierząt w lesie Łagiewnik i artukówku przyroda i zwierzęta i ludzie potrzebujemy całego lasu Łagiewnik	Uwaga o charakterze opinii
2.	W Łodzi wydaje się decyzje o warunkach zabudowy pozwalające zabudowywać doliny rzeczne po same brzegi, mimo, że w studium są one proponowane do obcięcia jako obszary chronionego krajobrazu. Przykładem jest Dolina Łódki czy Sokołówki. Najpierw powinno się ochronić już istniejące obszary istotne przyrodniczo, a dopiero potem zastanowić, się co budować. W nowo urbanizowanych obszarach peryferyjnych miasta nie powstają żadne parki, ani zieleńce, na developerów nie nakłada się żadnego obowiązku utrzymania powierzchni biologicznie czynnych i za jakiś czas te obszary zamienia się w betonowe pustynie, obawia się też, że korytarze napowietrzania miasta jakimi są doliny rzeczne	Uwaga o charakterze opinii

zostana zabudowane i w Centrum problem smogu stanie sie jeszcze bardziej uciążliwy w miesiącach sezonu grzewczego. "Miasto włączające i angażujące, Miasto łączące i spajające " w tym akapicie proponuje dodac konkretne przyklady np : Miasto musibyc rozpatrywane jako sieć współpracy opierającej się na wspólnotowej więzi z miastem, jako wspólnym dobrem wszystkich pokoleń i grup społecznych oraz lokalnych wspólnot reprezentowanych przez Rady Osiedli czy stowarzyszenia np.: Inicjatywy Społecznej "EL 00000" Zmotoryzowani Mieszkańcy Łodzi., w której powstają nowe pomysły dające możliwość wykreowania najbardziej twórczego ośrodka miejskiego w Polsce. Zmniejszanie roli Radfy osiedli temu nie sprzyja. Inwestycje w granitowe chodniki w centrum kiedy na innych osiedlach pełno jest dziurawych dróg i chodników nie daje poczucia wspólnoty. Likwidowanie kolejnych miejsc parkingowych w miescie i inwestowaniae glownie w spowallnianie ruchu i sciezki rowerowe powoduja poczucie wykluczenia u kierowcow samochodow. 'Inteligentne miasta. (...) Łódź to miasto, które integruje dane z różnych obszarów i wykorzystuje je do efektywnego zarządzania oraz podnoszenia odporności na wydarzenia krytyczne." tytuł wygląda jak dodany tylko daletgo, ze teraz jest madre wszystko co ointeligentne.	
---	--

3.	1. Zwiększenie odpowiedzialności po stronie deweloperów dotyczących zazieleniania Łodzi. Coraz więcej jest niszczonej terenów zielonych pod deweloperkę, a nie idzie za tym żadna reparacja. Deweloper powinien mieć ściśle ustaloną liczbę wyciętych drzew, krzewów oraz nakaz sadzenia nowych. 2. Zwiększenie ilości programów "dla młodych" dotyczących mieszkań, miejsc pracy etc. Ulgi podatkowe, ulgi mieszkaniowe 3. Walka ze śmieciami, Łódź tonie w śmieciach, odpowiednie kampanie, pikniki etc dotyczące edukacji ludzi na temat śmiecenia w mieście. Więcej koszy na śmieci w miejscach publicznych.	Uwaga częściowo uwzględniona
4.	Nie chcę żadnych na terenie lasu Łagiewnik i artukówek parki łodzi żadnego osiedla mieszkaniowego żadnych domów ani żadnych sklepów i żadnych supermarketów biurowcowi. lasy łagiewnik i las artukówek i parki w łodzi mają zostać tak jest dla mnie i dla przyszłego pokolenia żeby chodzić na długie spacerzy i podsłyszać ogłosy ptaków i dziekich zwierząt w łodzi . Zamiast budować i stawiać nowe supermarkety w łodzi wystarczy postawić zakłady produkcyjne żeby ludzie mieli blisko do pracy o umowę o pracę stała na terenie łódź Bałuty i śródmieście .	Uwaga o charakterze opinii

5.	Nie chcę na terenie lasów Łagiewnik i lasów artukówek i parków Łodzi żadnych żadnych Szkłanów domów żadnego osiedla mieszkaniowego ani żadnych domów jednorodzinnych i biurowców i żadnej galeri handlowej ani żadnych supermaketów i sklepów. Lasy Łagiewnik w Łodzi i lasy artukówek w Łodzi i parki mają zostać tak jest teraz co one mam mnie a bardzo potrzebne żeby można było oddychać świeżym powietrzem z lasu i z parku w Łodzi . A zamiast stawiać i budować kolejne supermarkety i sklepy i galerie w Łodzi postawić miejsce pracy o zakłady produkcji i fabryki blisko domu to jest bardziej potrzebne ludziom na terenie Łodzi Bałuty i śródmieścia i stała o umowę o pracę i zlidkowować umowy na zlecenia i umowy o dzieło i umowy śmieciowe .	Uwaga o charakterze opinii
6.	Nie chcę na terenie lasów Łagiewnik i lasów artukówek i parków Łodzi żadnych żadnych Szkłanów domów żadnego osiedla mieszkaniowego ani żadnych domów jednorodzinnych i biurowców i żadnej galeri handlowej ani żadnych supermaketów i sklepów. Lasy Łagiewnik w Łodzi i lasy artukówek w Łodzi i parki mają zostać tak jest teraz co one mam mnie a bardzo potrzebne żeby można było oddychać świeżym powietrzem z lasu i z parku w Łodzi . A zamiast stawiać i budować kolejne supermarkety i sklepy i galerie w Łodzi postawić miejsce pracy o zakłady produkcji i fabryki blisko	Uwaga o charakterze opinii

	domu to jest bardziej potrzebne ludziom na terenie Łodzi Bałuty i śródmieścia i stała o umowę o pracę i zlikwidować umowy na zlecenia i umowy o dzieło i umowy śmieciowe .	
7.	Chcę mieć lasy Łagiewnik i las artuwerk i parki w łodzi tak są teraz bez żadnych zmian. Zamiast budować i stawiać nie potrzebne już nikomu te supermarkety i galerie handlowej i sklepy postawić zakłady fabryk produkcji blisko domu potrzebne bardziej ludziom na Łodzi na Bałutach i w śródmieściu. I zatrudniać o umowę o pracę stała praca w łodzi . I zlikwidować umowy zlecenie i umowy o dzieło i umowy śmieciowe.	Uwaga o charakterze opinii
8.	Wielopoziomowe parkingi, wykorzystanie terenów starych fabryk lub ruin na budowę blokowisku. Więcej terenów zielonych w centrum. Zakaz budowy osiedli na obrzeżach miasta - tereny te przeznaczyć na parki i lasy miejskie.	Uwaga częściowo uwzględniona
9.	Wielopoziomowe parkingi, więcej terenów zielonych w centrum miasta, zakaz budowy osiedli na obrzeżach miasta - przeznaczyć je na tereny zielone tak jak park Zdrowie.	Uwaga częściowo uwzględniona

10.	Problematiczny jest dla mnie zapis "działania nie obiekty", ponieważ sugeruje brak zaangażowania miasta w tworzenie przestrzeni do rzeczywistej pomocy. W Łodzi odczuwalny jest brak mieszkań komunalnych i socjalnych, w tymczasem w samym centrum znajduje się szereg pustostanów (i nawet część z nich jest własnością miasta). Polityka rewitalizacyjna terenów pofabrycznych pokazuje, że przekazanie ich w ręce inwestorów nie tylko psuje przestrzeń miejską, ale stymuluje gentryfikację i wyludnianie centrum.	Uwaga o charakterze opinii
11.	Miasto jest bez przerwy zakorkowane. Strategia powinna uwzględnić ruch samochodowy i jego upłynnienie. Budowę skrzyżowań bezkolizyjnych. Ograniczenie ilości przejazdów dla pieszych kolidujących z ruchem kołowym. Udostępnienie większej ilości miejsc parkingowych w centrum. Ograniczenie infrastruktury rowerowej która nie jest alternatywą dla komunikacji miejskiej czy ruchu kołowego a jedynie sezonowym sposobem na przemieszczanie się dla małego odsetka mieszkańców Łodzi.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
12.	Przemyśleć strategię od nowa...każdy punkt doprecyzować i postawić się w roli człowieka.	Uwaga nieuwzględniona

13.	Nacisk na odnowę frontów (nie tylko parterów frontów) kamienic w Śródmieściu, rozwój wózników i okolicy nowej wizytówki miasta i miejsca pierwszego z nią kontaktu - dworzec Łódź Fabryczna, Wschodnia, Sienkiewicza itd. Rozszerzenie sieci połączeń między dworcami (w trakcie), przedłużenie przejazdu podziemnego przy ul. Piłsudskiego.	Uwaga o charakterze opinii
14.	Nie ma	Uwaga o charakterze opinii
15.	Stawiać zakłady produkcyjne fabryki na Bałutach w Łodzi bliżej do pracy ludzie mieli o stałą umowę o pracę dobrze płatną bo jest bardziej potrzebne ludziom i zlikwidować umowy zlecenia i umowy dzieło .	Uwaga o charakterze opinii
16.	Obszar pomiędzy Centralna I Wycieczkowa pozostawmy takim jaki jest, nienaruszonym.	Uwaga o charakterze opinii
17.	Komunikacja miejska: powinna być niezawodna i szybka. Z jak największą integracją przystanków tramwajowych i autobusowych oraz trambus pasów (ale nie w wykonaniu takim jak na trasie WZ na Widzewie, gdzie kierowcy autobusów co drugi przystanek mają wspólny z tramwajem).	Uwaga o charakterze opinii
18.	Budowa basenu na wschodzie Łodzi	Uwaga wymagająca dalszych analiz

19.	Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ w tej formie jest zbiorem kierunków oraz życzeń zupełnie pozbawionym treści - a więc konkretnych danych liczbowych. Z kolei sumaryczne koszty obszarów działań są dana zbyt ogólną. Dla przykładu opiszę braki w strategii w jednym ważnym aspekcie: Remonty dróg miejskich. Jako remonty dróg miejskich rozumie się niezbędne przebudowy i remonty zarówno jezdni, jak i pobocza wraz z chodnikiem, trawnikami i parkingiem. Po zakończeniu ulica taka powinna spełniać wszystkie normy prawne i jakościowe wymagane prawem, standard natomiast wykończenia może być zależny od lokalizacji i przeznaczenia. Strategia powinna zawierać raport o aktualnym stanie wszystkich dróg z podziałem i oceną wg punktów (np. 10 - stan jak nowa, 8 - z uszkodzeniami, nie wymagająca remontu itd.). Następnie powinien zostać opracowany plan i kosztorys obecnie wymaganych remontów oraz remontów, które będą wymagane w okresie strategii, czyli np w ciągu najbliższych 10 lat. Powinno dać to sumę pieniężną, która rozłożona np. na 10 lat da wymagane nakłady na ww. remonty, które pozwolą na przywrócenie stanu oczekiwanego. Załóżmy, że wymagany koszt to 500mln zł rocznie przez 10 lat. Można to wtedy zestawzić z wydatkowanymi na ten cel środkami z budżetu obecnie. I strategia powinna zawierać informacje, że	Uwaga o charakterze opinii
-----	---	--

utrzymując takie tempo finansowania, zostanie wyremontowanych tylko 10% z całego obszaru dróg, a remont całkowity (bez wyliczenia dróg, które ponownie się uszkodzą) będzie trwał w tym przypadku np. 100 lat. Mając informacje o potrzebnych środkach miasto może zacząć planować, skąd wziąć brakujące środki 450mln zł rocznie. Wtedy mamy jasną wizję, czy i w jakim zakresie szukamy partnerów prywatnych czy kredytowania. Opisałem jeden z krytycznych obszarów w mieście, będący w FATALNYM stanie. Innym takim obszarem jaki należałoby wziąć pod uwagę jest liczba straszących, obskurnych, nie wyremontowanych kamienic komunalnych w obrębie miasta. Należy przedstawić w strategii raport o stanie obecnym, o niezbędnych środkach na niezbędne remonty i rewitalizację oraz niezbędnych ramach czasowo finansowych. Finalnie oczekiwane ramy czasowe ukończenia zadania w zależności od wydatkowanych środków finansowych i organizacyjnych. Mieszkańcom obecnym jak i przyszłym, inwestorom i innym zainteresowanym należy się pełna i rzetelna informacja na przedstawione i inne zagadnienia oraz szacunek, choćby miał być najbardziej brutalny i niedorzeczny (np. 80 lat)- czasu, jaki zajmie miastu spełnienie powziętych założeń i postanowień. Pozdrawiam i proszę uprzejmie o korektę strategii lub odpowiedź. P.S. jest to niedopuszczalne,	
---	--

	żeby miasto nie posiadało strategii (obecna obowiązująca w mieście to 2020+). Łódź jeszcze w zeszłym roku była chyba jedynym z dużych i średnich polskich miast obok Białegostoku, które nie miało nawet roboczej wersji kontynuacji strategii miasta po zakończonej poprzedniej strategii. W skrócie: pokazuje to najlepiej brak wizji i strategii...	
20.	Strategia Rozwoju Miasta w Łodzi postawić zakłady produkcyjne i fabryki o umowę pracę stała mieli ludzie blisko do pracy dobrze płatnej zarobkowej w Łodzi na Bałutach i zlikwidować umowy śmieciowe i umowy zlecenia i umowy o dzieło .	Uwaga o charakterze opinii
21.	Postawienie zakładów produkcyjnych i fabryk blisko w Łodzi na Bałutach blisko do pracy o umowę o pracę stałą zarobkową i zlikwidowanie umów zleceń i umów o dzieło .	Uwaga o charakterze opinii
22.	Więcej zieleni	Uwaga uwzględniona
23.	Więcej zieleni	Uwaga uwzględniona

24.	Aktualizacja projektu Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ nie usunęła najważniejszych wad projektu przedstawionego w pierwszym etapie konsultacji. Zaktualizowany projekt prawie nie tylko nie został poprawiony pod względem merytorycznym, ale nawet nie poprawiono w nim błędów ortograficznych (np. „zachodzących” na str. 16 w pierwszym projekcie i na str. 21 w drugim projekcie). Projekt Strategii, jako nadrzędną zasadę stawia włączenie mieszkańców Łodzi w procesy decyzyjne. Tymczasem sposób potraktowania uwag zgłoszonych do projektu Strategii poddaje w wątpliwość, czy Miasto będzie ją realizować. Pomimo złożenia kilkuset uwag, tekst projektu Strategii nie uległ prawie żadnym zmianom i uzupełnieniom. Opatrzenie uwag zgłoszonych w pierwszym etapie konsultacji tylko jedną z pięciu wystandaryzowanych sformułowań jest lekceważące w stosunku do łodzian biorących udział w konsultacjach. Nawet nie zadano sobie trudu, aby napisać, w jakim zakresie powstały nieuwzględnione uwagi „uwzględnione częściowo”. Ponadto nie uzasadniono szczegółowo przyczyny nieuwzględnienia danej uwagi. Zdumiewające jest np., dlaczego zwiększenie rozdzielczości nieczytelnych rycin wymaga „przeprowadzenia dodatkowych analiz i ewaluacji ex-ante Strategii”. Może to świadczyć o tym, że nikt nawet dokładnie nie przeczytał zgłoszonych uwag.	Uwaga o charakterze opinii
-----	---	--

25.	Niższa prędkość jazdy na drogach dwujezdniowych o co najmniej dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu Cel: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, ograniczenie emisji hałasu i spalin przez samochody osobowe z napędem spalinowym. Problem: dozwolona prędkość maksymalna jazdy pojazdów 70 km/h na wielu łódzkich drogach dwujezdniowych o co najmniej dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu skutkuje większym ryzykiem stłuczek i wypadków – dotyczy to zwłaszcza tych ulic, skąd są liczne zjazdy do osiedli mieszkaniowych i punktów usługowych (np. supermarketów) lub przejścia dla pieszych. Limit prędkości jazdy samochodów 70 km/h to także wyższa emisja spalin oraz hałasu w porównaniu do sytuacji, gdyby pojazdy te poruszały się z prędkością 50 km/h. Rozwiązanie: przegląd obowiązujących limitów prędkości jazdy na drogach dwujezdniowych o co najmniej dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku ruchu oraz wprowadzenie prędkości maksymalnej 50 km/h na wybranych ich odcinkach. Bariery: w przypadku zmiany limitu prędkości na drogach krajowych potrzebna będzie współpraca z GDDKiA.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
-----	--	--

	Warto pamiętać: warunki poruszania się po drogach publicznych powinny obejmować kompromis między interesem użytkowników tych dróg a mieszkańcami budynków przy nich zlokalizowanych.	
26.	Więcej wyniesionych przejść dla pieszych oraz wyniesionych skrzyżowań Cel: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem pieszych. Problem: wymierne przekraczanie przez kierowców dozwolonych prędkości jazdy pojazdów na drogach w Śródmieściu. Rozwiązanie: budowa wyniesionych przejść dla pieszych także na tych drogach, które nie są planowane do remontu w najbliższej przyszłości. Budowa kolejnych wyniesionych skrzyżowań przy okazji kompleksowych remontów dróg. Bariery: wysokie nakłady finansowe w przypadku szerokiego, obejmującego całe miasto, programu wynoszenia przejść dla pieszych i skrzyżowań. Warto pamiętać: wyniesione przejścia dla pieszych oraz skrzyżowania, które powstały przy okazji remontu ul. Sienkiewicza, uspokoiły ruch pojazdów po tej ulicy.	Uwaga wymagająca dalszych analiz

27.	Eliminacja pojazdów emitujących wysoki poziom hałasu Cel: eliminacja z dróg publicznych pojazdów szczególnie hałaśliwych. Problem: poruszanie się po Łodzi pojazdów emitujących szczególnie wysoki poziom hałasu, zwłaszcza motocykli wyścigowych. Rozwiązanie: zakaz poruszania się po Łodzi pojazdów emitujących najwięcej hałasu – np. motocykli wyścigowych z silnikami spalinowymi oraz układem wydechowymi, które jeszcze bardziej wzmacniają hałas wydobywający z silnika. Bariery: mogą wystąpić w otoczeniu regulacyjnym – czy władze Łodzi posiadają uprawnienia do wprowadzenia takiej zmiany? Warto pamiętać: warunki poruszania się po drogach publicznych powinny obejmować kompromis między interesem użytkowników tych dróg a mieszkańcami budynków przy nich zlokalizowanymi.	Uwaga wymagająca dalszych analiz
28.	Stopniowy wzrost wymagań co do jakości spalin emitowanych przez pojazdy rejestrowane w Łodzi Cel: ograniczenie emisji spalin i hałasu przez samochody osobowe. Problem: wysokie skażenie środowiska spalinami i hałasem emitowanym przez samochody osobowe ze szczególnym	Uwaga wymagająca dalszych analiz

uwzględnieniem samochodów używanych sprowadzanych zza granicy. Rozwiązanie: stopniowe, rozłożone na kilka lat podnoszenie wymagań co do jakości spalin i wolumenu hałasu emitowanych przez samochody osobowe rejestrowane w Łodzi. Proponowane do rozważenia daty ostatniej dopuszczalnej rejestracji pojazdu spełniającego daną normę emisji spalin Euro (silniki spalinowe): • Euro 1 – Euro 3: 31.12.2021. • Euro 4: 31.12.2022. • Euro 5: 31.12.2023. Wedle powyższego harmonogramu, od 01.01.2024. dozwolona byłaby rejestracja samochodów z silnikami spalinowymi spełniającymi normy emisji spalin przewidziane normą Euro 6, która została wprowadzona we wrześniu 2014 r. Proponowane daty ostatniej dopuszczalnej rejestracji pojazdu spełniającego daną normę emisji spalin Euro (silniki diesla): • Euro 1 – Euro 5: 31.12.2021. Wedle powyższego harmonogramu, od 01.01.2022. można by rejestrować samochody z silnikami diesla spełniające normy emisji spalin przewidziane normą Euro 6, która została wprowadzona we wrześniu 2014 r. W przypadku skierowania niniejszego postulatu do realizacji istotne będzie odpowiednio	
--	--

	wczesne zakomunikowanie planów wprowadzenia ograniczeń tak, aby mieszkańcy Łodzi planujący zmienić samochód np. za 5 lat mogli przygotować się do poniesienia wyższego kosztu zakupu pojazdu w przyszłości. Bariery: mogą wystąpić w otoczeniu regulacyjnym – czy władze Łodzi posiadają uprawnienia do wprowadzenia takiej zmiany? Warto pamiętać: samochód stał się powszechnym środkiem transportu dla osób czerpiących stałe dochody. Jest też ważnym środkiem transportu do pracy. Dlatego podnoszenie wymagań powinno następować stopniowo i być zakomunikowane z odpowiednim wyprzedzeniem. W sposób szczególny nie wolno odciąć z dnia na dzień osób pobierających relatywnie niskie wynagrodzenia od środka transportu wykorzystywanego w dojazdach do miejsca zatrudnienia.	
29.	Stopniowe eliminowanie z dróg Łodzi samochodów osobowych emitujących najwięcej spalin Cel: ograniczenie emisji spalin i hałasu przez samochody osobowe. Problem: wysokie skażenie środowiska spalinami i hałasem emitowanym przez samochody osobowe ze szczególnym uwzględnieniem samochodów używanych sprowadzanych z zagranicy	Uwaga wymagająca dalszych analiz

granicy. Rozwiązanie: projekt komplementarny do postulatu 1.2.2. Różnica polega na tym, że ograniczenia dotyczyłyby pojazdów już użytkowanych. Proponowane daty końca użytkowania pojazdu spełniającego daną normę emisji spalin Euro (silniki spalinowe): • Euro 1 – Euro 3: 31.12.2023. • Euro 4: 31.12.2024. • Euro 5: 31.12.2025. Wedle powyższego harmonogramu, od 01.01.2026. można by użytkować w Łodzi samochody z silnikami spalinowymi spełniające normy emisji spalin przewidziane normą Euro 6. Proponowane daty końca użytkowania pojazdu z spełniającego daną normę emisji spalin Euro (silniki diesla): • Euro 1 – Euro 4: 31.12.2022. • Euro 5: 31.12.2023. Wedle powyższego harmonogramu, od 01.01.2024. można by użytkować samochody z silnikami diesla spełniające normy emisji spalin przewidziane normą Euro 6. Bariery: mogą wystąpić w otoczeniu regulacyjnym – czy władze Łodzi posiadają uprawnienia do wprowadzenia takiej zmiany? Warto pamiętać: podobnie jak miało to miejsce w przypadku	
---	--

	postulatu 1.2.2. – nie wolno z dnia na dzień pozbawiać mieszkańców środka transportu do pracy. Także i w tym przypadku mówimy o zmianie stopniowej, rozłożonej na kilka lat. Ważne będzie także zakomunikowanie wprowadzenia planowanych zmian ze stosownym wyprzedzeniem, tak aby nie pozbawiać osób o niskich dochodach środka transportu do pracy.	
30.	Ładowarki do samochodów elektrycznych na osiedlach, parkingach instytucji etc. Cel: podniesienie konkurencyjności samochodów elektrycznych. Problem: niska popularność samochodów osobowych z napędem elektrycznym oraz hybryd typu plug-in wynika nie tylko z relatywnie wyższej ceny ich zakupu w stosunku do pojazdów z napędem spalinowym, ale także z ubogo rozwiniętej infrastruktury do ich ładowania. Choć Miasto Łódź planuje budowę ulicznych sieci ładowarek dla samochodów elektrycznych to trzeba przyznać, że nie będzie to sieć gęsta. Rozwiązanie: wprowadzenie przepisów, na mocy których zarządcy nieruchomości będą zobowiązani do instalacji ładowarek dla samochodów elektrycznych na parkingach zarządzanych przez nich nieruchomości. Mowa tu o parkingach przed:	Uwaga wymagająca dalszych analiz

• blokami zarządzanymi przez spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i operatorów prywatnych, • instytucjami państwowymi, wojewódzkimi i miejskimi, • operatorami biurowców, • centrami handlowymi etc. Koszty inwestycji byłyby pokrywane przez właścicieli lub operatorów wspomnianych nieruchomości, stąd zmiana ta nie powinna być nagła lecz harmonijna, rozłożona w czasie na kilka lat. Przykładowo, można wprowadzić przepis, że od 01.01.2024 r. na każde 50 mieszkań w bloku mieszkalnym powinna być dostępna co najmniej 1 ładowarka dla samochodów elektrycznych na parkingu przylegającym do tego bloku. W kolejnych latach wymóg minimalnej liczby ładowarek w odniesieniu do liczby mieszkań w bloku mieszkalnych ulegałby stopniowemu wzrostowi. Prawo do korzystania z ładowarki powinien mieć każdy użytkownik pojazdu mający prawo wjazdu na dany parking. Dlatego ładowarki powinny umożliwiać przyjmowanie płatności za pośrednictwem kart płatniczych. Bariery: mogą wystąpić w otoczeniu regulacyjnym – czy władze Łodzi posiadają uprawnienia do wprowadzenia takiej zmiany? Bariera będą też koszty zakupu, instalacji i utrzymania ładowarek, stąd postulat ten należałoby realizować roztropnie.	
--	--

	Warto pamiętać: podobnie jak miało to miejsce przy okazji postulatów 1.2.2. oraz 1.2.3. – ważne będzie odpowiednio wczesne ogłoszenie wprowadzenia zmian po to, aby podmioty, których zmiana ta będzie dotyczyć, mogły się do tych inwestycji przygotować.	
31.	Nowe samochody osobowe używane przez firmy tylko z napędem elektrycznym lub pełnym hybrydowym Cel: ograniczenie emisji spalin i hałasu przez samochody osobowe. Problem: wielu przedsiębiorców kupuje – lub pozyskuje w ramach leasingu lub abonamentu – duże, ciężkie i paliwożerne samochody osobowe, których moc silników bywa przydatna na torach wyścigowych zamiast na ulicach miasta nizinnego o gęstej zabudowie. Samochody te emitują duże ilości spalin. Rozwiązanie: wprowadzenie zakazu zakupu na firmę samochodów osobowych z napędem spalinowym. A jeśli umożliwiłoby to prawo – także zakaz pozyskiwania przez przedsiębiorców takich pojazdów w leasingu lub abonamencie. Przedsiębiorstwa mogłyby pozyskiwać samochody elektryczne lub z pełnym napędem hybrydowym (takich, gdzie istnieje co najmniej jeden silnik elektryczny bezpośrednio napędzający	Uwaga nieuwzględniona

koła). Kategoria ta obejmuje także pojazdy posiadające samoladujący się mechanizm hybrydowy, które nie wymagają ładowania z sieci elektrycznej (np. Toyota Camry Hybrid). Ograniczenie postulowane w tym punkcie dotyczyłoby wyłącznie samochodów osobowych i nie dotyczyłoby np. autobusów, samochodów dostawczych, pojazdów budowlanych czy innych pojazdów specjalistycznych. Tak samo wyłączeni z obowiązywania tych przepisów byłiby kierowcy taksówek (branża jest w silnym kryzysie wywołanym pandemią koronawirusa). Postulowany termin wprowadzenia regulacji: 01.01.2024 r. Bariery: mogą wystąpić w otoczeniu regulacyjnym – czy władze Łodzi posiadają uprawnienia do wprowadzenia takiej zmiany? Niewątpliwie barierą dla szybkiego wdrożenia regulacji jest też słabo rozwinięta infrastruktura do ładowania samochodów elektrycznych. Jednak publicznych punktów ładowania będzie z każdym rokiem przybywać. Po trzecie, samochody z pełnym napędem hybrydowym i elektrycznym nadal są droższe niż ich odpowiedniki z napędem spalinowym. Jednak różnica w cenie w kolejnych latach będzie spadać. Co więcej, każdego roku będzie też rosła oferta sprzedaży samochodów z samoladującym się mechanizmem hybrydowym, których nie trzeba ładować	
---	--

	energią z sieci elektrycznej. Warto pamiętać: wytypowałem przedsiębiorców, bo to oni szybciej niż reszta społeczeństwa osiągną poziom dochodów pozwalający na zakup lub leasing nisko – lub bezemisyjnego samochodu. W czasie spisywania niniejszych postulatów (styczeń 2021 r.) nie dostrzegam horyzontu czasowego, w którym można by wprowadzić podobną regulację dla wszystkich mieszkańców Łodzi.	
32.	Opłaty za wjazd do Łodzi dla użytkowników pojazdów spalinowych spoza naszego miasta Cel: ograniczenie emisji spalin i hałasu przez samochody osobowe. Problem: wprowadzenie ograniczeń w nabywaniu i użytkowaniu przez Łódzian samochodów osobowych z napędem spalinowym przy jednoczesnym podtrzymaniu pełnej swobody wjazdu takich aut spoza Łodzi skutkowałaby asymetrią wymagań. Dlatego kolejnym zadaniem byłoby wprowadzenie opłat za wjazd do Łodzi – lub do szeroko rozumianego centrum Łodzi – dla użytkowników pojazdów spalinowych spoza naszego miasta. Rozwiązanie: podstawowe założenia: 1. Opłata za wjazd dotyczyłaby tylko tych pojazdów, które posiadają napęd spalinowy. Jej wysokość można by uzależnić od ilości spalin	Uwaga nieuwzględniona

emitowanych przez dany samochód, o ile na takie rozwiązanie pozwoliłoby otoczenie prawne, funkcjonalność systemu informatycznego do zarządzania procesem pobierania opłat oraz struktura danych w państwowych bazach danych kierowców. Pojazdy z napędem wodorowym, elektrycznym oraz pełnym napędem hybrydowym wjeżdżałyby do Łodzi za darmo. 2. Podstawą technologii do naliczania i pobierania opłat byłby system informatyczny z kamerami instalowanymi na drogach wjazdowych do Łodzi lub na drogach w Łodzi prowadzących do szeroko rozumianego centrum miasta. Identyfikacja pojazdów, naliczanie opłaty i wystawianie faktur następowałoby automatycznie. 3. W zależności od dostępności danych zawartych w państwowych bazach danych pojazdów, system naliczałby opłatę automatycznie każdemu kierowcy spoza Łodzi, którego samochód znajduje się w tych bazach, albo każdemu kierowcy, który zarejestrowałby swój pojazd w bazie danych systemu służącego do naliczania i pobierania opłat za wjazd do Łodzi. W tym drugim przypadku istniałyby bramki wjazdowe, które automatycznie przepuszczałyby pojazdy zarejestrowane w Łodzi oraz samochody zapisane w bazie danych systemu do naliczania i pobierania opłat, a także umożliwiałyby wniesienie opłaty za wjazd pozostałym użytkownikom pojazdów.	
--	--

Bariery: mogą wystąpić w otoczeniu regulacyjnym – czy władze Łodzi posiadają uprawnienia do wprowadzenia takiej zmiany? Bariera może też być struktura i dostępność danych w ogólnopolskich bazach danych pojazdów, z którymi należałoby zintegrować łódzki system poboru opłat. Alternatywnym rozwiązaniem, jak już wspomniano, byłaby rejestracja online pojazdów spoza Łodzi a system jedynie identyfikowałby je w bazie danych podczas wjazdu do miasta. W tej sytuacji potrzebne byłyby jednak bramki wjazdowe, które umożliwiałyby uiszczenie opłaty wjazdowej przez kierowców, których pojazdy nie były zarejestrowane w bazie danych łódzkiego systemu. Projekt wiązałby się także z poniesieniem wymiernych kosztów związanych z budową systemu do naliczania opłat, które powinny jednak się zwrócić po kilku latach jego użytkowania. Orientacyjny czas wprowadzenia zmiany: najwcześniej od 01.01.2025 r. Warto pamiętać: opłatę za wjazd do Łodzi dla samochodów z napędem spalinowym będzie można wprowadzić tylko po uprzednim rozwoju oferty transportu publicznego w aglomeracji Łódzkiej i całym regionie (więcej o transporcie podmiejskim i regionalnym w punktach 2.1. – 2.3.). Podobnie jak to było w przypadku postulatu ograniczenia rejestracji i użytkowania pojazdów z napędem spalinowym – nie wolno z dnia na dzień	
--	--

	podnieść kosztu dojazdu do pracy mieszkańcom spoza Łodzi o relatywnie niskich dochodach. Dlatego także i w tym przypadku ważne będzie ogłoszenie planów pobierania opłat ze stosownym wyprzedzeniem.	
33.	Woonerf na ul. Wigury między ul. Sienkiewicza oraz ul. Piotrowską Cel: budowa pierwszego woonerfa na południowym odcinku ul. Piotrkowskiej. Problem: brak przyjaznej przestrzeni miejskiej dostępnej mieszkańcom Manhattanu, w której mogliby odpocząć i spotkać się na świeżym powietrzu. Rozwiązanie: budowa woonerfu na ul. Wigury między ul. Sienkiewicza oraz ul. Piotrowską wedle poniższych założeń: 1. Na odcinku między ul. Piotrkowską a wjazdem na parking bloku mieszkalnego na ul. Piotrkowskiej 204/210 ruch samochodów po woonerfie mógłby odbywać się w obydwu kierunkach. 2. Na odcinku między ul. Sienkiewicza a wjazdem na parking bloku mieszkalnego na ul. Piotrkowskiej 204/210 ruch samochodów po woonerfie odbywałby się w jednym kierunku (od ul. Sienkiewicza do ul. Piotrkowskiej).	Uwaga wymagająca dalszych analiz

	3. Po woonerfie mogłyby się poruszać wyłącznie pojazdy: MPK, taxi, bezemisyjne (z napędem wodorowym lub elektrycznym), należące do mieszkańców ul. Wigury 1-19 oraz ul. Piotrkowskiej 204/210 niezależnie od posiadanego rodzaju napędu.	
34.	Praktycznie w każdym podpunkcie rozdziału Wnioski z diagnozy oraz wyzwania rozwojowe wymienione są zarówno wyzwania stojące przed systemem edukacji jak i określone są działania, które należy podjąć żeby zapewnić jakość tego systemu. Już bardzo konkretnie jest to określone w rozdziale Ramy finansowe i źródła finansowania w tabeli nr 11 jako „wiązka projektów nr 7” Modernizacja istniejącej infrastruktury sieciowej w placówkach oświatowych, na które to przedsięwzięcie strategiczne przeznaczona jest szacunkowa kwota 50 mln złotych. Z opisu planowanych działań wynika, że głównie chodzi tu o infrastrukturę techniczną samych obiektów i ich wyposażenia. Celowe, w moim odczuciu, jest rozszerzenie działania o „infrastrukturę społeczną” wykorzystującą „aktywność edukacyjną społeczności obywateli”. Ten rodzaj aktywności	Uwaga wymagająca dalszych analiz

faktycznie występuje, chodzi o zaangażowanie rodziców we wspieranie, także finansowe, szkół, których uczniami są ich własne dzieci, sponsorowanie przez podmioty gospodarcze konkretnych działań, także o zasięgu ponad jedną placówkę. Takie działania mają jednak raczej pojedynczy charakter. Dla ich zintensyfikowania i zwiększenia efektów społecznych, tak często wymienianych w Strategii Rozwoju Miasta Łodzi 2030+ zasadne będzie zbudowanie i wdrożenie systemów: - społecznych organów oświaty, - indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów, - rejestrujących indywidualne dokonania uczniów. Społeczne organy oświaty są określone w 4 rozdziale ustawy Prawo Oświatowe. Na poziomie placówki tymi organami są rady szkół. Mają one za zadanie, w uproszczeniu, współdecydować o zasadach współpracy środowisk uczniów, nauczycieli i rodziców uczniów konkretnej szkoły. Na poziomie JST to rada oświatowa przy organie stanowiącym jednostki. Jej powołanie leży w gestii tegoż organu stanowiącego jednostki.	
---	--

	O systemach indywidualnej pomocy finansowej i organizacyjnej dla uczniów i studentów mówi Konstytucja RP w art. 70 ust. 4. Ich tworzenie i wspieranie leży w gestii władz publicznych. Zbudowanie systemu informacyjnego o potwierdzonych dokonaniach uczniów poza systemem szkolnych może mieć dla nich znaczenie w kontekście perspektywicznego kształcenia, a także funkcjonowania na rynku pracy i w środowisku społecznym. Zgodnie z „MODELEM ZARZĄDZANIA WSPÓŁTWORZONYM MIASTEM” [rys. 9 na str. 48] możliwe są różne formy aktywności miasta w budowaniu tego rodzaju systemów i współpracy z jego społecznościami w przytaczanych aspektach.	
35.	Zaletami projektu Strategii jest przystępna forma wizualna oraz operowanie przez autorów prostym, niespecjalistycznym językiem, co ułatwia percepcję dokumentu. Miejscami opisy wydają się jednak zbyt skrótowe i chaotyczne. Tekst wymaga także ostatecznej korekty stylistycznej i edytorskiej oraz korekty numeracji stron i usunięcia powtarzających się stron (w dokumencie jest: 20, 24, 21...24).	Uwaga uwzględniona

36.	Uporządkowania wymagają diagnoza i cele strategiczne dokumentu. Sugeruje się także położenie większego nacisku na relacje przyczynowo – skutkowe i hierarchiczność problemów w opisach (w szczególności dotyczy to dość chaotycznych opisów diagnostycznych ze stron 8 – 10).	Uwaga o charakterze opinii
37.	Niska jakość niektórych grafik utrudnia lub nawet uniemożliwia zapoznanie się z dokumentem. W szczególności dotyczy to rysunków: 4 (zwłaszcza legenda), 6, 7 (wykresy, warstwa etykiet, legenda), 8 (legenda), 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22.	Uwaga częściowo uwzględniona
38.	Za zasadne uznajemy podanie składu autorów biorących udział w opracowaniu dokumentu. Tak ważny dokument z punktu widzenia planowania działań na terenie stolicy województwa powinien, chociażby dla podkreślenia jego rangi, zawierać skład autorski.	Uwaga o charakterze opinii
39.	Strategia w zakresie ochrony powietrza i klimatu jest bardzo ogólna i nie zawiera szczegółowych działań naprawczych, w przeciwieństwie chociażby do działania strategicznego nr. 2, w którym dokładnie wymieniono rodzaje i nazwy inwestycji.	Uwaga o charakterze opinii

40.	Przedstawiony dokument nie zawiera katalogu grup jego beneficjentów i wykonawców (mieszkańców, urzędników, inwestorów, turystów, migrantów zarobkowych, studentów, seniorów itp.) – stąd wrażenie, że działania nie są precyzyjnie zaadresowane do ich specyficznych potrzeb.	Uwaga o charakterze opinii
41.	Projekt Strategii nie zawiera sensu stricte systemu monitoringu i ewaluacji – rozdziału zwyczajowo wymaganego do prawidłowego zarządzania jej wdrażaniem. Tematyce tej poświęcono zaledwie krótki rozdział z tabelami na str. 36-37 oraz akapit na str. 50, nie określając wartości wskaźników (jedynie „oczekiwany trend”) ani systemu, w jaki badany będzie postęp wdrażania strategii. Rozdział ten powinien powstać jako osobny, natomiast co rok powinien (jak w przypadku poprzedniej strategii) powstawać raport o stanie miasta, uzupełniony o aktualną diagnozę stanu faktycznego z wykorzystaniem big data i technik ilościowych.	Uwaga o charakterze opinii
42.	Powtórzono tabelę nr 3 – jest zarówno na str. 24 (przed 21!) i na str. 22.	Uwaga uwzględniona